PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLIV. št. 200 (13.138)

Trst, nedelja, 11. septembra 1988

Predsednik republike prisostvoval odprtju 41. bocenskega mednarodnega sejma

Francesco Cossiga na Južnem Tirolskem Neformalni obisk brez odvečne retorike

Avstrija bi morala priznati, da je Italija izpolnila svoje obveze

Tajnik CGIL Pizzinato odprl meranski sedež medetničnega sindikata CGIL-AGB

BOCEN — Predsednik Francesco Cossiga je včeraj obiskal Bocen in se tako vsaj formalno oddolžil za počitnice, ki jih iz varnostnih razlogov ni preživel na Južnem Tirolskem. Predsednik republike je namreč pozitivno odgovoril na pismo direktorja bocenskega velesejma, ki ga je vabil na odprtje 41. mednarodnega sejma in je posvetil sedem ur obisku bocenskega razstavišča, starega mestnega središča in Pokrajine. Cossiga se je v Bocnu sestal tudi z zastopniki SVP in se zapletel v daljši pogovor s Silviusom Magnagom.

Obisk italijanskega predsednika so spremljali varnostni ukrepi, ki niso bili posebno impozantni, tako da si je Cossiga celo privoščil krajši sprehod v spremstvu novinarjev in predstavnikov mestne javne uprave.

Po odprtju velesejma v »bunkerju« v Castelmarecciu so Cossigo sprejeli na sedežu Pokrajine (občinski svet je namreč odpuščen in je mesto pod komisarskim vodstvom), kjer je predsednik republike spregovoril - tudi v nemščini - o perečem vprašanju spoštovanja

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Predsednik republike Cossiga in predsednik bocenske pokrajine Magnago (AP)

Jugoslavija bo gostiteljica 9. vrha neuvrščenih

NIKOZIJA — Jugoslavija bo gostiteljica prihodnjega 9. vrha neuvrščenih. To so včeraj soglasno s ploskanjem sklenili na ministrski konferenci v Nikoziji. Sinočnje sklepno zasedanje zunanjih ministrov neuvrščenih državse je zavleklo pozno v noč, glavna pozornost pa je bila posvečena prav bodočemu vrhu in izbiri države gostiteljice. Še pozno v noč se namreč ni vedelo, ali je Jugoslavija, ki je od Zimbabveja prevzela predsedstvo gibanja, le sprejela organizacijo 9. vrha neuvrščenih, ki je po programu predviden za prihodnje leto.

Potem ko so ostale države že v četrtek za gostitelja vrha predlagale Jugoslavijo, je izgledalo, da je glavni problem rešen. Večina držav je bila pripravljena dati vso podporo kandidaturi Jugoslavije in tudi sama jugoslovanska delegacija v Nikoziji je nakazala, da bi ta vrh lahko bil v Beogradu. Toda o dokončnem sprejetju se odloča v Beogradu, pri tem pa so jugoslovanske oblasti pokazale toliko neodločnosti, da ni bilo jasno, ali je Jugoslavija vrh neuvrščenih sploh pripravljena sprejeti ali ne.

Zaradi te neodločnosti Jugoslavije je že kazalo, da bodo morali poiskati novo gostiteljico. Sinočnje glasovanje pa potrjuje, da so se končno odločili in sprejeli organizacijo 9. vrha.

Sesljan: turistični razvoj in nove skrbi

MARKO WALTRITSCH

Le nekaj kilometrov dolga obala med Devinom in Grljanom je brez dvoma ena najlepših v Sredozemlju. Od pečin, na katerih so razvaline nekdanjega devinskega gradu in stavba sedanje graščine, pa do rtiča pri Grljanu, kjer so sredi prejšnjega stoletja zgradili prelep grad v belem marmorju, kjer je bival nadvojvoda Maksimilijan, ki si je zatem zaželel slave v Mehiki, tam pa našel smrt, imamo prelepo obalo, ki je v zadnjih desetletjih spremenila svojo podobo. Sesljanski, nabrežinski, kriški, kontovelski in proseški kmetje so tu z veliko muko uredili stopničaste vinograde. Ljudje iz teh krajev, ki so se ukvarjali z ribištvom, so tod uredili strme steze, po katerih so šli do morja, kjer so imeli privezane svoje skromne čolne. Življenje teh naših prednikov ni bilo z rožicami postlano. S težavo so preživljali sebe in svoje družine, saj je bila kraška zemlja vedno zelo skopa.

Prišla je doba industrializacije. Kraševci so bili srečni, da so v velikih tovarnah v Trstu in v Tržiču dobili zaposlitev in zaslužek. Nekateri so našli delo v domačih kamnolomih. V vsakem prostem trenutku, namesto da bi se odpočili od trdega dela v tovarnah, pristanišču, v kamnolomih, so kar naprej obdelovali svojo zemljo. Vendar pa jim ta ni dajala več prvega in neobhodnega zaslužka. Marsikdo je delo na zemlji opustil. Marsikateri vinograd na strmi obali med Grljanom in Devinom je bil opuščen. Marsikdo je pozabil na trud svojih prednikov in je bil z zemljo navezan le zaradi tega, ker je bilo njegovo ime v svojstvu lastnika napisano v katastrski mapi.

Prišli so časi, ko so se ljudje, živeči v velemestu, naveličali ropota v njem in si zaželeli novo domačijo na podeželju. Meščani so neposredno ali preko posredniških družb odkupili velike parcele. Priimek družine, ki je stoletja bila lastnik zemlje pod Nabrežino, Križem ali Kontovelom, je izginil z lastninske mape v katastrskem uradu. Novi lastniki so si zgradili lepe hiše, iz katerih imajo lep pogled na morje in lep dostop do obale. Brez dvoma je pogled na to obalo z morske strani popolnoma različen od tega, kar je bilo mogoče videti še pred kakim desetletjem.

Sreča pa je nanesla, da je bila doslej ta obala malo pozidana. Ni bilo tu velikih gradbenih špekulacij, kakršne so bile v raznih krajih na italijanskem polotoku, od Jesola do Riminija ali drugih krajev v deželi Emilija-Romagna, v Sanremu in na celotni obali Ligurije, ali, še bolj, na mediteranskih obalah Španije, kjer je v eni sami stavbi ob morju dovolj prostora za vse prebivalce Repentabra ali Števerjana.

Ta del obale na Tržaškem je ostal skoro nedotaknjen, podobno kot dolgi kilometri prelepe obale v Dalmaciji, kot polotok Gargano na italijanski obali Jadrana, kot kraji pri Amalfiju in Positanu, kot dolgi kilometri obale na francoski Azurni obali, še zlasti na območju rdečega skalovja, ki je znan kot Esterel.

Marsikdo se je vprašal, zakaj se niso še bolj turistično razvili kraji, kot so Devin, Sesljan, Grljan, kjer imamo

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Latinskoameriški državi na robu težke in dolgo najavljene politične krize

Hudi neredi izbruhnili v Buenos Airesu V Čilu narašča val protivladne opozicije

Demonstracija sindikatov CGT na Plazi de Mayo v Buenos Airesu (AP)

BUENOS AIRES, SANTIAGO DE CILE — Vsedržavna stavka, ki jo je sklicala argentinska CGT (Generalna konfederacija dela), se je predsinočnjim zaključila s pouličnimi neredi, policijskimi napadi in vandalskimi akcijami. Približno sto oseb je bilo ranjenih, policija je aretirala trideset ljudi, ministrstvo za notranje zadeve pa je ostro demantiralo vest, da so v spopadih med demonstranti in policijo umrle štiri osebe.

V Buenos Airesu se je na »zgodovinski« Plazi de Mayo zbralo najmanj 20 tisoč oseb, ki so se udeležile protestnega shoda CGT proti gospodarski politiki argentinske vlade. Že med govorom generalnega tajnika CGT Saula Ubaldinija je prišlo v množici do prvih suvanj. Vodstvo CGT trdi, da so nerede sprožili agitatorji, policija pa je izkoristila priložnost in surovo napadla demonstrante s pendreki in s solzilcem. Spopad s policijo je trajal nekaj ur, Plazo de Mayo pa so popolnoma opustošili. Sindikati so sklicali novo vsedržavno stavko, ki bo v ponedeljek, ker nameravajo protestirati proti policijskim metodam, ki so nesprejemljive v demokratični državi.

Latinskoameriške demokracije so bile vsekakor večkrat prozorne kot tančica in prav zaradi tega težko dojemljive samim domačinom. Čile je menda ena izmed držav, kjer je nihanje med »pročelno demokracijo« in diktaturo še najbolj vidno in zelo aktualno. Ob današnji 15. obletnici Pinochetovega državnega udara in smrti predsednika Allendeja se je v Čilu združila opozicije, ki bo prvič enotno nastopila proti režimskemu referendumu.

Tudi v Santiagu je prišlo do spopadov med demonstranti (pretežno univerzitetnimi študenti) in »carabinerosi«. Vdova socialističnega predsednika Allendeja Hortencia Bussi pa je prav včeraj sporočila, da se bo tudi sama vrnila iz izgnanstva in se udeležila volilne kampanje za »ne« Pinochetovi predsedniški kandidaturi. Opozicija je že večkrat opozorila na volilne goljufije, ki bodo nedvomno spremljale referendum, saj je Pinochet že izjavil, da hoče ostati na vodstvu države še nadaljnjih osem let.

Sesljanski zaliv predstavlja zanimiv izziv za razvoj krajevnega turizma

NA 10. IN 11. STRANI

Literarno nagrado Vilenica 88 prejel madžarski pisatelj Peter Esterhazy

MARIJ ČUK

LIPICA — Z uradno podelitvijo mednarodne literarne nagrade Vilenica 88 madžarskemu pisatelju Petru Esterhazyju, je bilo sinoči konec tretjega srednjeevropskega pisateljskega srečanja. Udeležilo se ga je okrog 100 ustvarjalcev iz 13 dežel od Švice do Baltika, ki so v pogovorih, razpravah, na literarnih večerih in gostovanjih pletli niti soočanja, prijateljstva in srednjeevropske utopije. Družila jih je zavest, da so v prostoru, ki ima vendarle nekaj skupnih duhovnih elementov.

Vilenica pa ni samo srečevalni fenomen. Vilenica skuša dejansko uresničiti povezavo teh različnih dežel Srednje Evrope in otipljiv primer tega je tudi včerajšnji dogodek v Štanjelu. V Spacalovi galeriji so namreč predstavili dve knjigi Petra Handkeja, ki sta ju v slovenskem prevodu izdali založbi Drava oziroma Wieser. Pesem trajanju in Ponovitev sta v svetovnem literarnem svetu že naleteli na odmev, sedaj ga bosta doživeli še v slovenskem in to toliko bolj, saj govori Ponovitev prav o Slovencih in slovenski deželi. Torej otipljivi »čudeži« Vilenice, ki naj bi prihodnje leto začarali tudi slovenski prevod letošnjega nagrajenca.

Štanjel pa je bil včeraj prizorišče še srednjeevropske literarne matineje in podelitve kristala Vilenice poljski književnici Evi Lipski. Nagrajena je bila za prispevek v letošnjem večjezičnem zborniku Vilenice.

Vse torej kaže, da ta literarna nagrada razpreda svoje korenine v širino in globino ter se predstavlja Evropi kot mozaik svobodnih pisateljskih misli in črk.

Peter Esterhazy

• Cossiga

NADALJEVANJE S 1. STRANI

južnotirolske avtonomije. »Parlament in vlada sta storila, kar sta morala storiti,« je izjavil Cossiga, ko je omenil sprejetje posebnega južnotirolskega paketa, s predsednikom pa se niso strinjali vsi, ki so ga prišli poslušat.

Namestnik predsednika pokrajinskega odbora Alfons Benedikter je glasno povedal, da ne soglaša s predsednikovo trditvijo, prav tako zaskrbljen je bil tudi Silvius Magnago, Eva Klotz, pokrajinska svetovalka in pripadnica Heimatbunda, je celo komentirala: »Cossigi nisem ploskala, ker običajno ploskam le v gledališču,« je pa le priznala, da ni bilo v predsednikovem govoru odvečne retorike.

Cossiga je svoj govor dejansko osredotočil na vprašanje, ki je trenutno izredno pri srcu avstrijski vladi. Omenil je namreč, da je italijanska vlada storila vse potrebno, ko je sprejela južnotirolski paket, s tem pa je neposredno sporočil Avstrijcem, da bodo morali čimprej ratificirati paket, saj jim je pri srcu vstop v Evropsko skupnost.

Na Južnem Tirolskem se je včeraj mudil tudi vsedržavni tajnik CGIL Antonio Pizzinato, ki je v Meranu prisostvoval odprtju sindikalnega sedeža CGIL-AGB. AGB je lokalna sindikalna organizacija, v kateri so zastopani delavci italijanske, nemške in ladinske narodnostne skupnosti. Pizzinato je izrazil prepričanje, da se prav na Južnem Tirolskem, kjer obstaja medetnični sindikat, preizkuša sindikalna bodočnost v Evropi.

De Mitovo pismo Stampi še bolj razvnelo polemike

Predstavniki leve opozicije zahtevajo nezaupnico za Gavo

RIM — De Mitove izjave v pismu turinskemu dnevniku La Stampa, da je notranji minister Gava po polemikah v zvezi z razsodbo sodnika Alemija v zadevi Cirillo dvakrat odstopil s svojega položaja in da je ministrski predsednik oba njegova odstopa zavrnil, so še zaostrile polemiko z levo opozicijo o tej zadevi.

Komunisti, proletarski demokrati, radikalci in zeleni so ponovno potrdili, da bodo v kratkem vložili predlog, da se izglasuje nezaupnica notranjemu ministru. Zato je za levo opozicijo odstop ministra Gave nujen, je poudaril komunist Tortorella, ki je tudi dejal, da zahteva po Gavovem odstopu temelji predvsem na izredno zaskrbljujočih dejstvih, ki so izšla iz preiskave in ne toliko na ocenah, ki jih je izrekel sodnik.

Tudi poslanec proletarske demokracije Franco Russo se je negativno izrazil o De Mitovem pismu. Russo trdi, da De Mite ne zanimajo ustavna ravnotežja, temveč naj bi ga le skrbelo, kako bi ubranil nedotakljivost tistih, ki imajo oblast v rokah. Ob tem pa Russo tudi sprašuje liberalce, republikance in socialiste, če lahko s tem v zvezi tudi oni kaj povedo.

Na odogovor socialistov ni bilo treba dolgo čakati. Glasnik socialističnega tajništva Intini je namreč izjavil, da ne vidi pravega razloga, zakaj bi moral neki minister odstopiti, kadar to zahteva opozicija. Tudi Spadolini je prepričan, da je Gava ravnal pravilno, ko je ponudil svoj odstop, ravno tako pa je po njegovem mnenju ravnal pravilno De Mita, ki je ta odstop zavrnil. Podobnega mnenja so liberalci, za katere je Battistuzzi izjavil, da je minister Gava v vsej zadevi pokazal vso svojo politično občutljivost.

Kaj pa o vsej zadevi pravi sam notranji minister? Gava trdi, da gre za popolnoma neosnovane obtožbe, da pa kljub temu ne danes ne jutri ne namerava začeti polemike s sodniki. Istočasno pa je Gava odklonil vsak komentar o zahtevah levice in še ironično dejal, da je zadovoljen, ker se končno govori o primeru Gava in ne več o primeru Cirillo.

V celotno zadevo se je vključil tudi demokrščanski podtajnik Vincenzo Scotti, ki je dejal, da upa, da se bo vsa zadeva hitro razčistila. Scotti je tudi izjavil, da je zaradi vsega tega ogorčen, da pa je sam, ko je bil v podobnem položaju, tožil vse tiste, ki so njegovo ime spravljali v zvezo z določenimi nepravilnostmi.

V zvezi z obtožbami na račun Gave je KD pokazala izredno enotnost. De Mitov glasnik Mastella je tako izjavil, da je bilo ravnanje Gave in ministrskega predsednika skrajno korektno in edino pravilno v danem trenutku. Kar zadeva zahtevo KPI in drugih strank leve opozicije po izglasovanju nezaupnice notranjemu ministru, pa jo Mastella ocenjuje le kot dosledno opravljanje vloge opozicije, na kar imajo zainteresirani vso pravico. Manj popustljiv do komunistov pa je šef političnega tajništva KD Gargani, ki trdi, da je zahteva komunistov po Gavovem odstopu v celoti neutemeljena, do nje pa naj bi po njegovem mnenju prišlo zato, ker se komunistična partija nahaja v velikih težavah, ki jih želi na tak ali drugačen način prebroditi, pri tem pa uporablja tudi take metode, kot je zahteva po odstopu notranjega ministra.

G. R.

Kdaj do 110 km in kdaj do 130

RIM — Jutri bo stopil v veljavo nov ministrski odlok o omejitvah hitrosti. Dekret predvideva, da bodo avtomobilisti ob delavnikih lahko vozili največ do 130 km na uro, ob prazničnih in predprazničnih dneh pa le do 110 km na uro. Omejitve do 110 km na uro bodo tako prišle v poštev v sledečih primerih:

— vsako soboto in nedeljo (skupno 98 dni)
— ob 25. aprilu, 1. maju, 1. novembru, 8. decembru (skupno 4 dni)
— od četrtka pred veliko nočjo do prve srede po prazniku (skupno 7 dni)
— od 20. decembra do 8. januarja (20 dni)
— od sobote pred drugo nedeljo v juliju do prve nedelje v septembru (58 dni)

Pristojna ministra (to sta minister za javna dela Ferri in minister za prevoze Santuz) imata poleg tega pravico, da odredita še druga obdobja, ko bi obveljala hitrost 110 km na uro.

Za Lunkova je Dubček predhodnik perestrojke

CAMPI DI BISENZIO — *Na Prazniku Unità je sovjetski veleposlanik v Rimu Nikolaj Lunkov izjavil, da je bil Dubček neke vrste predhodnik perestrojke, takoj pa je dodal, da bi lahko tudi v govorih Gorbačova v obdobju Leonida Brežnjeva opazili znamenja, ki so napovedovali perestrojko. Glede rehabilitacije Aleksandra Dubčka pa je Lunkov diplomatsko izjavil, da ne more napovedati, kaj se bo zgodilo v tujih državah.*

• Sesljan: turistični razvoj in nove skrbi

NADALJEVANJE S 1. STRANI

zelo lepe, prelepe zalivčke. Slovenski podjetniki so se turističnega pomena teh krajev zavedeli še pred prvo vojno, saj so zgradili in zatem tudi upravljali hotelske naprave v Grljanu. Prav tako se je tega zavedel devinski grof, ki je v istem času dal zgraditi hotel v Sesljanskem zalivu.

Potem pa je bil dolga desetletja mir. Vsi ti zalivčki so služili predvsem domačim kopalcem, ki so tja dan za dnem prihajali iz Trsta in Gorica pa tudi iz manjših krajev na našem Krasu.

Že pred leti so večje turistično-hotelske družbe uprle svoj pogled v Sesljanski zaliv. Med njimi je bil tudi slovenski hotelsko-turistični velikan Emona, lastnik številnih hotelskih kompleksov na Slovenskem, ki je najbrž hotel v tem zalivu, skupno z italijanskim partnerjem, narediti nekaj podobnega, kot je kompleks v Bernardinu pri Portorožu.

Po neuspelih poizkusih raznih skupin se je pojavil sedanji podjetnik, ki je kupil vsa zemljišča v Sesljanskem zalivu pa še nekatera druga na Tržaškem Krasu, ki se je zanimal in se najbrž še vedno zanima tudi za druga zemljišča na obali, na tista pod Nabrežino.

Pred nekaj leti je občinski svet devinsko-nabrežinske občine sprejel, z veliko večino svetovalcev, urbanistični načrt za ureditev Sesljanskega zaliva. Pred nekaj dnevi je bila sprejeta varianta tega načrta, tokrat z delno spremenjenim glasovanjem, saj so nekateri svetovalci tokrat glasovali proti varianti.

Kot je bilo razvidno iz poročanja v našem dnevniku, kot je še bolj razvidno iz podrobne analize, ki jo našim bralcem danes nudimo na dveh osrednjih straneh našega dnevnika, je zares prišlo do nekaterih pomembnih sprememb v dveh načrtih, o katerih so v občinskem svetu razpravljali v kratkem razdobju nekaj let. Vsakdo zagovarja svoja stališča, ki jih na naših straneh tudi objavljamo.

Pri vsem tem moramo povedati svoje mnenje. Ugotovili smo, da se vsi, brez izjeme, zavzemajo za turistično ovrednotenje danes skoro popolnoma zapuščenega Sesljanskega zaliva. Razlike so v tolmačenjih o gradbenem normativu.

Tudi slovenski gospodarstveniki hočejo sodelovati pri tem razvoju, še zlasti, ker bo ovrednoteno tudi neposredno zaledje, tudi tisto na drugi strani današnje državne meje.

Pri vseh, tudi pri nas, pa je pred očmi pomembno vprašanje. Kakšne bodo posledice tako velike investicije na okolje, na zaledje, s tem pa na našo narodnostno skupnost? Podjetnik, ki namerava investirati 200 milijard lir v ta orjaški kompleks, nam je, na naše izrecno vprašanje, zagotovil, da stanovanjskih enot ne bo prodajal, marveč da bodo vsa ostala v hotelskem kompleksu, izrecno namenjena hotelskim gostom. To je ponovil tudi, ko smo mu prikazali vrsto, pa čeprav številčno veliko manjših primerov v nekaterih drugih krajih ob jadranski obali naše dežele, kjer so bile stavbe prvotno namenjene hotelu, kasneje spremenjene v turistična stanovanja.

Sprememba namembe ni odvisna le od investitorja, marveč tudi od pristojne občinske uprave. Stalna naselitev v lastna stanovanja bi brez dvoma dala rezidenčno pravico novim stanovalcem. S tem bi se najbrž spremenila tudi etnična sestava pristojne občine.

Čeprav imamo svete obljube investitorja in vodilnih občinskih upraviteljev, smo vseeno zaskrbljeni, kajti dobro vemo, da se z leti marsikaj lahko spremeni. Ene ljudi zamenjajo drugi, zaradi tega bodo lahko sedanje obljube in obveze pozabljene.

Naša narodnostna skupnost mora biti na vse to zelo pozorna. Še zlasti v takem primeru, ko si sama želi, da bi bila na različne načine direktno zainteresirana pri razvoju in izvajanju tako velikega načrta.

Ob vsem tem še nekaj besed odgovornega urednika bralcem. V današnji številki Primorskega dnevnika smo Sesljanski zaliv in prizadevanja za njegovo turistično ovrednotenje prikazali z vseh zornih kotov. Pozorni smo do vsakega stališča. Najbrž nismo vprašanja »Sesljanski zaliv« izrčrpali, saj se bo o tem oglasil še kdo. Podobno in še večjo pozornost bomo posvetili še drugim vprašanjem, ki zanimajo naše ljudi. Tudi z novo grafično obliko, ki jo boste danes našli v našem dnevniku.

Burmanski predsednik Maung napovedal splošne volitve

RANGUN — Rangunski radio je včeraj sporočil, da so najvišji politični predstavniki države napovedali splošne volitve in da so po 26 letih dovolili uvedbo večstrankarskega sistema. Odločitev so sprejeli na zasedanju vladajoče socialistične stranke, sporočil pa jo je burmanski predsednik Maung. Omenjeni voditelj je tudi izjavil, da ne on ne ostali člani vlade ne bodo kandidirali na volitvah, obenem pa napovedal ustanovitev volilne kontrolne komisije.

Maung ni navedel datuma volitev, osnovno vprašanje, ki si ga politični opazovalci zastavljajo, pa je, kdo bo sploh organiziral volitve. Del opozicije je namreč predvčerajšnjim sestavil začasno vlado, ki je prav tako napovedala volitve, včeraj pa so sporočili, da so študentje sestavili še drugo začasno vlado.

Na sliki (telefoto AP)**: protestna manifestacija v burmanskem glavnem mestu.**

SCUOLA EDILE

ŠOLA ZA GRADBINCE

TRST
Miramarski drevored 98
Tel. 040/43626

POKLIC V KATEREM SE VSAKDO IZKAŽE S SVOJIMI IDEJAMI IN USTVARJALNOSTJO

VPISOVANJA SE NADALJUJEJO
brezplačna vpisnina
in obiskovanje

TEČAJI ZA:

zidarje, polagalce ploščic, tesarje, gradnjo montažnih objektov.

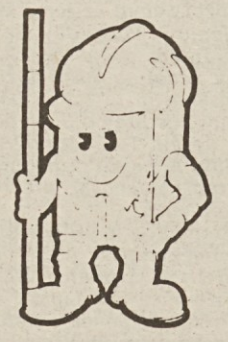

Zajamčena zaposlitev pri tržaških podjetjih, ki skupno s sindikati upravljajo šolo.

JUTRI BO NAJINA OBLETNICA POROKE. NE MISLIŠ MENDA NA TO POZABITI, LJUBI.

draguljarna malalan

Narodna ul. 28
Občine - TRST
Tel. 211465

Povečalo se je število vpisov - Jutri začetek vrtca, čez teden dni pa osnovne šole

Važno poslanstvo dvojezičnega centra v Špetru ki stopa v novo šolsko leto z novimi izkušnjami

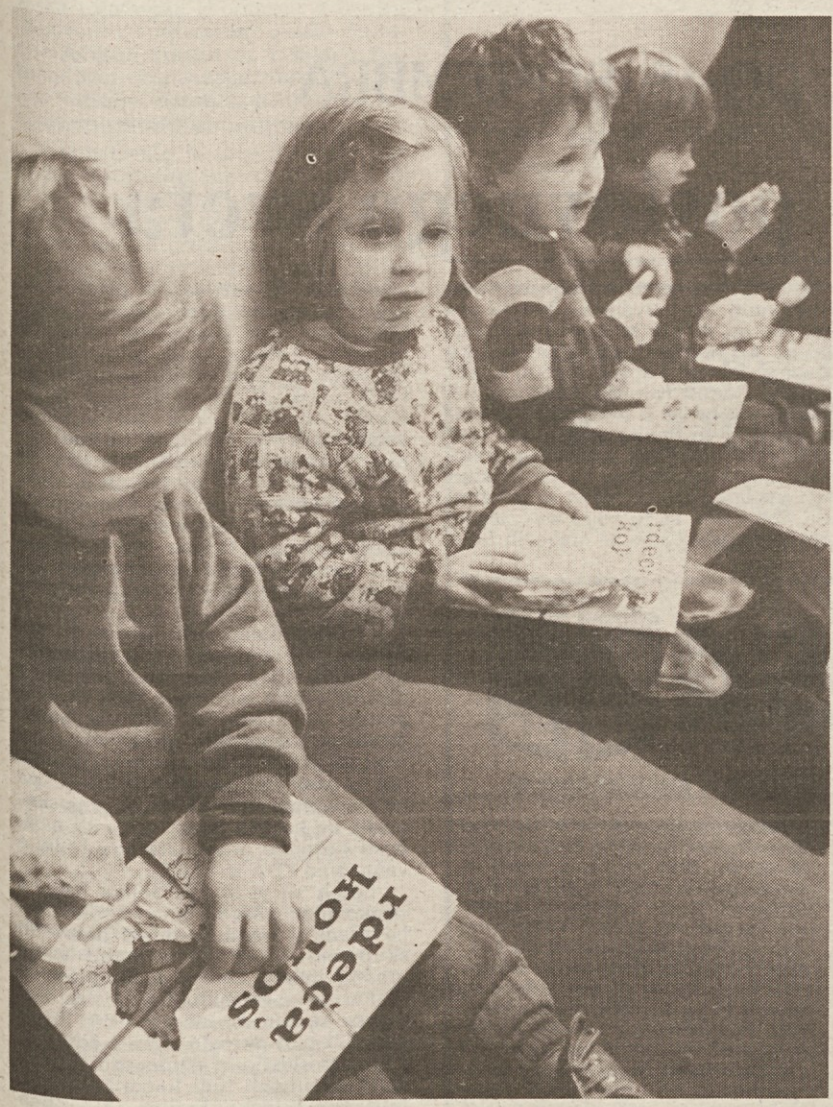

(Foto Ferrari)

ŠPETER SLOVENOV — Novo šolsko leto je pred durmi. Šolarji, ki so si v prejšnjih mesecih privoščili zaslužen oddih in v razposajeni igri nabrali novih moči za jesensko in zimsko delo, najbrž te dni pridno pišejo in končujejo naloge, ki so jim jih učitelji naložili za poletni čas. Priprava na novo šolsko leto pa je tudi v marsičem zabavna, saj je to čas nakupov, ko je treba izbrati zvezke in peresnice, svinčnike in peresa, dnevnike in, zakaj ne, tudi šolsko torbo, ki bo nekaterim prvič bremenila ramena.

Skratka to so dnevi priprav in nakupov v pričakovanju, da se bodo čez teden dni odprle šolske duri. Za nekatere pa se bodo duri odprle že jutri. To je primer dvojezičnega otroškega vrtca v dvojezičnem šolskem središču v Špetru Slovenov. Vrata vrtca se bodo letos odprla že petič zapored. Nekateri malčki bodo prvič - z razumljivo objokanimi lički - prestopili šolske duri, drugi "veterani" se bodo pogumneje približali starim znankam, vrtnaricam, s katerimi so se veliko naučili in zabavali. V kratkem pa bo za vse vrtec postal prijetno domače okolje, v katerem bodo z igro, risbo in petjem zakorakali po poti izobraževanja, spoznavanja domače slovenščine in italijanščine, ki je marsikateremu malčku po sili razmer bližja.

V petih letih dela pa si je šolsko središče v Špetru nabralo veliko izkušenj in prakse, tako da postaja za otroka vključevanje v tako dvojezično okolje povsem naravno. O tem priča tudi dejstvo, da vse več staršev zaupa svoje otroke ravno temu centru. Letos je vpisanih v vrtec kar 23 otrok iz vseh vasi Nadiških dolin, 18 otrok pa bo obiskovalo tri razrede osnovne šole (zanje se bodo šolske duri odprle teden dni pozneje). Število vpisanih je nedvomno lepo priznanje za vzgojitelje in vodilno osebje šole, ki je začela svoje poslanstvo pred petimi leti s šestimi otroki.

Malčke, ki so tedaj prvič prestopili prag vrtca, čaka letos novo presenečenje. V tretjem razredu se bodo namreč prvič spoprijeli z angleščino, pa tudi pri pouku v slovenskem jeziku jim bosta pomagali dve učiteljici. Ena bo skrbela bolj za izrazno plat, druga pa za matematično in naravoslovno. Na ta način se dvojezično središče prilagaja sodobnim pedagoškim smernicam, ki zahtevajo več učnega osebja v razredu.

Število vpisanih je za vse, ki delajo v dvojezičnem središču, pomembno priznanje, saj se prav v številu vpisanih odraža zaupanje, ki so si ga pridobili med starši. Vendar to ni bilo edino zadoščenje. Ker ima šola še vedno status družinske šole, so učitelji in vodstvo v dogovoru s starši ob koncu lanskega šolskega leta sklenili, naj šolarčki opravijo izpit na državni šoli. Po zakonu to sicer do petega razreda ni nujno, je bila pa za malčke dragocena izkušnja in tudi priprava na obvezni izpit v petem razredu. Staršem in učiteljicam pa je bilo v posebno zadoščenje dejstvo, da so se vsi šolarčki dobro odrezali. In tudi to je sad smotrno zastavljenega pedagoškega dela.

Vprašanje je sedaj, ali bodo to delo znali primerno vrednotiti tudi pristojni državni šolski organi. Dvojezično središče je tudi letos vložilo prošnjo za uradno priznanje, saj izpolnjuje center vse pogoje za tako priznanje. Uradno priznanje bi pomenilo tudi nadzorstvo nad učnimi programi in pedagoškim delom, obenem pa bi središču odprlo pot do deželnih in državnih prispevkov, ki so predvideni za zasebne vrtce.

Težko je napovedovati, kaj bodo sklenili na skrbništvu, število vpisov pa potrjuje, da središče dobro opravlja svoje poslanstvo in da malčkom iz Benečije približuje tisto slovensko kulturo, ki so jo njihovi starši in dedje ohranili kljub vsem poskusom tudi nasilnega izkoreninjenja.

VOJMIR TAVČAR

Ob (nedoseženi) Sardočevi 90-letnici

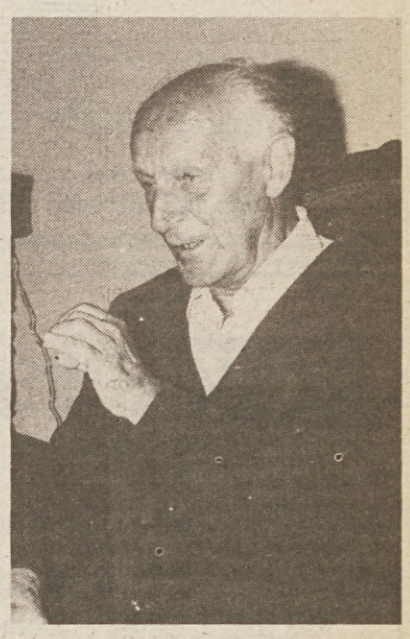

Dorče Sardoč (Foto Magajna)

Na današnji dan bi Dorče Sardoč praznoval svojo devetdesetletnico. To mu ni bilo dano, saj smo se od njega poslovili pred nekaj meseci, sredi letošnjega junija.

Še kak dan pred njegovim nenadnim odhodom sva se na goriški ulici pogovarjala prav o njegovi bližajoči se visoki obletnici. Nasmehnil se je ter povedal, da se še vedno čuti mladega, pa čeprav ima na osebni izkaznici zapisano, da je že precej v letih.

Če si le šel na ulico si ga videl kako je pešačil, pravzaprav, kako je korakal, s takim elanom, da ga je kak mlajši prijatelj stežka dosegal. Prav zaradi tega se je s teboj ustavil, pokramljal, nikdar več kot kakih pet minut. Nekaj je bilo v njem, kar ga je gnalo, da je hodil, hodil.

Tiste minute postanka in kramljanja z njim so bile zame dragocene. Najbrž je bilo enako za vsakogar s katerim se je ustavil, da bi se pogovoril. Dragocene so bile, ker sem vsakokrat od njega izvedel marsikaj novega. Zaradi tega, ker je pazljivo bral to kar sem pisal, še zlasti takrat ko sem pisal kaj o naši domači zgodovini. Marsikdaj je moje vedenje dopolnil, za kar sem mu seveda bil zelo hvaležen. Marsikdaj me je pobaral, češ da sem šel predaleč v svojem pisanju. Menil je, da bi bilo bolje, da bi zamolčal tak ali drugačen dogodek, ki se je pripetil v času med dvema vojnama. Kljub temu pa sva se vedno razumela, saj sem mu vedno obrazložil svojo izbiro.

Takrat ko sem prebral njegovo »Tigrovo sled« sem mu dejal, da se ima najbrž zahvaliti tistim, ki so ga poslali na južne otoke, polne sonca in toplote, da je še v visokih letih bil tako čil in zdrav. Takšni so bili tudi mnogi drugi, ki so bili v času fašizma internirani na italijanskih otokih. Pertini je bil tudi tak dokaz. Kar nasmehnil se je in me pokaral, da bo morda kaj tega tudi res, da pa se kaj takega ne sme reči.

Kismet, pravijo mohamedanci. Usoda je pač hotela, da smo se od Dorčeta Sardoča poslovili prehitro. Goriške ulice so marsikateri dan prazne, ko hodiš po njih in med premikajočimi se ljudmi iščeš njegov znan in vedno nasmejan obraz. Od njegovega odhoda je minilo že nekaj mesecev. Današnji zapis, na dan ko bi obhajal okroglo obletnico, naj nam ga vsem, ki smo ga spoštovali, ponovno prikliče v spomin. **(mw)**

Jutri razprava o Biasuttijevem programu

TRST — Deželni svet Furlanije-Julijske krajine se bo ponovno sestal jutri. Na dnevnem redu je razprava o programskih izjavah predsednika deželne vlade Adriana Biasuttija. Za vsako stranko bo spregovoril le en svetovalec, ki bo lahko govoril dvajset minut; prijavili so se svetovalci Brezigar (SSk), Cavallo (DP), De Agostini (MF), Vivian (Zeleni), Federico Rossi (Zelena lista), Cecovini (LpT), Cisilino (PSDI), Giacomelli (MSI-DN), Viezzi (KPI), Bulfone (PSI) in Dominici (KD). Vsem bo nato repliciral predsednik vlade.

Deželni svet bo moral nato sklepati o ustanovitvi treh posebnih svetovalskih komisij, ki so sicer delovale že v prejšnji peti mandatni dobi. Ustanovil bo, oziroma potrdil, komisijo, ki proučuje vprašanja povezana z obnovo potresnega območja, komisijo za komunitarne zadeve in za zunanje odnose ter komisijo, ki proučuje spremembe deželnega statuta. V naslednjih dneh bodo v teh in ostalih stalnih komisijah izvolili vodstvene organe.

Podobne službe vzdolž meje in tudi v notranjosti

Na mejnem prehodu pri Vrtojbi odprta duty free trgovina Kompasa

NOVA GORICA — Od petka zvečer je Kompas bogatejši še za eno duty free trgovino. Odprli so jo na mejnem prehodu pri Vrtojbi, torej na najpomembnejšem mejnem prehodu na Goriškem.

S tem je jugoslovanski turistični velikan odprl že 25. brezcarinsko trgovino. Od teh jih je 14 na mejnih prehodih. Ostale pa so v notranjosti države. Vzdolž meje z Italijo so duty free trgovine v Ratečah, v Bovcu, v Rožni dolini, na Fernetičih, na Kozini, v Lazaretu (ta je bila odprta pred kakim mesecem), ter sedaj še na mejnem prehodu Vrtojba.

V načrtu imajo še, tako nam je povedala direktorica mejnega turističnega servisa prof. Veronika Šketa, odprtje takih trgovin na mejnem prehodu pri Lipici in na mejnem prehodu na Škofijah.

To velja seveda le za kraje ob meji z Italijo. Še letos bodo odprli tri take brezcarinske trgovine na nekaterih mejnih prehodih z Avstrijo (tu jih imajo že nekaj), v načrtu pa imajo vsega skupaj dvajset novih takih prodajaln v raznih krajih države.

Do tu slika brezcarinskih trgovin. Kompas pa se tudi drugače zanima za turistične in gostinske dejavnosti na Goriškem. V petek zvečer so na mejnem prehodu Vrtojba odprli še eno restavracijo, na vstopni strani meje. Pričakujejo tudi goste iz Italije, ne samo uporabnike mejnega prehoda. V Novi Gorici imajo tudi poslovalnico rent a car vozil. Tu je sedaj zaposlenih že 60 oseb.

V načrtu pa imajo tudi posodobitev nekaterih gostinsko-turističnih naprav na mejnem prehodu Predil, v Bovcu in še kje drugje.

V približno 200 poslovnih enotah Kompasa širom po Jugoslaviji je zaposlenih okrog 4.000 ljudi. So med najpomembnejšimi podjetji v Sloveniji, kar se tiče celotnega prihodka. Turistične usluge so v enem letu prodali približno enemu milijonu in pol gostov.

V načrtu nimajo le novih brezcarinskih prodajaln, o katerih je prej bil govor. Načrtujejo tudi odprtje novih poslovalnic, hotelov in vsega tega kar služi turizmu. V rent a car službi razpolago s kar 3.200 vozili. Lani so jih zamenjali kar 921. Preveč bi bilo naštevati kaj vsega imajo v načrtu.

(w)

Kriške organizacije v Gribljah

NOVO MESTO — V Gribljah v Beli krajini so pred kratkim slavili praznik krajevne skupnosti. Slavnosti se je udeležila tudi množična delegacija kriških organizacij KD Vesna, ŠD Mladina in sekcije VZPI-ANPI E. Antončič, ki so pobratene z gribeljskimi družbenopolitičnimi organizacijami. V kulturnem programu sta poleg domačinov nastopila tudi moški zbor Vesna, ki ga vodi Ivo Lešnik ter baletna skupina ŠD Mladina, ki jo vodi Anka Kocjančič. Pozdrav gostov je prinesel predsednik ŠD Mladina Enio Bogatec.

TEČAJI ANGLEŠKEGA JEZIKA

EC

ENGLISH LANGUAGE CENTRE

Ul. S. Nicolò 11 — Tel. 040/69205 — Trst

Tečaji angleščine vseh stopenj

Strokovno usposobljeni in diplomirani angleški predavatelji

Testiranje znanja za vpis v težavnostni tečaj

Jutranji, popoldanski in večerni tečaji

Razredi z omejeno število učencev (8-9)

Avdiovizualni učni pripomočki vseh stopenj

Posebni tečaji

Cambridge First Certificate and Proficiency

Knjižnica — sposojanje knjig

Potovanja v Anglijo

Velika slovesnost v nedeljo v Komnu

KOMEN — V nedeljo, 18. septembra, bo v Komnu na Krasu, v okviru občinskega praznika občine Sežana, velika slovesnost v počastitev obletnice priključitve Primorske k Sloveniji in Jugoslaviji ter še posebej obletnice (sedaj že 45.) silovitih bojev, ki so sledili kapitulaciji Italije in v katerih je delovala posebno Kosovelova brigada skupaj z drugimi enotami na spodnjem Krasu.

V Komnu se bodo znašli spet skupaj borci narodnoosvobodilnega boja: Kraška četa, karavle in sploh vse enote, ki so bile ustanovljene na tem območju, aktivisti ter še posebej kosovelovci ter garibaldinci iz Tržaške brigade.

Spored slovesnosti predvideva:

- ob 10. uri občni zbor borcev Kosovelove brigade, na katerem bodo izvolili oziroma potrdili za nadaljnji dve leti, odbor združenja;
- ob 14. uri bo odkritje obeležja v spomin dveh padlih borcev in sicer bataljonskega komandanta Romana Malalana iz Trebč in bataljonskega komisarja Rada Škerka iz Trnovce, ki sta padla 25. septembra v težkih bojih z nemškim okupatorjem. Šlo je za veliko ofenzivo, ki so jo sprožili Nemci po kapitulaciji Italije, da bi se zagotovili popolen nadzor nad Primorsko, ki je bila važen člen v njihovi vojni strategiji.

Po odkritju obeležja bo nastopila godba na pihala iz Trebč, sledil pa bo nastop mešanega pevskega zbora iz Trnovega pri Gorici (Kosovelova brigada je proti koncu vojne razbila močno postojanko »Decima MAS« prav na Trnovem).

Ob 15. uri bo srečanje vseh borcev. Zbranim bosta spregovorila CIRIL ZLOBEC, v italijanščini pa predsednik deželnega odbora VZPI-ANPI FEDERICO VINCENTI.

Sledil bo bogat kulturni program. Prireditelji vabijo vse borce, da se udeležijo tega tovariškega srečanja.

Kosovelova brigada, ki so jo sestavljali v glavnem domačini Kraševci, posebno iz spodnjega Krasa, je bila vrsto mesecev samostojna enota pod direktnim poveljstvom 3. alpske cone, v mesecu decembru 1943 pa je prišla v sestavo 32. oziroma pozneje 30. divizije IX. korpusa NOV in POJ. Tržaška brigada je posebno v prvih mesecih svojega obstoja (kot bataljon) spadala pod neposredno pristojnost Kosovelove brigade. En bataljon Tržaške brigade se je v tej sestavi udeležil bojev v maju 1944 pri Dornberku, drugi pa pri Razdrtem. Kosovelova brigada je v sestavi enot IX. korpusa sodelovala pri osvoboditvi Trsta.

VLADIMIR KENDA

AVTONOMNA DEŽELA
FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

izreka dobrodošlico obiskovalcem deželne razstave v italijanskem paviljonu

Jesenski mednarodni zagrebški velesejem

OD 11. DO 18. SEPTEMBRA

Središče poslovnega sveta

Danes bo v Zagrebu začela največja sejemska prireditev v Jugoslaviji, Jesenski mednarodni zagrebški velesejem, ki bo odprt vse do nedelje 18. tega meseca. Zagrebški velesejem je poslovno razstavna prireditev, ki prikliče v glavno mesto Hrvatske na desetine gospodarstvenikov iz vseh držav, saj ni le največja tovrstna prireditev v Jugoslaviji, pač pa v tem času ena največjih v širšem prostoru in je zato zanimiv tudi za države, ki so članice SEV.

Jesenski velesejem v Zagrebu se je v povojnih letih uveljavil, ker je postal eno od stičnih točk med zahodnimi in vzhodnimi gospodarstveniki, obenem pa tudi izložba najbolj kvalificirane jugoslovanske proizvodnje. Nedvomno pa je k uveljavitvi sejemske prireditve veliko prispevala tudi tradicija. Predhodnik Jesenskega velesejma Zagrebški zbor je bil prvič odprt daljnega leta 1909. Od takrat so ga prirejali vsako leto in le vojni sta začasno prekinili razstavljanje na bregovih Save.

Letos bo na razstavišču predstavilo svoje proizvode 3.155 razstavljalcev. Od teh je 2.105 jugoslovanskih, 1.050 pa tujih (prihajajo iz 75 držav). Kot v prejšnjih letih prireditelji računajo na velik obisk. V prejšnjih letih si je štande ogledalo okoli pol milijona obiskovalcev in vse kaže, da tudi tokrat zanimanje za eksponate ne bo manjše, tudi ob upoštevanju vseh spremnih prireditev, ki so jih pripravili tako v okviru sejemskega prostora (razstavišče ima skupno 280.000 kvadratnih metrov razstavnega prostora, od katerih je 200.000 kvadratnih metrov pokritih).

Med spremnimi prireditvami bo nedvomno imel največji odziv obiskovalcev teden ZDA. Združene države so namreč tokrat takoimenovana država-partner. V mestu bo tako ves teden promocija ameriških proizvodov, na vrsti pa je tudi vrsta koncertov in drugih razstav. Za gospodarstvenike pa bodo najbolj zanimivi strokovni simpoziji, na katerih bodo razčlenili možnosti krepitve gospodarskega sodelovanja med ZDA in SFRJ.

Sploh pa je spored sejma nabit s strokovnimi posveti, ki so v glavnem povezani z uradnimi dnevi držav ali skupnosti. Tako bosta imeli svoja uradna dneva Evropska skupnost in EFTA. Še zlasti aktualen je dan Evropske skupnosti, med katerim bodo priredili tudi okroglo mizo o odnosim med Jugoslavijo in skupnostjo. Uradni dan bosta imeli tudi Italija in dežela Furlanija-Julijska krajina. Na obeh slovesnostih bo prisoten italijanski ambasador v Beogradu Massimo Castaldo. V italijanskem paviljonu (ob njem je paviljon F-JK, o katerem poročamo na naslednji strani) razstavlja 17 podjetij. Gre za podjetja, ki so specializirana v sektorjih, ki bodo po mnenju zagrebškega urada Inštituta za zunanjo trgovino ICE imeli največji odziv na jugoslovanskem trgu. Italija je usmerila svojo ponudbo predvsem na srednjo in malo industrijo ter na zasebna obrtna podjetja, ki so po mnenju odgovornih zavoda ICE najbolj likvidna. V svojem sporočilu ICE tudi ugotavlja, da blagovna menjava med Italijo in Jugoslavijo ni na zadovoljivi ravni predvsem, ker Italija uvaža iz Jugoslavije veliko več blaga, kot ga izvaža. Trgovinsko bilanco med državama, pravi ICE, je treba nujno uravnovestiti. Ob podjetjih, ki proizvajajo stroje in opremo, za katero naj bi bilo v tem trenutku največ povpraševanja na jugoslovanskem trgu, so prisotne tudi družbe, ki so zainteresirane za tesnejše sodelovanje z jugoslovanskimi partnerji s skupnimi naložbami in oblikovanjem podjetij joint-venture.

Ob teh pobudah pa velja opozoriti še na specializirani sektor Technology Transfer Forum, ki ga letos prirejajo že drugič. TTF bo odprt ves čas trajanja velesejma in je prava borza novih tehnologij. Zagrebški velesejem jo je pripravil v sodelovanju z Organizacijo Združenih narodov za industrijski razvoj UNIDO in z Inštitutom za dežele v razvoju, ki bosta zainteresiranim državam dala na razpolago svoji banki podatkov. Sicer pa bodo na borzi tehnologije na voljo tudi najnovejši jugoslovanski tehnološki dosežki.

Po napovedi prirediteljev bo jesenski velesejem odprl predsednik predsedstva SFRJ Raif Dizdarević. V torek pa bo sejem obiskal predsednik ZIS Branko Mikulić, ki bo ob 16. uri imel razgovor s predstavniki proizvodnih organizacij.

Ob navedem ni zato pretirano trditi, da bo v tem tednu Zagreb eden od najpomembnejših centrov poslovnega sveta. Zato je tem bolj resnična ugotovitev, da je Jesenski mednarodni zagrebški velesejem vsakoletna prireditev, brez katere bi bil Zagreb revnejši, jugoslovanski in svetovni trg pa brez neštetih kupčij.

BCTKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

ZANESLJIV PARTNER V PROSTORU
ALPE-ADRIA

TRST - Ulica Filzi 10

FOR TRANS S.R.L.
ŠPEDITERSKO PODJETJE

DNEVNI ZBIRNI SERVIS ZA
- BLIŽNJI VZHOD
- JUGOSLAVIJO
- VZHODNO EVROPO

CARINSKE KONZULENCE
TERMINAL FERNETIČI - Tel. 040/213831
URAD V NOVEM PRISTANIŠČU HG 71
Tel. 040/308004 - Tlx. 460247 - Tfx 040/214181

RITOSSA
UVOZ - IZVOZ

NOVOST: steklena zavesa

Steklena zavesa je izredno enostaven in učinkovit sistem za zaščito pred svetlobo. Na notranji strani minimalno zmanjšuje svetlobo (največ za 12%) in tako ščiti pred neposredno sončno svetlobo. Na zunanji strani pa daje videz ogledala in s tem omogoča številne zanimive arhitektonske možnosti. S stekleno zaveso niso več potrebni dragi zunanji sistemi za odboj svetlobe ali notranje zavese z vsemi problemi s čiščenjem. Je primerna za urade, hale, izložbe in kjer je potrebna zaščita pred soncem.

Steklena zavesa je postavljena v notranjost dvojnega stekla in ne zahteva vzdrževanja. Pozimi do +13°C pridobiva toploto; poleti, ko se temperatura dvigne nad +15°C, pa toploto oddaja. S tem omogoča energetski prihranek.

Na podlagi naših stalnih raziskav in poizkusov je ljubljanska Univerza smatrala za primerno, da steklene zavese uporabljajo tudi na vozilih kot so avtobusi, vlaki itd.

TRST - MILJE - UL. CADUTI SUL LAVORO 1 - TEL.: 040/232243 - 232244

OMNIACOMMERCE
di S. Savarin
IMPORT — EXPORT — ZASTOPSTVA

TRST - Ul. F. Severo 21
Tel. (040) 360380 - 360614
Telex 460129 OMNIAC I

Filiala: GORICA
Ul. Carducci 28/7
Tel. (0481) 30366

SIAT SERVIZI INDUSTRIALI AUTO TECNICI
IMPORT - EXPORT - ZASTOPSTVA

TRST - Ul. F. Severo 21
Tel. (040) 362684
FILIALA V GORICI: Ul. Carducci 28/7
Tel. (0481) 31669

resim
ZASTOPSTVA
UVOZ
IZVOZ

Resim s.r.l.
Predstavništva - izvoz - uvoz
34133 Trst - Ul. Cicerone 8 - p. p. 101
Tel. 040/362676-362286-362397-362973
Telex 460561 Resim I
Telefax 040/361839
Filiala v Gorici
Korzo Italia 205 - Tel. 0481/520510

tecnodile s.n.c.
UL. dei Cosulich 9 - 34147 TRST- ☎ (040) 827045-830688
MOTOKOMPRESORJI
Atlas Copco
NADOMESTNI DELI
PIONJÄR
KREMENČASTE BRUSILKE — ČRPALKE

MAIER
CENTER PFAFF TRST
Ul. Ugo Foscolo 3
Ul. Ugo Foscolo 5
Tel. 040/730332
Pooblaščenec za Trst in pokrajino
PFAFF šivalni stroji
PFAFF pletilni stroji
PFAFF likalniki
REZERVNI DELI ZA VSE STROJE
UGODNE CENE

dott. G. d'Onofrio
UNIVERSAL S.p.A.
IMPORT - EXPORT
OSCAR DELL EXPORT 1970

Uradi: TRICESIMO (Udine) - Italia
Palazzo Esposizioni Morena - Tel. (0432) 852082
Telex n. 450167 Donofrio - Udine
Telex n. 450862
Filiala: GORIZIA
Via Paternolli, 11 - Tel. (0481) 34157
Filiala: TRIESTE
Via Roma, 15 - Tel. (040) 65633
Filiala: MONTENERO DI BISACCIA (CB)
Via Frentana - Tel. (0875) 96238

Nerjaveča jekla - hladno in toplo valjena jekla
Magnetne pločevine
Kemični in plastični proizvodi

Kmetijski proizvodi
Komponente za elektromehaniko
Naftni proizvodi
Cinkane in inox cevi

Tržaška trgovinska zbornica: Spodbuda k sodelovanju

Kot v preteklih letih, tudi letos Tržaška trgovinska zbornica - v okviru dogovora z Avtonomno deželo Furlanijo-Julijsko krajino in v sklopu Deželne zveze trgovinskih zbornic - prireja razstavo deželnih podjetij na jesenskem velesejmu v Zagrebu.

V ta namen si je zbornica rezervirala 200 kvadratnih metrov prostora, ki je poleg prostora, ki ga je Zavod za zunanjo trgovino rezerviral za razstavo italijanskih proizvajalcev. Zbornica je spodbudila prisotnost tistih deželnih podjetij, ki se ukvarjajo s proizvodnjo malega orodja in opreme, namenjenih predvsem jugoslovanskim obrtnikom in zadrugam. Za to proizvodnjo obstaja precejšnje povpraševanje na jugoslovanskem trgu.

V standu Furlanije-Julijske krajine bodo prisotni: Wilma(izvozno in uvozno podjetje, ki se ukvarja s stroji in kemijskimi preparati za tekstilno industrijo), Prasel (oprema za hotele, restavracije, bare itd.), Trademac (hotelske potrebščine), Banco di Roma (tržaška filiala istoimenske vsedržavne banke), Nevar (oprema za zlatarje in urarje), Veneta (sojina in ribja moka, razni proizvodi), Baregel (oprema za bare in slaščičarne), Pilm (stroji za proizvodnjo okvirov).

Jugoslavija je bila uradno prisotna na Mednarodnem tržaškem velesejmu. Naš velesejem je prav junija praznoval štiridesetletnico delovanja in ob tej priložnosti je bil odprt novi paviljon G-H, ki je bil delno namenjen jugoslovanski razstavi.

Prisotnost Jugoslavije je bila nedvomno pomembna tudi zaradi kvalificirane uradne delegacije, ki se je udeležila dneva SFRJ. Delegacijo je vodil predsednik Gospodarske zbornice SR Slovenije Bulc, v njej pa so bili še podpredsednik zvezne Gospodarske zbornice Krasovec, podpredsednik hrvaške zbornice Čosić, zastopnika Reke in Pulja Blasić in Vidulin, prisotna pa sta bila tudi ambasador Skataretiko in svetnik Koprivica.

...

Tržaška trgovinska zbornica aktivno podpira krajevne gospodarstvenike, ki se zavzemajo za trgovanje s tujino. Naj v tem okviru spomnimo, da je prav prizadevanje zbornice omogočilo koncentracijo približno 40 odstotkov vse italijansko-jugoslovanske izmenjave na uveljavljene tržaške kanale .

Kar zadeva maloobmejno menjavo pa velja ugotoviti, da je po premostitvi težav v dveletju 1985-86 leto 1987 vzpostavilo znatno raven operativnosti, saj se je promet povečal za 70 odstotkov v primerjavi z letom prej. V tem letu je Italija uvozila za 305 milijard lir blaga in izvozila za 281 milijard lir blaga. Končni saldo je bil 77 milijard lir in naša Trgovinska zbornica je na vseh pristojnih mestih poudarila nujnost, da jugoslovanska stran pospeši postopek odločanja za uvažanje italijanskega blaga prek avtonomnih računov.

K temu je treba dodati tudi izmenjavo v okviru posebne akcije Alpe-Adria, v kateri so tržaški gospodarstveniki udeleženi z 90 odstotki. Ta izmenjava je dosegla vrednost 34 milijard lir.

Morda najbolj zanimivo in in aktualno vprašanje, ki je bilo v razpravi v prejšnjih mesecih, pa je soudeležba krajevnih gospodarskih in tehnično-znanstvenih krogov v italijanskih pobudah za utrjevanje jugoslovanskega gospodarstva. Ta pobuda je sad jasne politične izbire in se je začela v okviru programa za razvoj kooperacije in mednarodnega sodelovanja ter je bila dogovorjena s podpisom sporazuma Goria-Mikulić 29. januarja letos v Rimu.

Po predhodnih kontaktih z našim zunanjim ministrstvom in po posvetu s predsedniki tržaških podjetniških združenj, je 6. junija letos naša Trgovinska zbornica dala pobudo za javno srečanje, ki so se ga udeležili vidni jugoslovanski poročevalci (dr. Srečko Zljipelj v imenu zvezne Gospodarske zbornice iz Beograda, dr. Mrak, predstavnik slovenske in hrvaške zbornice Gotovaz ter izvedenci Združene hrvatske banke in Ljubljanske banke).

Srečanje, ki se ga je udeležilo okoli 70 gospodarstvenikov in ki mu je krajevni tisk dal poudarka), je dalo vrsto koristnih praktičnih napotkov o pristopu in metodologiji, ki naj bi omogočila vključitev skupnih načrtov in hipotez tehničnega ter znanstvenega sodelovanja v "paket" ugotnosti, ki ga predvideva sporazum Goria-Mikulić. Dogovor predvideva namreč približno 50 milijard lir v treh letih za finansiranje skupnih pobud, ki naj bi prispevale k uravnovešanju jugoslovanske plačilne bilance s krepitvijo produktivnosti in konkurenčnosti njenega gospodarskega sistema na mednarodnem trgu.

INŽ. GIORGIO TOMBESI
predsednik Tržaške trgovinske zbornice

C.G.R.
SPLOŠNA TRGOVINA IN ZASTOPSTVA
D. Z O. Z. — UVOZ - IZVOZ
TRST - Ulica Geppa 9
Tel.: 69316 - 69558 - 61579 - 69248 - 6330089
Telex: 460559 - PP 185
Telefax: 65616
Filiala GORICA: Ulica Trieste 160

adriaimpex
UVOZ-IZVOZ PREDSTAVNIŠTVA D. D.
POOBLAŠČENI IZVOZNIKI
IVECO FIAT LANCIA PIRELLI COMETTO
34132 Trst, Ul. Geppa 9, tel. 040/68802 - 34170 GORICA, Korzo Verdi 51, tel. 0481/33576

Banca Agricola c.r.ag.l.
Kmečka banka r.z.zo.j.
GORICA — Tel. 0481/31811
Telex: 460412 - 461239 AGRBAN
VAŠ OSEBNI SODELAVEC V TUJINI IN DOMA, KI VAM NUDI STROKOVNE, UČINKOVITE USLUGE NA BLAGOVNEM IN FINANČNEM PODROČJU

Veneta
import - export
Pizzi Rita
TRGOVINA NA DEBELO
IN ZUNANJA TRGOVINA
Z MESOM IN KMETIJSKIMI PROIZVODI
TRST — Ul. Mazzini 18
Telefon (040) 65946 — Telex: 461030 VENETA I

agrar S.R.L.
IMPORT - EXPORT
ZASTOPSTVA
TRST
Ul. Valdirivo 19
Tel. 040/631900 - 631846
Telex 460195

BANCA DEL FRIULI
Družbeni sedež in glavna direkcija:
VIDEM (UDINE), Ulica Vittorio Veneto 20
POSLOVALNICE:
TRST (TRIESTE) — Ul. Rossini 14
Ul. Baiamonti 69
GORICA (GORIZIA) — Korzo Verdi 125
TRŽIČ (MONFALCONE) — Ul. Roma 64
KRMIN (CORMONS) — Trg Libertà 1
ČEDAD (CIVIDALE) — Trg Diaz 3
ČENTA (TARCENTO) — Ul. Roma 9
TRBIŽ (TARVISIO) — Trg Unità 7
MENJALNICA

TECHNA S. R. L.
IMPORT - EXPORT
TRST — Ulica Ghega 2
Tel.: (040) 64535 - 64449
Telex: 460517 TECHNA I

FARCO s.r.l.
FINE CHEMICALS
34132 TRST
Ul. del Lavatoio 4
Tel. (040) 65134/5
Tx: 461012 FARCO I
Fax (040) 69490
PETROKEMIJA
KEMIJA
FARMACEVTIKA
Filiala v Gorici:
Ul. Trieste 160
Tel. (0481) 20769

ALPEXPORT srl
IMPORT - EXPORT
TRST
Sedež administracije:
Ul. Pindemonte 4
Tel. (040) 577363 - 575170
Legalni sedež:
Ul. Rossetti 111
Telex 460371 ALPTS I
Telefax 577707
Filiala:
Gorica - Ul. del Faiti 15

DEAR
IMPORT - EXPORT
E. CRISMANCICH & C.
s.r.l.
ZUNANJA TRGOVINA NA VELIKO
Tovorni terminal Fernetiči - REPENTABOR (Trst)
Tel. (040) 213589 - 213028
Telex 460260 DEAR I

TKP
IMPORT - EXPORT
Sedež
GORICA
Ul. Duca d'Aosta 146
Tel. (0481)/22211/
Telex: 460655 TEKNO I
Telefax: 0481/211994
Filiala: TRST - Ul. Aleardi 1
□ Zaščitna sredstva za poljedelstvo
□ Kemikalije in bazna kemija
□ Industrijski inženiring □ Tehnična svetovalna služba
tekno progres s.r.l

Podjetje Glauco Boscarolli
IBM Pooblaščenec
Personal Computer
Že 30 let v Tržiču prodajamo pisarniško opremo: OLIVETTI, SHARP, ITALTEL TELEMATICA, AMSTRAD.
PISALNI STROJI - FOTOKOPIRNI STROJI - REGISTRSKE BLAGAJNE in PROFESIONALNI RAČUNALNIKI s programsko tehnično opremo.
Nudimo tudi osebne računalnike IBM PS/2
Ul. Roma 19 - 34074 TRŽIČ - Tel. 0481/74295

Deljena mnenja o novem vladnem odloku

Od jutri malce hitreje po avtocestah Problemi varnega prometa pa ostajajo

Od jutri bodo avtomobilisti lahko malce krepkeje pritisnili na plin, toda samo ob delavnikih, medtem ko bo znana omejitev hitrosti, ki jo je v začetku poletja uvedel minister Ferri, ostala v veljavi ob praznikih in vikendih. Poleg nesoglasij v parlamentu je nov odlok sprožil veliko polemik, diskusij in val različnih mnenj med posameznimi strankami, v avtomobilskem industrijskem svetu ter v vsej italijanski javnosti. Danes se veliko govori o neredu na cestah, o zmanjšanju porabe goriva in o težavah, ki jih bo novi ukrep povzročal turizmu. Veliko kritik pa leti tudi na dejstvo, da ministrski svet še ni odobril odloka o obveznih varnostnih pasovih, ko pa je Italija ena izmed redkih evropskih držav, ki tega predpisa še niso odobrile. Sicer pa vlada napoveduje, da bosta tudi odloka o obveznih varnostnih pasovih ter o protialkoholnem testu v veljavi že pred februarjem ali marcem prihodnjega leta. O teh argumentih, ki se danes tičejo vsakega izmed nas, smo se pogovorili z nekaterimi osebami, ki so s temi problemi neposredno vezane.

Lastnica prodajalne avtomobilov v Rojanu, gospa Daša Svetina, se z novim odlokom le delno strinja. »Dvomesečni poletni odlok o omejitvi hitrosti se je izkazal za uspešnega, saj je bilo, če naj verjamemo statistikam, manj prometnih nesreč kot v preteklih letih, kar je prav gotovo pozitivno, kakor je poleg tega pozitivno tudi, da se zmanjša uporaba goriva. Problem pa se pojavi v zvezi z avtomobili z večjim številom kubikov: turbo teh avtomobilov se ob hitrosti 130 kilometrov na uro komaj prižge. Zato mislim, da bodo taki avtomobili prav gotovo penalizirani. Kar se tiče varnostnih pasov pa sem mnenja, da so izredno koristni in da tudi ti veliko pripomorejo k omejitvi posledic prometnih nesreč. Tudi protialkoholni test se mi zdi koristen ukrep, seveda le, če bo pravilno izpeljan. Sprašuješ, če bodo po mojem mnenju tako stroge hitrostne omejitve negativno vplivale na turizem. Mislim, da večjih problemov ne bo, saj ima na primer Severna Amerika še strožje predpise, toda nima nikakršnih težav v zvezi s turizmom.«

Tudi organizacijskemu tajniku SDGZ Odu Kalanu se zdi dvomesečni odlok ministra Ferrija umesten poskus. »Z novimi in tudi s poletnimi hitrostnimi normami se popolnoma strinjam, toda mislim, da je kontrola pri nas zelo pomanjkljiva. Odslej dalje bodo morali tovornjaki na pokrajinskih cestah voziti največ s hitrostjo 60 kilometrov na uro: to je dober ukrep, toda po drugi strani bo verjetno povzročil možnost predrznih prehitevanj. Kar se pa tiče hitrosti na avtocestah, se mi zdi odločitev ministrskega sveta umestna, saj podatki pričajo, da je s tako hitrostjo število ponesrečencev padlo. Glede varnostnih pasov pa menim, da bi morala biti v Italiji njihova raba že zdavnaj obvezna. Kar smešno se mi zdi, da s tem odlokom nenehno odlašajo. V protialkoholni test pa nekoliko dvomim, ker ne vem, če bo ta resnično nekaj dokazal. Drugače pa se mi to zdi v načelu popolnoma pravilen, saj se tudi pri nas dogaja zaradi vinjenosti vse preveč prometnih nesreč. Strinjam se, da so s tem v zvezi tudi visoke globe. Problem turizma pa se mi ne zdi realen, saj se turisti povsem prilagajajo in so do teh predpisov dojemljivi.«

Pogovorili smo se tudi z lastnikom bencinske črpalke v Nabrežini Martinom Ušajem. »Ministrski ukrep se mi ne zdi dober, saj bo treba kar celih šest mesecev voziti največ s hitrostjo 110 km/h. Poleg tega mislim, da bodo prav gotovo hitrejši avtomobili zelo penalizirani. Sprašuješ, če bo nekoliko upadla prodaja goriva. Po mojem mnenju bo razlika v prodaji goriva le minimalna.«

Nerio Lukša iz Rojana, po poklicu šofer tovornjaka, pravi, da ga nova omejitev hitrosti ne prizadene, kajti veljajo za tovornjake že dalj časa strogo omejene hitrosti. »Na večje težave sem naletel, ko je vlada izdala odlok o prepovedi vožnje tovornjakov ob vikendih. Poleg tega pa sem trdno prepričan, da bi morali že zdavnaj uvesti obvezno uporabo varnostnih pasov, saj bi to prav gotovo znižalo število ponesrečencev. Osebno uporabljam varnostne pasove že celih pet let. Pravilen ukrep se mi zdi tudi protialkoholni test, saj je po mojem mnenju vse, kar pripomore k znižanju števila prometnih nesreč, dobrodošlo.«

TANJA UKMAR

Še dober teden do začetka šolskega leta

Tudi na Stefanu in Prešernu znani izidi popravnih izpitov

Na poklicnem zavodu Jožef Stefan in na liceju France Prešeren so včeraj zjutraj objavili rezultate popravnih izpitov. Za 109 dijakov s poklicnega zavoda in z znanstvenega in klasičnega liceja - od teh je kar 99 izdelalo - so se tako končno začele "krajše" počitnice, saj je začetek pouka že zelo blizu. Šolska vrata se bodo namreč spet odprla, kot je znano, v ponedeljek, 19. septembra.

Na poklicnem zavodu Jožef Stefan je popravne izpite opravilo 45 dijakov, izdelalo jih je 42, in sicer: Paolo Dazzara, Andrea Ferluga, Igor Mocor, Peter Sedmach, Denis Slobic in Stojan Zahar (dva dijaka se nista javila; en dijak je bil odklonjen) iz 1. razreda OM; Andrej Ban, Matija Bandi, Mitja Kalc, Marco Limoncin, Andrej Rupel, Massimiliano Umer in Aljoša Mauri (en dijak je bil odklonjen) iz 1. razreda RTV; Paolo Bachi, Renato Bandi, Igor Devetak, David Esposito in Luciano Zeriali iz 2. razreda OM; Valentina Iob, Elisabetta Popovic in Dean Scroccaro iz 2. razreda KO; Roberto Briščak, Marko Emili, Tomaž Kalc, Katja Legiša, Martin Mesar, Alessandro Zezlina in Oliviero Macor (en dijak je bil odklonjen) iz 2. razreda RTV; Neva Albi in Haron Marucelli iz 4. razreda TK; Igor Barut, Igor Burolo, Martin Cappellini, Aleksander Daneo, Peter Ianezic, Andrea Pozar, Enrico Ravalico in Andrea Trampuz Bisiacchi iz 4. razreda TEEI; Marko Biekar in Adriano Turco iz 4. razreda TMI.

Na znanstvenem liceju je izpite opravilo 45 dijakov, izdelalo jih je 39, in sicer: Elena Brazzani, Franc Fabec, Nadja Fucka, Peter Rudez in Mitja Starec (ena dijakinja je bila odklonjena) iz 1. A razreda; Erika Cok, Tanja Kosmina, Paolo Leghissa, Martin Pertot, Samanta Picciola, Dunja Regent in Daniele Stein (en dijak je bil odklonjen; en dijak se ni javil iz zdravstvenih razlogov) iz 1. B razreda; Vesna Pahor, Maria Dolores Skerlj, Alessandro Sluga in Damijan Stolfa (ena dijakinja je bila odklonjena) iz 1. C razreda; Valentina Fachin, Vesna Iagodic, Corrado Kert, Alessio Kozman, Danilo Pahor in Jasmin Rudez (en dijak je bil odklonjen) iz 2. A razreda; Tatjana Hrovatin in Jerica Zapušek iz 2. B razreda; Dean Oberdan, Gregor Peric in Borut Pertot iz 2. C razreda; Ivan Lesizza in Maruša Tavcar (en dijak je bil odklonjen) iz 3. A razreda; Edvard Ciani, Daniele Suligoj in Katja Tul (ena dijakinja je odklonjena; dva dijaka se nista javila) iz 3. B razreda; Cristina Carli, Mario Ciac, Michele Ciac, Lara Conti, Ivan Milic, Poljanka Pavletič, Cinzia Pernarcich, Sara Picciola, Peter Regent, Franc-Branko Sancin in Tamara Zuzek iz 4. A razreda; Goran Kocman, Sergio Kozman, Patrik Pahor, Paolo Panjek in David Zetko iz 4. B razreda. Niko Sancin je uspešno opravil vstopni izpit v 5. razred.

Na klasičnem liceju je popravne izpite opravilo 7 dijakov, izdelalo jih je 6, in sicer: Davide Sestan in Martina Urlini iz 4. višje gimnazije; Andrej Papucci iz 5. višje gimnazije; Katja Migliore in Davide Tonel (ena dijakinja je odklonjena) iz 1. liceja; Štefan Pahor (dva dijaka se nista javila k izpitom) iz 2. liceja.

Deželni odbor o usodi Ternija

Deželni odbor je na svojem zadnjem sestanku obravnaval tudi vprašanje obrata AIT (bivše Terni) po sklepu Finsider, da tudi bivšo škedenjsko železarno vključi v javno dražbo za prodajo vrste industrijskih obratov po vsej Italiji.

Deželni odbornik za industrijo Saro je v tej zvezi izrazil sicer začudenje zaradi sklepa Finsider, ko pa so bila že v polnem teku pogajanja z industrijcem Pittinijem in ko je bil že odobren njegov okvirni načrt, po drugi strani pa je tudi vzel na znanje sklepe Finsidra in ugotovil, da bivše Terni ne bo mogoče izvzeti iz javne dražbe.

Pač pa je odbornik za industrijo namignil na možnost, da bi se za nakup bivše železarne pojavila ena sama ponudba - kajpak Pittinijeva. V tem primeru, je dejal, se bo morala deželna uprava prizadevati, da se bodo pogajanja z možnim kupcem nadaljevala brez odlašanj, ne da bi kakorkoli povezovali usodo Ternija z ono drugih podjetij na dražbi. Prav tako je Saro podčrtal nujnost posega deželne družbe FRIE, pa tudi finančnih družb IRI.

Tržaške kulturne ustanove pripravljajo novo sezono

Bo komu uspelo segreti kulturno ozračje?

Po poletnem premoru se v Trstu pričenja redna kulturna sezona. Gledališča in operna hiša Verdi se pripravljajo na otvoritvene predstave in so prav gotovo korak pred političnimi ansambli, ki z muko iščejo dirigenta in režiserje. V resnici je vse preveč ljudi, ki bi radi stopili na dirigentski pult in pričeli s koncertom. Kulturne ustanove pa so zvečina sestavile repertoar in ansambli so pričeli z vajami.

Gledališče "Verdi" je že pripravilo svojo jesensko simfonično sezono. Prvi koncert bo 24. septembra. Na odrski pult bo stopil madžarski dirigent Grjegorz Nowack, nastopil pa bo tudi slavni dunajski pianist Rudolf Buchbinder. Igrali bodo Beetthovna in Brahmsa.

Ob napovedi prvega koncerta velja omeniti, da predvideva jesenska simfonična sezona, ki se bo zaključila v prvi polovici novembra, tudi nastop dirigenta Daniela Orna, ki je bil pred nekaj leti "hišni" dirigent. V Trstu je v bistvu pričel svoj umetniški vzpon in tukajšnji ljubitelji glasbe niso Orna pozabili; vsak njegov nastop pomeni v Trstu dogodek. Prav gotovo pa vlada med ljubitelji glasbe pričakovanje za koncert, ki bo 22. oktobra. Pod vodstvom glavnega dirigenta gledališča Verdi Spirosa Argirisa bo orkester operne hiše zaigral nekaj skladb Raffaella de Banfielda. Njegov ciklus "Vier Rielke Lieder" (Štiri Rielkeve pesmi) bo doživel krstno izvedbo, kar je seveda tveganje in praznik. Čar krstnih izvedb je prav v pričakovanju dogodka in njegovih odmevov (pozitivnih ali negativnih).

Čez približno mesec dni bo novi intendant gledališča Verdi Pio De Berti Gambini predstavil na tiskovni konferenci tudi operno sezono. Izvedeli pa bomo za ostale načrte, ki so jih pripravili v operni hiši.

V petek, 16. t. m., bo na Gradu sv. Justa tiskovna konferenca gledališča Teatro stabile. Predstavili bodo repertoar nove sezone, čeprav je naslov otvoritvene predstave že znan. Gledali bomo Pirandellovo igro Vsak po svoje. Predstavo bo režiral Giuseppe Patroni Griffi, ki bo pričel z vajami v ponedeljek. Delo bo tretja predstava v sklopu ciklusa Trilogija o gledališču v gledališču. Zamisel zanj je dal prav Patroni Griffi.

Slovensko stalno gledališče bo letošnjo sezono pričelo z Brusattijevim delom Galantni pogovori. Predstavo bo režiral Boris Kobal. Ko govorimo o SSG, moramo zapisati, da je bil letošnji poletni premor krajši, saj je vodstvo po dolgih letih obnovilo poletno sezono, ki je žela lepe uspehe in številna odobravanja. Naše gledališče je obiskalo svoje gledalce in izvedlo daljšo turnejo po naših vaseh, na Goriškem in v Benečiji.

Gledališče La Contrada je že predstavilo svoj letošnji program in o njem je pisal tudi Primorski dnevnik. Sezona gledališča se bo pričela 8. oktobra s komedijo Marinaresca avtorjev Carpinterija in Faragune. Contrada bo torej pričela svojo sezono z delom, ki bo po vseh predvidevanjih privabilo v gledališko dvorano veliko ljudi. Avtorja sta v Trstu izredno znana in priljubljena, njune komedije pa zagotavljajo uspeh. Pred tolikimi leti sta prav Carpinteri in Faraguna prinesla gledališču Teatro stabile nenavaden uspeh. Po daljši odsotnosti je pričelo uprizarjati njuna dela gledališče La Contrada. Prav gotovo je s tem razširilo svoj delokrog in povečalo število abonentov. Ne smemo seveda pozabiti na otroške predstave in na sodobne gledališke stvaritve, ki že vrsto let označujejo repertoar tega manjšega, a zelo agilnega gledališča.

Tržaške kulturne sezone seveda ne smemo omejiti le na gledališče in glasbo. Omeniti moramo likovne razstave, predavanja, predstavitve knjig itd. Ob množici prireditev je težko govoriti o mrtvilu, čeprav je res, da množici predstav in prireditev ne odgovarja neka realna kulturna klima. Resničnega kulturnega vrenja v Trstu ni in velika večina proizvodnje ponuja odjemalcem to, kar je v bistvu že preverjeno. Resničnih novosti je malo in tudi občinstvo je precej pasivno. Oboje daje vtis praznega prostora, čeprav je dogodkov veliko.

A. M.

E. FERMI

uradno priznan jezikovni licej
sedež državnih izpitov
tehnični zavod za računovodje
uradno priznanih vseh pet let
srednja šola za nadoknadenje izgubljenih let
geometri - knjigovodje - učiteljišče
liceji - vrtnarice - srednja šola
informatika
poklicni tečaji
tajništvo podjetja
programerji IBM - strojepisje
stenografija - jeziki
knjigovodstvo - aranžerstvo
finančni svetovalci

VPISOVANJE
v dnevne in večerne tečaje:
NOV SEDEŽ
TRST - UL. LAZZARETTO VECCHIO 24
TEL. 040/307440 - 307416

SSG SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

ABONMA 1988 - 89

Franco Brusati: **GALANTNI POGOVORI** - igra v dveh dejanjih, režija Boris Kobal
Oscar Wilde: **VAŽNO JE IMENOVATI SE ERNEST** - komedija, režija Marko Sosič
Anton P. Čehov: **STRIČEK VANJA** - prizori iz vaškega življenja, režija Dušan Jovanovič
Ivan Cankar: **LEPA VIDA** - drama, režija Meta Hočevar
Hugo von Hofmannsthal: **SLEHERNIK** - misterij o življenju in smrti, režija Mario Uršič
Peter Turrini: **TRG V BENETKAH** - komedija, gostovanje Drame SNG Ljubljana
Joe Orton: **KAJ JE VIDEL BATLER** - komedija, gostovanje PDG Nova Gorica

Alternativni predstavi v abonmaju

Molière: **GEORGE DANDIN ALI KAZNOVANI SOPROG** - komedija, režija Dušan Mlakar
Hermann Broch: **POVEST SLUŽKINJE ZERLINE** - monodrama, režija Žarko Petan

ABONMA V TRSTU

Dosedanji abonenti lahko obnovijo abonma od 15. t. m. od 10. do 14. ure in od 17. do 19.30, ob sobotah od 10. do 14. ure po tel. 734265, pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4.

Vpisovanje novih abonentov od 16. t. m. dalje.

ABONMA V GORICI

Vpisovanje abonentov od 12. t. m. vsak delavnik od 17.30 do 19. ure, ob sobotah od 10. do 12. ure v Kulturnem domu, Ul Brass 20, tel. 33288.

Abonenti imajo pri predstavah izven abonmaja 33 % popusta

Ob 25-letnici delovanja organizira **Potovalni urad AURORA**

vikend na križarjenju z ML "Adriana" od 7. do 9. oktobra 1988

s pristanki v Zadru, na Rabu, Malemu Lošinju in v Pulju.

Cena od 170.000 do 230.000 lir vse vključeno. Odhod iz Trsta.

Informacije in rezervacije pri **Potovalnem uradu AURORA, Ul. Milano 20, tel. 60621.**

Deželni urad za statistiko ima nov sedež

Včeraj so v Ul. Battisti 18 uradno odprli in predstavili nov sedež Deželnega urada za statistiko, to je decentraliziranega urada Osrednjega inštituta za statistiko v Rimu. Urad za statistiko imamo v Trstu od leta 1980, ko je Inštitut za statistiko dobil medministrski značaj (in torej ni bil več odvisen od ministrstva za kmetijstvo) in je začel raziskovati bolj razvejana področja. Od leta 1980 do danes pa so se pristojnosti deželnih uradov ogromno povečale, kot nam je povedal vodja tržaškega urada Ernesto Meneghin, zato so potrebovali večji delovni prostor, zaposliti pa bo treba tudi več osebja (danes dela v uradu osem oseb). V prostornem stanovanju v Ul. Battisti 18, ki je last zavarovalnice Generali, bodo ostali vsaj še nekaj desetletij.

Inštitut za statistiko oziroma ISTAT ne pripravlja statističnih raziskav po naročilu, pač pa z namenom, da spozna in razume premike v italijanski družbi (statistike so namreč zelo dragocen inštrument za razumevanje in analizo razvoja neke družbe). Statistike pa izdeluje v sodelovanju z deželnimi in občinskimi upravami ter s trgovinskimi zbornicami. V Trstu pripravljajo trenutno daljnoročno statistiko o podobi italijanske družine (kako uporablja dohodke, prosti čas itd.), ki jo bodo zaključili naslednje leto, ter se že pripravljajo na štetji v letih 1990 (kmetijstvo) in 1991 (prebivalstvo, stanovanja in industrija).

Okrogla miza pokazala, da ima kmetijstvo še lepe izglede

Kmetijski dnevi v Boljuncu privabili že veliko gostov

V proizvodnem ustroju tržaškega kmetijstva je že dalj časa zaznaven počasen postopek preusmerjanja, o katerem kaže, da se bo še utrdil, in to kljub občasnim nevšečnostim, kakršne so bile žled iz leta 1985, suša iz leta 1986 in černobilska nesreča. Takole, v resnici spodbudno, je začel svoje uvodno poročilo na sinočnji okrogli mizi z naslovom »Bodočnost tržaškega kmetijstva: proizvodni prijemi in nove podjetniške pobude« prof. Mario Prestamburgo z Oddelka za ekonomijo in blagoznanstvo naravnih sredstev in proizvodnje pri Fakulteti za ekonomske in politične vede Tržaške univerze. Navajamo povzetek iz njegovega poročila.

V letih 1970-1982 se je število kmetijskih podjetij skrčilo za 27,12 odst., še bolj pa se je zmanjšala njihova operativna površina, in to za 34,29 odst. Osip je bil najobčutnejši pri kmetijskih obratih razsežnosti med 5 in 10 ter med 20 in 50 hektari zemlje. Pri tem so še najbolj nastradala govedorejska podjetja, katerih število se je skrčilo za 62,39 odst., tako da je njihovo živinsko premoženje nazadovalo za 44,75 odst., kolikor zadeva skupno število vzrejnih glav — ki jih je ostalo samo 1200 — in kar za 57,29 odst. pri kravah — ki jih je samo še okoli 600. Dinamika o razvoju obdelanih zemljišč dokazuje znatno skrčenje posejanih površin in bistveno ustaljenost na področju specializiranih lesnih kultur. To gre pripisati med drugim dejstvu, da so bila obširna kmetijska območja namenjena nekmetijskim dejavnostim, kar predstavlja v tržaški pokrajini nekakšno »stalnico« v okviru urbanističnega načrtovanja.

Na ta način se utrjuje postopek preusmerjanja kmetijskih dejavnosti k intenzivnoproizvodnim oblikam, ki pomenijo v resnici bodočnost kmetijstva na Tržaškem. V tem smislu ima Oddelek za ekonomijo in blagoznanstvo naravnih bogastev in proizvodnje s Tržaške univerze že skoraj izgotovljen načrt za razvoj celovitega tržaškega kmetijstva: ta načrt vsebuje nadrobne operativne predloge za to, da se pospešijo spremembe, ki so v teku, poleg tega pa vsebuje smernice za takšno deželno kmetijsko politiko, ki naj prispeva h kakovostni utrditvi vinogradništva, k razmahu vrtnarstva in cvetličarstva, k okrepitvi oljčnih nasadov pa še k pomnožitvi vzrejišč manjših živali.

Vse to zahteva po Prestamburgovem mnenju po eni strani ponovno ovrednotenje kmečkih dejavnosti na nekdaj že izkoriščenih in potem opuščenih površinah, po drugi strani pa to, da se na pokrajinskem območju uresniči posebna kmetijskorazvojna služnostna struktura v smislu deželnega zakona štev. 49 z dne 13. junija 1988; njena naloga naj bi bila poiskati in spodbujati h kmetijskemu delu nove, sveže in podjetne delovne moči, posebno še v takšnem mestu, kot je naše, ki zavrača večji del mladih, ko se ti želijo vključiti v delovno tržišče. Prof. Prestamburgo je zaključil svoje poročilo z mislijo, da bodočnost tržaškega kmetijstva ni samo v proizvajanju dobrin, temveč tudi v proizvajanju »storitev« za izboljšanje kakovosti življenja.

Na posvetu so spregovorili še tajnik Kmečke zveze Edi Bukavec, dr. Vascotto v imenu Tržaške trgovinske zbornice, deželni ravnatelj ustanove ERSA Tonzar, načelnik Tržaškega kmetijskega nadzorništva Fantina in dr. Gerli v zastopstvu organizacije Coldiretti.

Pred okroglo mizo se je razvrstilo na prireditvenem prostoru več nič manj zanimivih pobud. Zjutraj se je začel sejem prašičev, ki bo trajal še danes in ki je včeraj privabil poleg številnih radovednežev tudi zadovoljivo število kupcev. Na voljo sta jim bili pasmi hosveit in andrace, ki so ju pripeljali v Boljunec rejci iz videmske in pordenonske pokrajine. Ti so bili sicer zadovoljni, vendar so nam povedali, da bi bile lahko kupčije še boljše. Eden nam je na primer rekel, da je ob prejšnjih Kmetijskih dnevih v 48 urah prodal kar 70 prašičev: »Toda takrat so bile želje in zahteve potrošnikov drugačne,« je dodal. In vendar smo čuli, da so bili včerajšnji odjemalci kar zadovoljni s cenami.

Že zjutraj je bil tudi še prost ogled zgledno urejenega molzišča Zadruge Dolga Korona na istoimenskem hribu, pozneje pa je Saša Ota predvajal diapozitive o vidnejših značilnostih kmečkega življenja in dela; iz njih smo razbrali tanek posluh za človeka, ki dela na zemlji, škoda le, da jih avtor ni mogel prikazati na širšem, dostopnejšem prostoru.

Medtem so obiskovalci, ki jih je bilo že v zgodnjih popoldanskih urah nenadejano veliko, prišli na svoj račun ob zvokih godbe na pihala iz Ricmanj, ki jim je postregla z operetnimi skladbami, a zvečer so prireditelji poskrbeli še za plesno glasbo. Stojnice so bile že itak dobro preskrbljene z jedačo in pijačo, vreme pa kot nalašč.

DRAGO GAŠPERLIN

Predstavili so jo v okviru Kmetijskih dnevov

Dragocena knjiga - priročnik agronoma V. Sancina o sadjarstvu

Kot smo že včeraj na kratko zabeležili, se je petkov otvoritveni dan Sedmih kmetijskih dnevov v Boljuncu zaključil s predstavitvijo knjige agronoma Vitjana Sancina z naslovom "Sadje z našega vrta". Številni in kvalificirani publiki je knjigo, ki jo je izdalo Založništvo tržaškega tiska, predstavil inž. Vili Mikac.

Z današnjo najnovejšo tehnologijo in tehniko Vitjan Sancin v svoji knjigi prikazuje, kako lahko obogatimo našo zemljo s »primernejšim« sadjem. Knjiga - priročnik je obogatena z barvnimi slikami, shemami in tehničnimi risbami in je tako dostopna tako strokovnjaku kot ljubitelju sadjarstva.

Zaželeno bi bilo, da bi knjigo, ki vsebuje toliko koristnih nasvetov, prevedli tudi v druge jezike, posebno tiste držav, ki imajo podobno geografsko lego. In to je izstopalo iz končne razprave.

K. B.

Na sliki (foto Magajna) **petkova predstavitev knjige Vitjana Sancina. Pri mikrofonu inž. Mikac, na njegovi desni avtor knjige.**

Avtobus za Santorio

Ker se cestna popravila na mostiču v Ul. Bonomea, ki pelje do bolnišnice Santorio, zavlačujejo, je Konzorcialno podjetje za prevoze sklenilo, da bo poskrbelo za alternativno prevozno zvezo med Trstom in bolnišnico. Od jutri se bo do bolnišnice Santorio mogoče popeljati z openskim tramvajem, od tramvajske postaje pri Obelisku pa bo peljal nadomestni avtobus.

Vojaška prisega na Trgu Unità

Na Trgu Unità je potekala včeraj dopoldne svečanost, ki je privabila res veliko število gledalcev. Pred najvišjimi vojaškimi in civilnimi oblastmi je priseglo kar 500 mladih vojakov iz Benetk. Za prisotne je bila slovesnost le atrakcija, za neposredne udeležence pa je imel včerajšnji dan poseben pomen. S strumnim korakom so vojaki, razdeljeni v štiri bataljone, korakali po trgu. Po dvigu zastave so bili na vrsti slavnostni govori in posegi prisotnih osebnosti. Uvodoma je spregovorila tudi Paola Del Bin, nosilka zlatega vojaškega odlikovanja za svoje delo v odporniški enoti v Furlaniji med drugo svetovno vojno.

Na tribunah, zgrajenih nalašč za to priložnost, so slovesnosti sledile razne politične, vojaške in gospodarske osebnosti. Med povabljenci je bila tudi delegacija pokrajinskega odbora Vsedržavnega združenja partizanov Italije ANPI. (foto Križmančič)

Dvodnevni seminar v hotelu Savoia

Tržaška federacija PSI o programu novih uprav

Včeraj dopoldne se je prvič sestala medstrankarska komisija KD, PSI, LpT, PRI, PSDI, PLI, ki ima nalogo oblikovati programske smernice nove pokrajinske in občinske uprave. Komisija se bo spet sestala v prihodnjih dneh, tako da bo morda proti koncu tedna poročala tajnikom strank. O programih novih tržaških uprav pa bo tekla beseda na dvodnevnem seminarju tržaške federacije PSI, ki bo jutri in pojutrišnjem v hotelu Savoia. Srečanje se bo začelo ob 17. uri z okroglima mizama o vprašanju javne čistoče in o težavah socialnega in zdravstvenega skrbstva v tržaški stvarnosti. V torek dopoldne bo tekla beseda o kulturi, športu in prostemu času, popoldne pa o gospodarskih vprašanjih.

Nadaljujejo se medtem polemike o nedavni odložitvi zasedanja tržaškega občinskega sveta. Občinska svetovalka Zelene laične liste Adelaide Aglietta, ki je tudi poslanka radikalne stranke, je včeraj naslovila tržaškemu sodišču dokument, v katerem poziva pretorja, naj uvede preiskavo o zadržanju župana Staffierija in občinskega odbora, ki ga vodi podžupan Seghene. Agliettova je mnenja, da je Staffieri v prvi osebi odgovoren za sedanjo upravno in politično praznino, »ki bo po tej poti pripeljala Občino v kaos«. Poslanka Pannellove stranke se tudi huduje nad podžupanom, »ki je prej sklical sejo občinskega sveta, nato pa jo nezakonito odložil«. S tem v zvezi se je oglasil tudi politični tajnik Tržaškega gibanja Paolo Parovel, ki je zahteval od prefekta, naj takoj imenuje izrednega komisarja na tržaški Občini. Parovel je isto zahtevo naslovil tržaškemu pretorju in pokrajinskemu odboru, ki nadzoruje delo krajevnih uprav.

Zakon, ki urejuje delovanje občin in pokrajin, pušča notranjemu ministrstvu in prefektu glede tega precej proste roke. Točnih zakonskih rokov za sklicanje občinskih sej praktično ni, prefekt je primoran poseči le, ko je na tehtnici proračun. V primeru tržaške občine bi zato morebitni poseg prefekta tolmačili kot subjektivno oziroma kot politično potezo notranjega ministrstva, ki pa z druge strani ne bo moglo pasivno spremljati morebitnega predolgega zavlačevanja pogajanj.

†

Dne 9. t. m. nas je zapustila naša draga mama in nona

Antonija (Tončka) Tavčar vd. Škamperle

Pogreb bo jutri, 12. t. m., ob 12.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na repentabrsko pokopališče.

Žalostno vest sporočajo hči Sonja, zeta Zdravko in Federico ter vnuki Alberto, Tanja, Wilma in Suzi.

Repentabor, 11. septembra 1988
(Pogrebno podjetje Zimolo)

†

Dne 9. t. m. nas je zapustil naš dragi mož, oče in nono

Mario Leghissa

Pogreb pokojnika bo jutri, 12. t. m., ob 12.30 iz cerkve v Mavhinjah na pokopališče.

Žalostno vest sporočajo žena Milena, sin Marjučko z ženo Božo, vnuka Andrej in Rajko ter drugo sorodstvo.

Mavhinje, Sesljan, Izola, 11. septembra 1988

Ob smrti Marija Legiše izreka prizadeti družini iskreno sožalje

ŠD Grmada

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob prerani izgubi našega dragega

Josipa Trampuža

Posebna zahvala g. župniku, Vaški skupnosti, godbi iz Nabrežine, nosilcem krste in vencev, tov. Markoviču za ganljive besede, darovalcem cvetja, vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti in ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

Žalujoči svojci

Praprot, Nabrežina, Prosek, 11. septembra 1988

Izlet društva Rdeča zvezda

Odbor kulturnega društva Rdeča zvezda iz Saleža vabi svoje člane in simpatizerje, da se 23., 24. in 25. septembra udeležijo zabavno-poučnega izleta v Zvezno republiko Nemčijo. Odhod iz Zgonika je predviden v zgodnjih popoldanskih urah in avtobus bo vozil preko Trbiža, Beljaka, Spittala in Salzburga do cilja v Münchnu, kjer bodo izletnike namestili v mladinskem hotelu. Naslednjega dne bo v jutranjih urah ogled znamenitosti te nemške metropole, kot so olimpijski športni park, zgodovinski center mesta in tehnični muzej. Popoldne bodo izletniki prosti in se bodo lahko svobodno vključili v praznovanje ljudskega praznika Oktoberfest.

Zadnji dan izleta bo posvečen ogledu zloglasnega koncentracijskega taborišča v Dachauu. Cena izleta, ki vključuje prevoz, hotelske storitve in ogled muzejev, znaša 220.000 lir na osebo. Vpisuje v popoldanskih urah odbornik društva Robert Kante (tel. 229432).

B. S.

Posvet o aidsu

Tržaško vodstvo sindikata CGIL prireja 30. septembra v konferenčni dvorani mestne Trgovinske zbornice posvet o aidsu, na katerem bodo sodelovali izvedenci in zdravniki. Pobudo so že podprli predsednik tržaške KZE Bevilacqua, podpredsednica deželnega sveta De Piero Barbina ter medicinska fakulteta tržaške univerze.

Tržaška voznika v smrtni nevarnosti

Včeraj popoldne silovito trčenje na Obalni cesti

Obalna cesta je bila včeraj popoldne prizorišče silovitega čelnega trčenja, v katerem sta se hudo ranila 40-letni Walter Demark iz Ulice Stella 2 in 34-letni Diego Lotta iz Ulice della Croce 5. Zdravniki katinarske bolnišnice so za oba izrekli pridržano prognozo. Vzroke nesreče proučuje prometna policija. Preiskovalci domnevajo, da sta trčenju botrovala precejšnja hitrost in neprevidno prehitevanje. Ranjenca sta bila po trčenju pri zavesti, čeprav pod hudim šokom.

Lotta se je za volanom renaulta 5 vozil po Obalni cesti proti Trstu, Demark pa je z ritmom vozil v nasprotni smeri. V bližini Hotela Europa pa je iz še nepojasnjenih razlogov prišlo do nesreče. Ko sta voznika opazila, kaj se dogaja, je bilo že prepozno. Avtomobila sta se zaletela z vso silo in se nato zaradi močnega sunka odbila drug od drugega. Na kraj nesreče sta kmalu prispela rešilca Rdečega križa in gasilci z vodjo oddelka Bertizzolom, ki so morali ranjenca izvleči iz avtomobilov. S posebnimi hidravličnimi škarjami so razrezali skrotovičeno pločevilo avtov ter odstranili streho in vrata, nato pa so z največjo previdnostjo imobilizirali ranjenca in ju nato naložili na nosila.

Prvi je v katinarsko bolnišnico prispel Demark. Med prevozom v bolnico je bil pod nadzorstvom zdravnika Rdečega križa Zadnika, ki mu je nudil prvo pomoč. Drugega ponesrečenca pa so gasilci šele kako uro kasneje z veliko težavo izvlekli iz popolnoma uničenega vozila, ki ni imel več oblike avtomobila. Reševalne akcije se je udeležil tudi zdravnik RK Zalukar, ki je prišel po naključju mimo.

Demark je v nesreči dobil močan udarec v prsni koš in si ranil čelo. Sprejeli so ga na kirurški oddelek katinarske bolnišnice in zdravniki so si iz previdnosti pridržali prognozo. Ni namreč izključeno, da ima tudi resnejše notranje poškodbe. Lotta pa je dobil močan udarec v trebuh in večkratni zlom leve noge. Zdravniki sumijo, da si je zlomil tudi medenico. Če ne pride do komplikacij, se bo zdravil na ortopedskem oddelku. Oba ranjenca sta v življenjski nevarnosti. Do pozne večerne ure je bilo njuno zdravstveno stanje nespremenjeno.

Ko so gasilci razrezali pločevino skrotovičenih avtomobilov, so bolničarji RK odpeljali ranjenca (Foto Križmančič)

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje

prireja v šolskem letu 1988/89 v Trstu sledeče tečaje:

1. za dodeljene uradniškemu delu s kvalifikacijo - 1. letnik (1200 ur)
2. za dodeljene uradniškemu delu s kvalifikacijo - 2. letnik (1200 ur)
3. za strojepis in videotipkanje s kvalifikacijo (400 ur)
4. srbohrvaščine (120 ur)
5. za vodenje zadrug (60 ur)
6. za personal computing (160 ur)
7. za programerje elektronskih računalnikov (175 ur)
8. za gostince (120 ur)
9. za pomoč ostarelim na domu s kvalifikacijo (350 ur)
10. za splošno živinorejo (za Gročano in Bazovico - 30 ur)
11. čebelarstva (60 ur)
12. biodinamike (30 ur)
13. za tehniko v kletarstvu, ustekleničevanje in odg. zakonodaje (20 ur) 1
14. za tehniko v kletarstvu, ustekleničevanje in odg. zakonodaje (20 ur) 2
15. za tehniko v kletarstvu, ustekleničevanje in odg. zakonodaje (20 ur) 3

Vpisovanje in podrobnejše informacije do 23. septembra na sedežu Zavoda, Ul. Ginnastica 72 (Dijaški dom), tel. 577941, vsak dan (razen sobote) od 9. do 12. ure. Za tečaje iz kmetijstva je vpisovanje tudi na Kmečki zvezi v Trstu, Ul. Cicerone 8/B, tel. 362941.

kino

ARISTON - 17.30, 22.00 **La leggenda del santo bevitore**, r. Ermanno Olmi; i. Rutger Hauer, Anthony Quayle.
EXCELSIOR I - 17.30, 22.15 **Codice privato**, r. Francesco Maselli, i. Ornella Muti.
EXCELSIOR II - 16.30, 22.00 **L'investigazione letale**, i. Michael Caine, James Fox.
NAZIONALE IV - 16.00, 22.00 **L'ultimo imperatore**, dram., It./VB/HK 1987, r. Bernardo Bertolucci; i. John Lone, Peter O'Toole.
NAZIONALE II - 16.15, 22.00 **Pazzi da legare**.
NAZIONALE III - 16.10, 22.00 **La zia erotica**, porn. □□
NAZIONALE I - 16.15, 22.00 **Phantasm II**, r. Don Cascarelli; i. James le Gros, Reggie Bannistar. □
FENICE - 15.30, 22.15 **Il serpente e l'arcobaleno**, r. Wes Craven.
GRATTACIELO - 17.00, 22.15 **Poltergeist III**, r. Gary Sherman; i. Tom Skerrit. □
MIGNON - 16.00, 22.15 **Misteriose forme di vita**.
LJUDSKI VRT - 21.00 **Pantera rosa e il mistero Clouseau**, kom., ZDA 1983, r. Blake Edwards; i. Ted Wass, David Niven.
EDEN - 16.00, 22.10 **Miss magnificient**, porn. □□

VITTORIO VENETO - 15.30, 22.10 **Da grande**, i. Renato Pozzetto, Ottavia Piccolo, Giulia Boschi.
CAPITOL - 16.30, 22.00 **Miracolo sull'Ottava strada**, fant., ZDA 1988; r. M. Robbins; i. H. Cronyn, J. Tandy.
LUMIERE FICE - 16.30, 22.00 **Fuga d'inverno**, krim., i. Diane Keaton, Mel Gibson, Matthew Modine.
ALCIONE - **Zaprto**.
RADIO - 15.30, 21.30 **La professoressa erotica**, porn. □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

čestitke

SABINI in PAOLU, ki stopata danes v Borštu pred oltar, želi polno sreče, zdravja in veselja v skupnem življenju teta Marta.

Danes zapušča SABINA očetov dom, da si s PAOLOM ustvari novo družino. Lep začetek in še lepše nadaljevanje ji želijo stric, teta, sestrični in bratranca iz Zabrežca.

Danes si obljubita večno zvestobo SABINA SLAVEC in PAOLO JEŽ. Vso srečo in medsebojnega razumevanja jima želijo teta Vilma, stric Dani, Valter, Klara, Sara in Monika.

Danes se poročita SABINA in PAOLO. Obilo sreče v življenju jima želita Katja in Daniel.

Naša draga LELI NAKRSTOVA, igralka in dolgoletna režiserka našega dramskega odseka, praznuje v teh dneh svoj 80. rojstni dan. Veliko zdravja ji iz srca želi SKD Tabor - Opčine.

Pridni raznašalki Eleni ALBERTI iskreno čestitajo za včerajšnjo poroko naročniki Primorskega dnevnika iz Boljunca, Boršta in Zabrežca.

gledališča

VERDI

Jesenska simfonična sezona - Od torka, 13. t. m., so pri blagajni gledališča Verdi v teku vpisovanja novih abonmajev in potrditev starih.

SABINI in PAOLU

srečno na pot!
Botru in Lojzki
naj bo lahek ta odhod!

Vojko in Silvana

SABINA in PAOLO

so se d'ns p'brala, da bi j'n blo p'r srci skupno žiulenje kukr j'n je bla zmjr'n bala, j'n ušče klapa ud ŠD Breg.

Včeraj sta se poročila

ELENA in FABIO

Iskreno jima čestita in želi obilo veselja na skupni življenjski poti

Zadruga EXPEDIT

razstave

V TK Galeriji - Ul. sv. Frančiška 20 - je na ogled razstava grafik slovenskih mojstrov.

V konjušnici v Miramarskem parku je odprta razstava z naslovom NOVE MEJE V ARHITEKTURI, ki prikazuje stvaritve arhitekta Maksa FABIANIJA. Urnik: od 10.30 do 18.30.

V Kraškem muzeju v Repnu je odprta razstava ČLOVEK IN LES. Razstava bo odprta do 23. oktobra, pripravil jo je Odsek za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici v sodelovanju z odborništvom za kmetijstvo Tržaške pokrajine. Urnik: od ponedeljka do petka od 17. do 20. ure, ob sobotah in nedeljah od 16. do 21. ure.

Na sedežu Letoviščarske ustanove v Sesljanu razstavlja do 24. t. m. avstrijski umetnik Tassilo BLITTERSDORFF.

V Beneški hiši v Miljah - Calle Oberdan - je na ogled razstava likovnikov Ermanna Barovera in Carla Fontane.

V tržaški Občinski galeriji bo od četrtka, 15., do ponedeljka, 25. t. m., razstavljala svoja dela slikarka Anita TONEATTI. Razstava bo odprta po običajnem urniku.

V galeriji Cartesius - Ul. Marconi 16 - je odprta razstava graverjev pod naslovom "Tri + Tri".

V prostorih "Caffè Stella Polare" razstavlja svoja olja slikar Glauco DIMINI. Slike so na ogled do 3. oktobra vsak dan razen nedelje.

KD SKALA
iz Gropade
organizira
danes, 11. septembra

TRADICIONALNO ŠAGRO

Zvečer vas bosta zabavala ansambla VENERA in HAPPY DAY. Na razpolago bo, kot vsako leto, izvrsten golaž s srnjakom.
VABLJENI!

Danes, 11. t. m., bo ob 9.30
MAŠA pri kapelici Kraljice miru
na Katinari ob 49. obletnici postavitve.

razne prireditve

Kulturno društvo Lonjer-Katinara in Športno društvo Adria prirejeta danes 11. septembra, tradicionalni vsakoletni vaški praznik pred društvenimi prostori v Lonjerju. Poleg kioskov in specialitet na žaru je poskrbljeno tudi za zabavni program. Ob 17.30 se bosta občinstvu predstavila harmonikaša na »frajtonerco« Zoran Lupinc in Oskar Kjuder, zvečer pa bo goste zabaval ansambel Zvezde z Opčin.

V nedeljo, 18. t. m., bo ob 10. uri v Komnu zborovanje borcev Kosovelove brigade. Ob 14. uri odkritje obeležja padlima komandantoma bataljona Romanu Malalanu iz Trebč in Radu Škrku iz Trnovce. Nastopili bosta Godba na pihala V. Parma iz Trebč in MePZ iz Trnovega. Ob 15. uri bo zborovanje vseh enot. Govorila bosta Ciril Zlobec in Federico Vincenti. Vabljeni!

Skupnost vrtnarjev in vinogradnikov Union - Sv. Ivan, Vrdela in Podlonjer vabi vinogradnike na predavanje o TRGATVI IN ALKOHOLNEM VRETJU, ki bo v Ljudskem domu v Podlonjerju, Ul. Masaccio 24, v petek, 16. t. m., ob 20. uri. Predaval bo enolog Albano Bidasio iz Krmina.

šolske vesti

Devinsko-nabrežinska občinska uprava sporoča, da se bo pouk v občinskih otroških vrtcih začel v ponedeljek, 19. septembra 1988, ob 8. uri.

Glasbena matica vpisuje nove gojence na podružnicah po naslednjem razporedu: Nabrežina - v torek, 13. t. m., od 17. do 19. ure, Prosek - v torek, 13. t. m., od 18. do 20. ure, Boljunec - v sredo, 14. t. m., od 17. do 19. ure ter Milje - v ponedeljek, 19. t. m., od 14. do 18. ure.

Glasbena matica obvešča, da bodo popravni izpiti iz teorije in solfeggia jutri, 12. t. m., ob 15.30.

Sindikat slovenske šole javlja, da bo od 12. t. m. na šolskem skrbništvu objavljen koledar za sklicanje suplentov pokrajinskih lestvic za poučevanje v šolskem letu 1988/89.

Zgoniška občinska uprava obvešča, da se bo začelo šolsko leto 1988/89 v občinskih otroških vrtcih jutri, 12. t. m., od 8.30 do 12. ure. Šolabus bo vozil kot običajno. Obenem sporoča, da se bo refekcija pričela v četrtek, 15. t. m., medtem ko se bo pouk končal ob 13. uri. Reden pouk v občinskih otroških vrtich se bo začel 19. t. m.

Ravnateljica liceja F. Prešeren v Trstu vljudno vabi starše vseh dijakov, ki so se vpisali za šolsko leto 1988/89 v prvi razred znanstvenega liceja na sestanek, ki bo v četrtek, 15. t. m., ob 18. uri v šolskih prostorih.

Didaktično ravnateljstvo Sv. Ivan sporoča, da se bo pričel pouk na šolah "Bazoviški junaki", "F. Milčinski", "F. S. Finžgar" in "O. Župančič" v ponedeljek, 19. t. m., ob 8.30.

Odbor za proslavo bazoviških žrtev obvešča, da bo

danes, 11. septembra, ob 15. uri

PROSLAVA PRI BAZOVIŠKEM SPOMENIKU

Galerija
UL. SV. FRANČIŠKA 20

v četrtek, 15. t. m., ob 18. uri

Vas vabi na otvoritev skupinske slikarske razstave

»EX VOTO« in UMETNIKI

razna obvestila

Slovenski Dijaški dom S. Kosovel v Trstu, Ul. Ginnastica 72 in Campo S. Luigi 11, tel. 573141 ali 573142 vpisuje in daje informacije za šolsko leto 1988/89 vsak dan, razen sobote, od 9. do 12. ure in od 15. do 17. ure.

MPZ Glasbene matice obvešča, da predvideno letovanje v Poreču odpade.

Mladinska sekcija SSK sporoča, da se akcija zbiranja podpisov v podporo delovanja ODBORA ZA VARSTVO ČLOVEKOVIH PRAVIC IZ SLOVENIJE nadaljuje. Podpisati je mogoče ob sredah in četrtkih od 18. do 20. ure v Ul. Machiavelli 22, vsak dan pa v Tržaški knjigarni v Trstu in Katoliški knjigarni v Gorici.

MPZ Tabor - Opčine obvešča pevce, da bo prva pevska vaja jutri, 12. t. m., ob 20.30. Novi pevci se lahko pridružijo zboru že na prvi vaji.

Prosvetni dom na Opčinah v sredo, 14. t. m., ob 20. uri bo srečanje z občinskim odbornikom Jagodicem glede še nerešenega vprašanja openskega pokopališča. Vabljeni prebivalci z Opčin, od Banov in Ferlugov.

Zgoniška občinska uprava obvešča, da bo občinska cesta za Zagradec - Repen zaprta zaradi nujnih del od 8. t. m. do zaključka popravil od 7.30 do 17.30 z izjemo sobote in nedelje.

Patronat INCA-CGIL v Nabrežini obvešča, da deluje po novem urniku: ponedeljek in torek od 9. do 12. ure ter četrtek in petek od 15. do 18. ure.

ŽPZ Prosek - Kontovel obvešča, da bo imel prvo vajo v sredo, 14. t. m., ob 20.30 v Šoščevi hiši na Proseku. Vabljene so tudi nove pevke.

Godba na pihala iz Ricmanj se iskreno zahvaljuje Justu Karišu za darovani omari.

KRUT sporoča, da se začnejo v torek, 4. oktobra, in v četrtek, 6. oktobra, tedenske plavalne ure v bazenu v Strunjanu. Vpisovanje in informacije od 9. do 12. ure na sedežu KRUT v Ul. Cicerone 8/b, tel. 360324.

izleti

Kmečka zveza prireja v soboto, 17., in v nedeljo, 18. septembra, strokovno ekskurzijo po Gorenjski. Izletniki bodo šli v Križe pri Tržiču, kjer si bodo ogledali kmetijsko zadrugo, vrtnarijo Aljančič in pridelovanje zelenjave na polju, potem v Begunje, kjer bo ogled zaporov in Drage ter morebiti tudi Brezij, dalje tudi na Bled oz. na Selo, kjer bodo obiskali turistično in živinorejsko kmetijo. Prenočevanje v Radovljici. Naslednji dan ogled slapa Savice ter čebelarskega muzeja v Radovljici ali koroškega muzeja v Kropi. Odhod iz Trsta v soboto predvidoma ob 6. ali 7. uri. Cena izleta 90.000 lir.

KD Primorsko-Mačkolje priredi izlet na Bled, Bohinj in slap Savice v nedeljo, 18. t. m. Prostih je še nekaj mest. Pohitite! Vpisuje Danica, tel. 232114.

SPDT priredi v soboto in nedeljo, 17. in 18. septembra, izlet z osebnimi avtomobili na Planino Jezero, kjer bo srečanje s člani pobratenega društva Integral iz Ljubljane. Odhod ob 6.30 izpred sodne palače na Foru Ulpiano. Vpisovanje in informacije pri odbornikih Ugu Margonu (tel. 751617) in Mariu Miliču (tel. 229258) v večernih urah.

SKD Tabor, MPZ in ŽPZ vabijo vse člane in prijatelje društva na piknik v nedeljo, 18. t. m., na Nanosu pri Abramovi domačiji - Jež. Udeleženci naj se javijo v baru Prosvetnega doma do petka, 16. t. m. Odhod z osebnimi avtomobili.

Zveza upokojencev SPI-CGIL Nabrežina - Križ priredi izlet v Celje in okolico od 30. septembra do 2. oktobra. Informacije dobite na sedežu CGIL v Nabrežini od uradnih urah, tel. 200036.

SK Devin priredi od 16. do 19. t. m. štiridnevni izlet v Innsbruck, München in Salzburg ob priliki Oktoberfesta z ogledom raznih zanimivosti. Na razpolago je še nekaj prostih mest (4). Za informacije in vpisovanje Purič - tel. 227196 in Škerk - tel. 200236, v večernih urah.

TEČAJ SRBOHRVAŠKEGA IN ITALIJANSKEGA JEZIKA

organizira Srbsko-pravoslavna skupnost v Trstu.

Vpisovanje in pojasnila od 15. do 30. t. m., Trg sv. Antona 7/I, tel. 631801, 631328 in 60456 od 11. do 12. ure ter od 17. do 19. ure.

koncerti

REPENTABRSKA CERKEV
Danes, 11. t. m., ob 18.00 bo v okviru glasbenih popoldnevov stare in sodobne glasbe, ki jih organizira Gallus Consort v sodelovanju s tržaškim sedežem RAI in Tržaško pokrajino, na sporedu nastop čembalistke Barbare Petrucci.

mali oglasi

OSMICO je odprl Rudi Petaros v Borštu.
OSMICO so odprli pri Čočevih v Bratuževi ulici v Doberdobu. Nudijo črno in belo vino.
OSMICO je odprl Jurij Stubelj v Šempolaju.
OSMICO je odprl v Zgoniku Miro Žigon.
OSMICO ima odprto Jožko Colja v Samatorci št. 21.
OSMICO je odprl Venceslav Legiša v Mavhinjah.
PRODAM motokaro bremach dizel, nosilnost 15 q, v zelo dobrem stanju. Tel. 200960 v popoldanskih urah.
PRODAM šolske knjige prvega razreda trgovskega zavoda. Tel. 281920.
PRODAM knjige za klasični licej. Tel. 211016 v večernih urah.
PRODAM knjige za srednje šole. Tel. 772777 v večernih urah.
PRODAM knjige za trgovski zavod. Tel. 728498.
PRODAM 10 petdesetlitrskih pletenk. Tel 040/227262.
PRODAM Hlavatyjeve akvarele: Devinski grad, Zima in Kraški motiv. Tel. 413142 od 19. do 21. ure.
PRODAM yamaho 550 XT v dobrem stanju. Tel. 300222 - Walter.
PRODAM yamaho tenerè, letnik 1985 po ugodni ceni. Tel. 418315 - urnik trgovine.
UGODNO PRODAM nov štedilnik 25.400 kal. za centralno ogrevanje s kurjavo na trda goriva. Tel. 228800.
PO UGODNI CENI prodam stanovanjsko prikolico lander graziella 401 (3 ležišča + 1) v dobrem stanju in opremljeno s hladilnikom, pečjo in verando. Tel. na št. 040/226131 v opoldanskih urah.
NUJNO iščem knjige za tretji letnik trgovskega zavoda. Tel. 200564.
KUPIM knjige za tretji razred trgovskega zavoda. Tel. 228551.
22-LETNA TAJNICA išče katerokoli zaposlitev. Telefonirati v jutranjih urah na št. 229402.
PROFESORICA ANGLEŠČINE z dolgoletno prakso nudi inštrukcije po zmernih cenah. Tel. 003866/33537.
OSEBO veščo uradniškega dela in uradnika, tudi začetnika, zaposli trgovsko podjetje v Gorici. Pismene ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika v Gorici, Ul. XXIV. maja št. 1, pod šifro "Zaposlitev".
TAKOJ kupim zazidljivo zemljišče v okolici Barkovelj, Grete in Rojana. Tel. na št. 774434.
GOSTILNA NA KRASU išče natakarico ob nedeljah in praznikih. Tel. 229123.
GROZDJE za črno in belo vino prodam po dogovoru. Tel. od 7. do 8. ure zjutraj na št. 0481/489530.
PRIDNO trgovsko pomočnico takoj zaposli trgovina z oblačili. Pismene ponudbe poslati na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Trgovska pomočnica".
RESTAVRACIJA išče poklicno kuharico. Pisati na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Kuharica".
SLOVENSKA USTANOVA išče mlade ljudi z višješolsko izobrazbo za anketarsko delo. Interesenti naj se javijo vsak dan, razen sobote, od 9. do 12. ure na tel. št. 040/744426.
PRODAM renault 5TS, letnik 1981, prevoženih 76.000 km. Tel. 229234.

Oglasni oddelek
sprejema oglase in razna obvestila vsak dan od 8. do 13. ure po tel. **7796-611**

ZA VSAKOGAR NEKAJ POSEBNEGA
optika Vikj
kontaktne leče
Ul. Buonarroti 6 (pr. Ul. Rossetti)
TRST Telefon 77-29-96

·včeraj - danes

Danes, NEDELJA, 11. septembra 1988
MILAN

Sonce vzide ob 6.39 in zatone ob 19.24 - Dolžina dneva 12.45 - Luna vzide ob 6.44 in zatone ob 19.24.

Jutri, PONEDELJEK, 12. septembra 1988
GVIDO

PLIMOVANJE DANES: ob 4.15 najnižje -51 cm, ob 10.38 najvišje 49 cm, ob 16.43 najnižje -36 cm, ob 22.30 najvišje 37 cm.

PLIMOVANJE JUTRI: ob 4.34 najnižje -48 cm, ob 10.55 najvišje 50 cm, ob 17.06 najnižje -40 cm, ob 22.57 najvišje 35 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 23 stopinj, zračni tlak 1022 mb narašča, brezvetrje, vlaga 68-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 22,9 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILA STA SE: Marco Rebula in Piero Geremia.

UMRLI SO: 95-letni Giovanni Bibbisni, 61-letni Luciano Surian, 78-letna Antonia Taucar, 80-letna Giorgina Mikus, 78-letni Giacomo Destradi, 68-letni Luigi Latin, 91-letna Marcella Massi, 59-letni Luigi Duscovich, 59-letni Stanislao Mateulich.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Nedelja, 11. septembra 1988
Dnevna služba - od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30
Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Ul. Commerciale 21, Trg XXV. aprila 6 (Naselje sv. Sergija), Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini 4, Lungomare Venezia 3 (MILJE).

Dnevna služba - od 13.00 do 16.00
Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Ul. Commerciale 21, Trg XXV. aprila 6 (Naselje sv. Sergija), Lungomare Venezia 3 (MILJE).

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini 4, Lungomare Venezia 3 (MILJE).
BAZOVICA (tel. 226210) - od 8.30 do 13.00 in od 13. ure dalje samo po telefonu za najnujnejše primere.

Od ponedeljka, 12. do sobote 17. septembra 1988
Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Ul. Dante 7, Ul. dell' Istria 18, UL. Alpi Giulie 2 (Altura), Ul. S. Cilino 36 (Sv. Ivan).
BOLJUNEC (tel. 228124), SESLJAN (tel. 414068), MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Ul. Dante 7, Ul. dell' Istria 18, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Ul. S. Cilino 36 (Sv. Ivan), Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
UL. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11.
BOLJUNEC (228124), SESLJAN (tel. 414068), MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

LOTERIJA

BARI	12	55	59	25	35
CAGLIARI	23	13	82	78	21
FIRENCE	21	76	38	33	61
GENOVA	30	42	51	10	26
MILAN	51	53	76	13	41
NEAPELJ	75	49	1	79	11
PALERMO	87	72	16	40	54
RIM	42	25	28	20	29
TURIN	72	6	62	37	9
BENETKE	8	49	39	4	37

ENALOTTO
1 1 1 1 X 2 2 X 2 1 X 1

KVOTE:
12 171.072.000
11 644.000
10 128.000

S.A.C.A.T.
nadomestni deli za
FIAT - ZASTAVA - ALFA - LANCIA
in za tuje znamke avtomobilov
UPRAVA: Ul. Marconi 6 - Tel. 775483 - 4
Ul. sv. Frančiška 38
TRST - Tel. 768667 - 772002

nedeljski televizijski in radijski sporedi

RAI 1

10.15 Maša
12.30 Nabožna oddaja
12.40 Ekološka oddaja: Zelena linija
13.30 Dnevnik
13.55 Kviz: Fortunissima
14.00 Športne vesti
14.10 Film: Fra Diavolo (kom., ZDA 1933, r. Hal Roach, i. Stan Laurel, Oliver Hardy)
15.50 Nanizanka: Pika Nogavička
16.50 Športne vesti
17.00 Oddaja v studiu: Troppo forti - Sanje in želje Italijanov
18.15 Športne vesti: 90. minuta
18.30 Nadaljevanka: La quinta donna (3. in zadnji del)
19.50 Vreme in dnevnik
20.30 Film: Camera con vista (kom., VB 1985, r. James Ivory, i. Maggie Smith, Helena Bonham Carter, Denholm Elliot)
22.25 Glasbena oddaja: Discoring estate - Hit Parade tedna
23.15 Športna nedelja
24.00 Dnevnik in vreme
0.10 Šport: kolesarstvo, dirka po Siciliji (iz Catanie)

RAI 2

11.00 Film: Signorinella (kom., It. 1949, r. Mario Mattioli, i. Aroldo Tieri, Gino Benchi)
12.30 Rubrika: Bolj zdravi in lepši
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.20 Športne vesti
13.30 Nanizanka: Saranno famosi - Chi ha paura del lupo cattivo?
14.20 Šport: avtomobilizem F1 - VN Italije (iz Monze)
17.00 Film: Orizzonti lontani (vestern, ZDA 1957, r. Gordon Douglas, i. Alan Ladd, Virginia Mayo)
18.30 Nanizanka: Il commissario Köster
19.35 Vreme in dnevnik
20.00 Športna oddaja: Domenica sprint
20.30 Film: La pietra che scotta (kom., ZDA 1971, r. Peter Yates, i. Robert Redford, George Segal)
22.10 Dnevnik - kratke vesti
22.25 Rubrika: Mixer
23.30 Rubrika o judovskem življenju in kulturi
24.00 Plesna oddaja: Danza in concerto (plešeta Anna Rizzi in Raffaele Paganini)

RAI 3

14.00 Deželne vesti
14.10 Podelitev nagrade Sklada Pezcoller (iz Trenta)
14.30 Šport: mednarodni teniški turnir (iz Genove)
16.30 Šport: SP v hokeju, Argentina-Italija (iz La Corune)
17.30 Glasbena oddaja: Speciale Jeans
18.00 Aktualno: Spett.le RAI - Videolettere a Và pensiero
18.25 Šport: italijansko nogometno prvenstvo B lige
19.00 Športna oddaja: Domenica gol (vodi Aldo Biscardi)
19.30 Deželne vesti
19.45 Deželne športne vesti
20.00 Dokumentarec: 20 let prej - Drobci
20.30 Dokumentarec: Živi planet
21.30 Aktualno: Lo spettacolo in confidenza (vodi Anna Maria Mori)
22.00 Nanizanka: Sant'Eligio giorno e notte
22.45 Dnevnik - zadnje vesti
23.00 Filmske novosti
23.05 Šport: italijansko nogometno prvenstvo B lige

RTV Ljubljana

9.05 Video strani
9.15 Otroška oddaja: Živžav
10.00 Nadaljevanka: Oliver Twist (pon.)
10.30 Nadaljevanka: Cagney in Lacey (pon. 7. dela)
11.00 Glasbena oddaja: Festival narodnozabavne glasbe Ptuj 88
12.00 Kmetijska oddaja: Ljudje in zemlja
13.00 Video strani
15.30 Nadaljevanka: Leta in dnevi tečejo (Gabriela Zapolska, r. Andrej Wajda in Edward Klosinski, i. Izabella Olszewska, Boleslav Nowak)
16.30 Film: Volga, Volga (dram., SZ 1938, r. G. Aleksandrov, i. L. Orlova, A. Tutiskin)
18.05 Aktualno: Slovenci v zamejstvu
19.00 Vreme, TV Mernik in TV Okno
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 Nadaljevanka: Vrtnice in kaktusi (J. Tihec, M. Jesih, S. Hren, i. Zvezdana Mlakar, 2. del)
20.55 Aktualno: Zdravo
22.15 Video strani

TV Koper

13.30 TVD Novice
13.40 Tenis: Turnir Flushing Meadows, moški polfinale in ženski finale (ponovitev)
19.00 Tenis: Turnir Flushing Meadows (povzetki)
20.30 Šport: avtomoblizem F1 - VN Italije (posnetki iz Monze)
22.30 Tenis: Turnir Flushing Meadows, moški finale (posnetki)

V današnji oddaji Slovenci v zamejstvu (ob 18.05 na RTV-Lj) bo na sporedu reportaža o raziskovalnem taboru BRDA '88; v oddaji Zdravo (ob 20.55 na RTV-Lj) pa bo med drugim pogovor z evropskim prvakom v kotalkanju Samom Kokorovcem in njegovim trenerjem Petrom Brlecem. Oba prispevka je pripravil dopisnik RTV-Lj Igor Gruden z ekipo agencije Alpe Adria.

CANALE 5

8.30 Nabožna oddaja
8.45 Nanizanki: Alice, 9.10 Storie di vita
9.30 Film: Bill sei grande (vojni, ZDA 1950, r. John Ford, i. Dan Dailey, Corinne Calvet)
11.00 Aktualna oddaja: Il Girasole
11.30 Nanizanki: Helena, 12.00 Hotel
13.00 Glasbena oddaja: Superclassifica show
14.00 Film: Sua Altezza si sposa (glas., ZDA 1951, r. Stanley Donen, i. Fred Astaire, Jane Powell, P. Lawford)
16.10 Nan.: Lottery, 17.10 Orazio, 17.40 Glitter, 18.40 Love Boat
20.30 Film: Così parlò Bellavista (kom., It. 1984, r. Luciano de Crescenzo, i. Renato Scarpa)
22.30 Nan.: Top Secret
23.30 Film: La strada dell'oro (pust., ZDA 1957, r. Robert D. Webb, i. Jeffrey Hunter)
1.20 Nanizanka: Spy Force

RETEQUATTRO

8.00 Nabožna oddaja
8.30 Nanizanka: Il Santo
9.15 Film: La reginetta delle nevi (kom., ZDA 1939, r. Charles F. Riesmer, i. Ann Sheridan, Richard Carlson)
11.00 Nanizanke: Giorno per giorno, 11.30 Lucy Show, 12.00 Vicini troppo vicini, 12.30 In casa Lawrence, 13.30 Detective per amore, 14.30 Bonanza, 15.30 La grande vallata
16.30 Film: Il figlio dello sceicco (pust., It.-Fr. 1962, r. Mario Costa, i. Gordon Scott, Cristina Gajoni, Moira Orfei)
18.30 Nanizanki: Lou Grant, 19.30 Gli intoccabili
20.30 Film: Il re delle isole (pust., ZDA 1970, r. Tom Gries, i. Charlton Heston, G. Chaplin)
23.10 Film: Anni ruggenti (kom., It. 1962, r. L. Zampa, i. N. Manfredi)
1.10 Nanizanki: Vegas, 2.05 P. S. pronto soccorso

ITALIA 1

8.30 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes risanke Littlest, Il pianeta delle mille avventure, L'isola delle mille avventure
10.30 Nanizanke: Boomer, 11.00 Dimensione Alfa, 12.00 Legmen
12.55 Šport: Grand Prix
14.00 Glasbena oddaja: Montreux Golden Rose Rock Festival
17.00 Nan.: L'uomo di Singapore, 18.00 Master
19.00 Risanke: Alvin show, 19.30 Telebugs, 20.00 Berenstain
20.30 Film: Cane e gatto (kom., It. 1982, r. Bruno Corbucci, i. Tomas Milian, Margherita Fumero)
22.30 Tenis: turnir Flushing Meadows, moški finale (v primeru, da srečanje odpade bodo predvajali sledeče nanizanke: Star Trek, Ai confini della realtà, Taxi, Giudice di notte, Tre cuori in affitto)

TELEPADOVA

13.00 Nanizanka: California
14.00 TV film: I giorni del Padrino (dram., i. Michael Nouri, Joe Penny)
16.00 Nanizanki: La fattoria dei giorni felici, 16.30 Switch
17.30 Nadaljevanka: Il seme dell'indipendenza
19.30 Nanizanka: California
20.30 Film: Occhi di Laura Mars (srh., ZDA 1978, r. Irvin Kershner, i. Faye Dunaway, Tommy Lee Jones)
22.30 Šport: Fuori gioco
23.30 Film: Zero in condotta (kom., It. 1983, r. Giuliano Carmineo, i. Gianfranco Barra, Tiziana Altieri)
1.15 Nanizanka: Switch

TELEFRIULI

13.15 Film: L'ultima violenza (dram., It. 1957, r. Raffaello Matarazzo, i. Yvonne Sanson)
14.45 Nan.: Corpo speciale Sandbaggers
15.45 Rubrika: Župan in njegovi ljudje
17.30 Nanizanka: La vita comincia a 40 anni
18.00 Dok.: Gradovi ob Loiri
19.00 Športne vesti
20.00 Nanizanka: Il perduto amore
20.30 Film: Un tenero tramonto (dram., It. 1984, r. Raimondo Del Balzo, i. Mel Ferrer, Cristiana Borghi)
22.30 Nanizanka: Si é giovani solo due volte
23.00 Športne vesti
23.30 Inf. oddaja: News

TELEQUATTRO

(Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje:
19.30 Dnevnik in šport
20.30 Zadnje vesti in šport

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Koledarček; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša; 9.45 Dnevni pregled deželnega tiska; 10.00 Nedeljska matineja: Mladinski oder - Jurček (rež. Mario Uršič); (10.50) Filmi na ekranih (pon.); (11.00) V svetu valčka, Glasbeni listi; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Veliki svet malih domovin; 13.20 Glasba po željah; 14.10-17.00 Popoldanski zbornik: (14.10) Poletni satirični minikabaret: Oprosti, ne jurišč? (vodita Boris Kobal in Sergej Verč); (14.30) Na počitnice, (15.00) Odstavki o pomebnih in nepomebnih stvareh, (15.30) Dramatika Josipa Tavčarja - Sence iz preteklosti (radijska kriminalka); 17.00 Šport in glasba; 19.20 Zaključek.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.30, 17.00, 21.00, 22.00. 23.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Zdravo, tovariši vojaki; 8.07 Igra za otroke; 9.05 Še pomnite, tovariši; 10.05 Nedeljska matineja; 11.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 12.00 Na današnji dan; 13.10 Zabavna glasba; 13.20 Kmetijska oddaja: Za naše kmetovalce; 16.00 Lojtrca domačih; 17.05 Nedeljska reportaža; 17.30 Amaterski zbori pojo; 18.00 Zabavna radijska igra; 18.35 Glasbena medigra; 19.00 Dnevnik; 19.25 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.20 Glasba za prijeten konec tedna; 23.05 Literarni nokturno, nato Nočna glasba.

RADIO KOPER
(slovenski program)

10.30, 12.30 14.30 Poročila; 19.00 Radijski dnevnik; 10.00 Pregled dogodkov: Sosednji kraji in ljudje; 11.30 Kmetijska oddaja: Polje, kdo bo tebe ljubil; 12.00 Glasba po željah; 14.15 Zabavna oddaja: Vanka in Tonca; 14.45 Lestvica najpopularnejših popevk Radia Koper: Vročih 10; 15.30 Radio Koper na obisku; 16.30 Aktualno: Primorski dnevnik; 17.00 Glasbena oddaja: Nedeljski ritem; 18.00 Pregled aktualnih dogodkov in športa; 18.30 Humoreska; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER
(italijanski program)

7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba; 6.25 Koledarček; 7.00 Simfonija zvezd; 8.20 Popevka tedna; 8.33 Nedeljsko jutro; 9.30 Glasba; 9.45 Orkester Raul Casadei; 10.00 Čudovitih sedem; 10.40 Vstop prost; 11.00 Aktualna oddaja: Dogodki in odmevi; 11.15 Superpass; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Glasba; 15.00 Made in YU; 15.30 Hot 20; 16.00 Športno popoldne s podatki, komentarji in glasbo; 18.30 Lestvica LP; 19.30 Pregled športnih dogodkov; 20.00 Nočni spored in prenos Radia Ljubljana.

RADIO OPČINE

10.00 Jutranji val; 12.30 Oddaja z odborniki SKD Tabor z Opčin; 13.00 Glasba po željah; 20.00 Nočna glasba in Poletni nočni val.

ponedeljkovi televizijski in radijski sporedi

RAI 1

11.55 Vremenska napoved
12.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Variete: Portomatto (vodi Maria Teresa Ruta)
13.30 Dnevnik
13.55 Dnevnik - tri minute...
14.00 Portomatto (2. del)
14.15 Film: Franco e Ciccio e il pirata Barbanera (kom., It. 1969, r. Mario Amendola, i. Franco Franchi, Ciccio Ingrassia)
15.50 Risanka: L'ispettore Gadget
16.20 Variete: Tanti varietà di ricordi
17.20 Dokumentarec: L'Italia del Po
18.00 Nanizanka: Emil - A pesca di gamberi
18.35 Filmska oddaja: Di paesi di città
19.40 Almanah, vreme in dnevnik
20.30 Film: La messa è finita (kom., It. 1985. r. Nanni Moretti, i. Nanni Moretti, Ferruccio De Ceresa)
22.05 Dnevnik
22.15 Filmske novosti
22.20 Dnevnik - posebna oddaja
24.00 Dnevnik - zadnje vesti
0.10 Šport: SP v hokeju, Italija-Brazilija (iz La Corune)

RAI 2

11.50 Nadaljevanka: Pinocchio (r. Luigi Comencini, i. Nino Manfredi, Andrea Balestri, 1. del)
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.30 Nanizanka: Saranno famosi
14.30 Dnevnik
14.40 Variete: Il piacere dell'estate (ured. Bruno Modugno)
16.20 Film: Venere e il professore (kom, ZDA 1948, r. Howard Howks, i. Danny Kaye, Virginia Mayo)
18.00 Posebna oddaja o olimpijskih igrah v Seulu
18.20 Dnevnik - športne vesti
18.35 Nan.: Il commissario Köster
19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, šport
20.30 Nanizanka: L.A.LAW. avvocati a Los Angeles
21.20 Variete: Videocomic
22.05 Dnevnik - nocoj
22.20 Kabaret: Monterosa 84
23.20 Glasbena oddaja: koncert Riccarda Cocciantеja
0.30 Film: Scacchiera di spie (krim., ZDA 1972, r. Lee H. Katzin, i. Berry Newman, Anna Karina)

RAI 3

12.00 Aktualno: Magazine 3
14.00 Deželne vesti
14.30 Glas. odd.: recital mezzosopranistke Marilyn Horne
15.20 Šport: EP v triatlonu (iz Benetk)
15.40 Šport: jahanje (iz Cervie)
16.00 Šport: atletika (iz Turina)
16.15 Film: Quartetto pazzo (kom., It. 1944, r. G. Salvini, i. A. Magnani)
17.25 Dok.: Drobci
17.50 Dokumentarec: La grande avventura dell'Himalaya
18.45 Športna oddaja: Derby
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Dežene vesti
19.45 Deželne športne vesti
20.00 Inf. odd.: Kenya
20.30 Nanizanka: Professione pericolo
21.20 Dnevnik - večerne vesti
21.30 Film: Who? L'uomo dai due volti (krim., ZDA 1974, r. Jack Gold, I. Elliot Gould, Trevor Hovard)
22.55 Film: Amami stanotte (glas., ZDA 1932, r. Rouben Mamoulian, i. Maurice Chevalier)
0.20 Dnevnik - zadnje vesti
0.35 Dok.: Drobci

RTV Ljubljana

10.00 Mozaik: Zrcalo tedna
10.15 Aktualna oddaja: Naš utrip
10.30 Film: Dodsworth (dram., ZDA 1936, r. W. Wyler, i. W. Huston)
12.05 Video strani
17.10 Mozaik (ponovitev)
17.40 Otroška nanizanka: Radovedni Taček - Grad (Ker Tačka nič ne mika, da bi postal dvorni norček graščaka Marka, se raje odpravita na ogled v dolino gradov.)
17.55 Makedonske narodne pripovedke (13. del)
18.15 Dokumentarec: Čas, ki živi - Prekomorci
18.45 Risanka
19.00 Vreme in Obzornik
19.13 TV Okno
19.30 Dnevnik
19.55 Vremenska napoved
20.05 Nad.: Tretje nadstropje (5. del)
21.10 Aktualna oddaja: Dinar - Odnosi med razvitimi in nerazvitimi
21.50 Film: Nurejev (ameriški baletni film s plesalcem Rudolfom Nurejevom, 1. del)
22.20 Dnevnik

TV Koper

13.30 TVD Novice
13.40 Avtomobilizem: F1, VN Italije (posnetki iz Monze)
15.30 SP v kolesarstvu (povzetki)
17.00 Reportaže: Šport spektakel
19.00 Odprta meja

Danes v Odprti meji med drugim:
BOLJUNEC — Kmetijski dnevi
BAZOVICA — Spominska svečanost za Bazoviške žrtve
DOBERDOB — Pobratenje krvodajalcev iz Doberdoba
TRST — Še o aferi Moncini
TRST — Otvoritev razstave Geiringerjev tramvaj
TRST — Vilenica '88 tudi v Trstu

19.30 TVD Stičišče
20.00 Nan.: I ragazzi del sabato sera
20.30 Tenis: turnir Flushing Meadows (povzetki), vmes (ob 22.00) TVD Vsedanes
22.30 Dnevnik
22.40 Športne vesti: Sport time
22.55 Nogomet: prijateljska tekma Inter-Anderlecht

CANALE 5

8.00 Nanizanke: Il dottor Kildare, 8.30 La casa nella prateria, 9.30 Storie di vita, 9.55 Alice
10.30 Kviza: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia
12.00 Nanizanki: Strega per amore, 12.30: Hotel
13.30 Kviza: Cari genitori, 14.15 Gioco delle coppie
15.00 Film: Allegri esploratori (kom., ZDA 1953, r. Henry Levin, i. Clifton Webb, Edmund Gwenn)
17.15 Kviza: Doppio slalom, 17.45 C'est la vie
18.15 Nanizanki: Love Boat, 19.15 Casa Vianello
19.45 Kviz: Tra moglie e marito
20.30 Film: Dio li fa e poi li accoppia (kom., It. 1982, r. Steno, i. Johnny Dorelli, Lino Banfi)
22.25 Nanizanka: Top secret
23.25 Filmske novosti: Première
23.35 Film: La città nera (dram., ZDA 1950, r. W. Dieterle, i. C. Heston)
1.30 Nanizanka: Sulle strade della California

RETEQUATTRO

8.30 Nanizanka: Il Santo
9.30 Film: Una parigina a Roma (kom., ZRN 1954, r. Erich Kobler, i. Anna Maria Ferrero)
11.30 Nan.: Cannon, 12.30 New York New York
13.30 Nad.: Sentieri
14.30 Nanizanke: Bonanza, 15.30 La grande vallata, 16.30 In casa Lawrence, 17.30 Mary Tyler Moore, 18.00 Dalle 9 alle 5 orario continuato, 18.30 Lou Grant, 19.30 Gli intoccabili
20.30 Film: Questi fantasmi (kom., It. 1967, r. Renato Castellani, i. Sofia Loren, Vittorio Gassman)
22.30 Nanizanka: Alfred Hitchcock presenta
23.00 Dokumentarec: Vojna v Vietnamu
23.30 Film: The Jesse Owens Story (biog., ZDA 1984, r. Richard Irving, i. Dorian Harewood, Debbi Morgan)
0.55 Nanizanki: Vegas, 1.55 Missione impossibile

ITALIA 1

7.15 Risanke: Belle e Sebastien, 7.45 Rascal
8.15 Nanizanke: Superman, 8.45 Buck Rogers, 9.30 La donna bionica, 10.30 Flipper, 11.00 Riptide, 12.00 Hazzard
13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke Family, Lady Lovely
14.00 Glasba: Deejay Beach
15.00 Nanizanka: Hardcastle and McCormick
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes risanke Mio mini pony, Pollyanna, Rudy, Ghostbusters
18.30 Nanizanki: Magnum P.I., 19.30 Happy Days
20.00 Risanka: Una per tutte, tutte per una
20.30 Variete: Cabaret per una notte
22.30 Nanizanka: Zanzibar
23.00 Variete: Dibattito
23.15 Aktualno: Giorni di gloria
1.15 Filmska rubrika: Première
1.25 Nanizanka: Ai confini della realtà

TELEPADOVA

14.15 Nad.: Una vita da vivere, 15.10 Ciranda de Pedra, 16.30 Piume e paillettes
17.30 Dokumentarec
18.00 Risanke
20.00 Nanizanka: Squadra speciale anticrimine
20.30 Film: Italia a mano armata (krim., It. 1976, r. Marino Girolami, i. Maurizio Merli, Mirella D' Angelo)
22.30 Kviz: Colpo grosso
23.30 Športna odd.: Speedy
24.00 Nanizanka: Switch
1.00 Film: Un'età da sballo (kom., It. 1983, r. E. Pannacciò, i. K. Hanser, S. Rossi)

TELEFRIULI

12.15 Nanizanka: La vita comincia a 40 anni
13.00 Dokumentarec: Roba da medioevo
13.30 Nad.: Leonela, 14.30 Cuori nella tempesta
15.30 Rubrika: Parola mia
16.30 Glasbena oddaja: Music box
18.15 Nadaljevanka: Il furto della Gioconda
19.00 Dnevnik
19.30 Rubrika: Dan za dnem
20.00 Nan.: Il perduto amore
20.30 Kviz: Caccia al premio
21.00 Film: Un tenero tramonto (dram., It. 1984, r. Raimondo del Balzo, i. Mel Ferrer)
23.00 Šport: Sprint
23.30 Dražba
24.00 Inf. oddaja: News

TELEQUATTRO

(Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi
23.45 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 9.10 Glasbeni listi; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.10 Koncert v cerkvi sv. Martina v Dolini: Obalni komorni orkester iz Izole (dir. Borut Logar); 11.30 Poldnevniški program: (12.00) Naše ljube navade in razvade, (12.40) Sreča je kakor sonce, Glasbeni listi; 13.20 Slovenske ljudske pesmi: poje APZ France Prešeren iz Kranja; 13.40 Glasbeni listi; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Popoldanski zbornik: (14.30) Glasbene diagonale, (16.00) S poti po Afriki, Glasbeni listi; 17.10 Klasični album; 18.00 Od trte do vina; 18.15 Kmetijski tednik; 18.35 Glasbeni listi.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.30, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Ringaraja; 8.30 Glas. lepljenka; 9.05 Z glasbo v dober dan; 10.05 Tekoča repriza; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Pod marelo; 12.30 Kmet. nasveti; 12.40 Godbe; 13.30 Melodije; 14.05 Križemkraž; 14.15 Mladi glasbeniki; 14.40 Mozaik; 15.00 Radio danes; 15.55 Glasba; 16.00 Vrtiljak želja; 17.00 V studiu; 18.00 Ansambel bratov Avsenik; 18.25 Zvočni signali; 19.25 Glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Iz studia 26; 20.00 Slov. skladatelji; 20.30 Vedre note; 21.05 Zaplešite z nami; 22.00 Našim po svetu; 22.30 Melodije; 23.05 Lit. nokturno.

RADIO KOPER
(slovenski program)

13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled tiska; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 MIP; 17.05 Top ten po svetu; 17.40 Aktualna tema; 18.00 Iz kulturnega sveta; 18.35 Popevke po telefonu; 19.00 Zaključek.

RADIO KOPER
(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Za dobro jutro; 6.25 Koledarček; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Naše poletje; 7.45 Razglednica; 8.00 Otroška oddaja; 8.15 Nekaj več; 8.20 Popevka tedna; 8.40 Glasba; 9.32 Feeling; 9.45 Orkester Casadei; 10.40 Vstop prost; 11.00 Superpass; 12.00 Glasba po željah; 14.00 MPV v času; 14.45 Glasbeno popoldne; 15.00 Zdravo otroci; 15.55 Popevka tedna; 16.00 Glasba; 16.50 Pismo iz...; 17.00 Bubbling; 17.33 Čudovitih sedem; 18.00 Glasba; 18.30 Mali koncert.

RADIO OPČINE

10.00 Tedenski horoskop; 13.00 Pogovor z odvetnikom in Ostali Trst (pon.); 18.30 Športni komentar; 20.00 Klasična glasba; 21.00 Zarjavele trobente, nato Poletni nočni val.

Pogovor z voditeljem Finsepola Cardarellijem

»Projekt Sesljan« bo vreden približno 200 milijard lir

Quirino Cardarelli, pooblaščeni upravitelj družbe Finsepol, ki je od leta 1986 lastnik Sesljanskega zaliva, je zelo optimistično razpoložen. Devinsko-nabrežinski občinski svet je odobril ustrezno urbanistično spremembo regulacijskega načrta in s tem dejansko prižgal zeleno luč za njegov zelo ambiciozen načrt, ki ga bo po površnih ocenah in upoštevajoč sedanje cene stal približno 200 milijard lir. »Jaz sem skupno s svojimi sodelavci od vsega začetka, to se pravi odkar je Finsepol kupil zaliv, mislil s Sesljanom zelo resno in danes sem toliko bolj prepričan v ta projekt, brez slepomišenj, ob jasnih stališčih in jasnih obvezah.« Pogovor logično takoj nanese na turistično namembnost Sesljanskega zaliva in na nevarnost, da bi se po nekaj letih turistične rezidence prelevile v stalna bivališča, kot se je že zgodilo ponekod v Italiji, kjer so turistične delavce nadomestili predstavniki nepremičninskih družb in podobno. »Če bi ubral to pot bi bil enostavno nor. Prvič bi čez noč izgubil, oziroma bi moral vrniti vse podpore javnih teles, ki so finansirala turistično dejavnost, drugič pa bi morala vso to operacijo hočeš nočeš podpreti občina in res ne verjamem, da bi devinsko-nabrežinski upravitelji kdaj kakorkoli podprli take posege, ki jih lahko brez dlak na jeziku ocenim kot špekulacije.«

Cardarellija, ki bo kmalu predal svojemu namenu večnamenski kompleks na področju nekdanje pivovarne Dreher, bo, kot že omenjeno, "projekt Sesljan" stal približno 200 milijard lir. Načrt, ki ga je okvirno izdelal arhitekt Renzo Piano in ki ga bodo v kratkem izpolnili s podrobnimi urbanističnimi projekti, je zelo zahteven in zapleten. Glede turističnega tržišča sloni na raziskavi specializirane ustanove Intermatrix, "ki je celo ugotovila kakšne časopise in revije berejo naši potencialni klienti". Finsepol ne stremi po razvoju množičnega turizma, ampak bo skušal privabiti v Sesljan določene like turistov, "ki točno načrtujejo svoje čimbolj udobne in zanimive počitnice". Potencialni turisti so v glavnem inozemci (tudi Američani), ki bodo prišli v Sesljan ne samo na kopanje in na počitek, ampak tudi na jadranje, na kongrese itd. Finsepol ima v tem okviru v načrtu celo vrsto tako rekoč vzporednih projektov. Od možnosti jahanja na Krasu (Cardarelli je lastnik dobršnega dela Volnika v repentabrski in zgoniški občini), do izletov v bližnjo Istro in v Slovenijo. Sem sodi tudi načrtovano sodelovanje z nekaterimi istrskimi turističnimi podjetji.

"Projekt Sesljan" bo zagledal luč, če bo seveda vse šlo po načrtih, poleti leta 1992. V zalivu bo lahko naenkrat prenočevalo tri tisoč turistov, vsa turistična dejavnost bo direktno zaposlovala približno petsto ljudi. Še enkrat toliko ljudi pa bo dnevno delalo v gospodarskih dejavnostih, ki bodo neposredno ali posredno povezane s Sesljanskim zalivom. Točnega števila privezov za športne in ribiške ladje niso še določili (danes jih je približno vsega skupaj 500). Vprašanje je vsekakor še popolnoma odprto in zanima od blizu vse tiste, ki imajo v Sesljanu privezano jadrnico, posebno pa kluba Čupo in Pietas Julio.

»Občanom devinsko-nabrežinske občine pa bi rad izrecno povedal, da bo "projekt Sesljan" skušal biti v vseh smislih sestavni del gospodarske, družbene in kulturne stvarnosti teh krajev. Turist, ki bo prišel k nam dopustovat, bo kulturno razgledan in bo zato radoveden do okolja, ki ga obkoža. Zato si ne morem zamišljati Sesljanskega zaliva kot otoka sredi odprtega in včasih razburkanega morja, ampak prav nasprotno kot sestavni del določene realnosti.«

Cardarelli obljublja, da bodo vsi načrti posvečali posebno pozornost zaščiti okolja in narave, pri čemer bo družba Finsepol potrosila 10 milijard lir. Turistične zmogljivosti Sesljana bodo dosegale višek seveda v poletnih mesecih, pooblaščeni upravitelj Finsepola pa obljublja, da pozimi ne bo vse zaprto. V teh mesecih bodo krajevni turistični delavci posvečali največ pozornosti kongresnemu turizmu, ki je v Evropi in v ZDA v velikem razmahu ter ima pred sabo še velike možnosti razvoja. Tudi te priložnosti Cardarelli noče zamuditi.

Voditelji jadralnih klubov čakajo na obveze lastnikov

Jadrnice v Sesljanskem zalivu (Foto Magajna)

V Sesljanskem zalivu imata že dolgo let svoja sedeža in priveze jadralna kluba Čupa in Pietas Julia, ki sta torej razumljivo direktno zainteresirana za bodočnost Sesljanskega zaliva. Društvi delujeta glede tega v tesnem sodelovanju ter sta že nekajkrat skupno in enotno posredovali pri odgovornih (občinski upravi in družbi Finsepol) za zaščito svojih interesov in svojega bogatega delovanja. V začetku, kot so nam povedali pri klubih, je pooblaščeni upravitelj Finsepola Cardarelli pokazal precejšnje zanimanje za pričakovanja Čupe in Pietas Julie, potem pa je ostalo vse le pri besedah in obljubah, tako da so v pomanjkanju konkretnih zagotovil, odborniki in člani sedaj upravičeno zelo zaskrbljeni nad usodo jadralnih klubov.

Čupa in Pietas Julia si prizadevata za ohranitev sedeža blizu morja, kar predstavlja nujno jamstvo za ohranitev sedanje jadralne dejavnosti. Društvi istočasno računata, da jim bo tržaško pristaniško poveljstvo formalno potrdilo koncesijo za priveze, za pomole in za območje okrog sedežev. Že nekaj časa se bolj ali manj na tihem govori, da bo pristaniško poveljstvo izdalo koncesijo le družbi Finsepol, ki naj bi potem poskrbela za neke vrste "subkoncesijo" za Čupo in Pietas Julio. Kluba se s to možnostjo, kot kaže, v teh pogojih ne strinjata, ker taka koncesija ne predstavlja po njihovem nobenega stvarnega jamstva za bodoče delovanje.

Temeljnega pomena je v tem sklopu vprašanje privezov, brez katerih društvi praktično ne moreta delovati, tudi zato, ker v bistvu živita od prispevkov za priveze, ki jih redno plačujejo člani. Tudi o tem se precej govori, nekdo je pred časom celo predlagal, da bi se člani Čupe in Pietas Julie s svojimi jadrnicami kar čez noč "preselili" v Ribiško naselje ali celo v Križ. Lastniki jadrnic in športnih plovil zahtevajo jasnost in jasne obveze, da jutri ne bo vse skupaj prepozno.

Stališče župana Bojana Brezigarja

1. Vsi, posebno občani Devina-Nabrežine, se strinjajo, da je treba v Sesljanu nekaj nujno in čimprej narediti. Mnogi pa si postavljajo z zaskrbljenostjo vprašanje daljnoročne namembnosti zaliva in se bojijo, da bi se s časom turistično naselje spremenilo v rezidenčno. Kako odgovarja devinsko-nabrežinski župan na to zaskrbljenost?

Z zaskrbljenostjo, kot vedno doslej. Sesljanski zaliv postaja iz leta v leto nevarnejša praznina, vrzel, ki jo je treba zapolniti. Nevarnost, da bi se turistična pobuda spremenila v špekulacijo, obstaja in bo še naraščala, če bo Sesljan ostal takšen, kakršen je danes; tega dejstva nihče ne prikriva.

Prav v tem je odgovor na vprašanje, zakaj zadnji sklep občinskega sveta, če je res, da vsi soglašajo, da je treba v Sesljanu »nekaj nujno in čimprej narediti«, je pač jasno, da s politiko odlašanja ni mogoče nadaljevati v nedogled. Treba je bilo vprašanje stvarno načeti in sedanja pobuda ima vsa možna jamstva, da bo to res turistična pobuda.

2. Elitni turizem ali množični? Uprava stalno postavlja v ospredje dejstvo, da je zaliv v vseh smislih del devinsko-nabrežinske skupnosti in da bo tako ostalo tudi vnaprej. Kako misli Občina zaščititi interese občanov (prosto kopanje, privezi itd.).

Sesljanski zaliv ni nekaj ogromnega, ne razpolaga s kilometrskimi plažami in tudi tisočev privezov ne bo mogoče urediti v njem. Je tudi zelo lep in zaščititi je treba njegovo naravno lepoto. Iz tega jasno izhaja, da ta zaliv ne prenese množičnega turizma. To pa ne pomeni, da bo turistično središče nekaj osamljenega, otok sredi oceana, samo sebi namen. Prav z namenom, da preprečimo morebitne posege, ki bi preveč osamili zaliv, smo v varianti regulacijskega načrta predvideli prost dostop do vseh struktur, najmanj tisoč parkirnih prostorov za občasne obiskovalce (danes premore zaliv komaj 250 avtomobilov), s konvencijo bomo določili proste plaže, prav tako bo s konvencijo zajamčen sedež in primerno število privezov za oba jadralna kluba. Skratka, če je res, da bo zaliv neke vrste elitna struktura, to ne bo smelo oškodovati domačega prebivalstva, ki se zaliva danes poslužuje.

Stran sta pripravila
SANDOR TENCE
in
MARKO WALTRITSCH

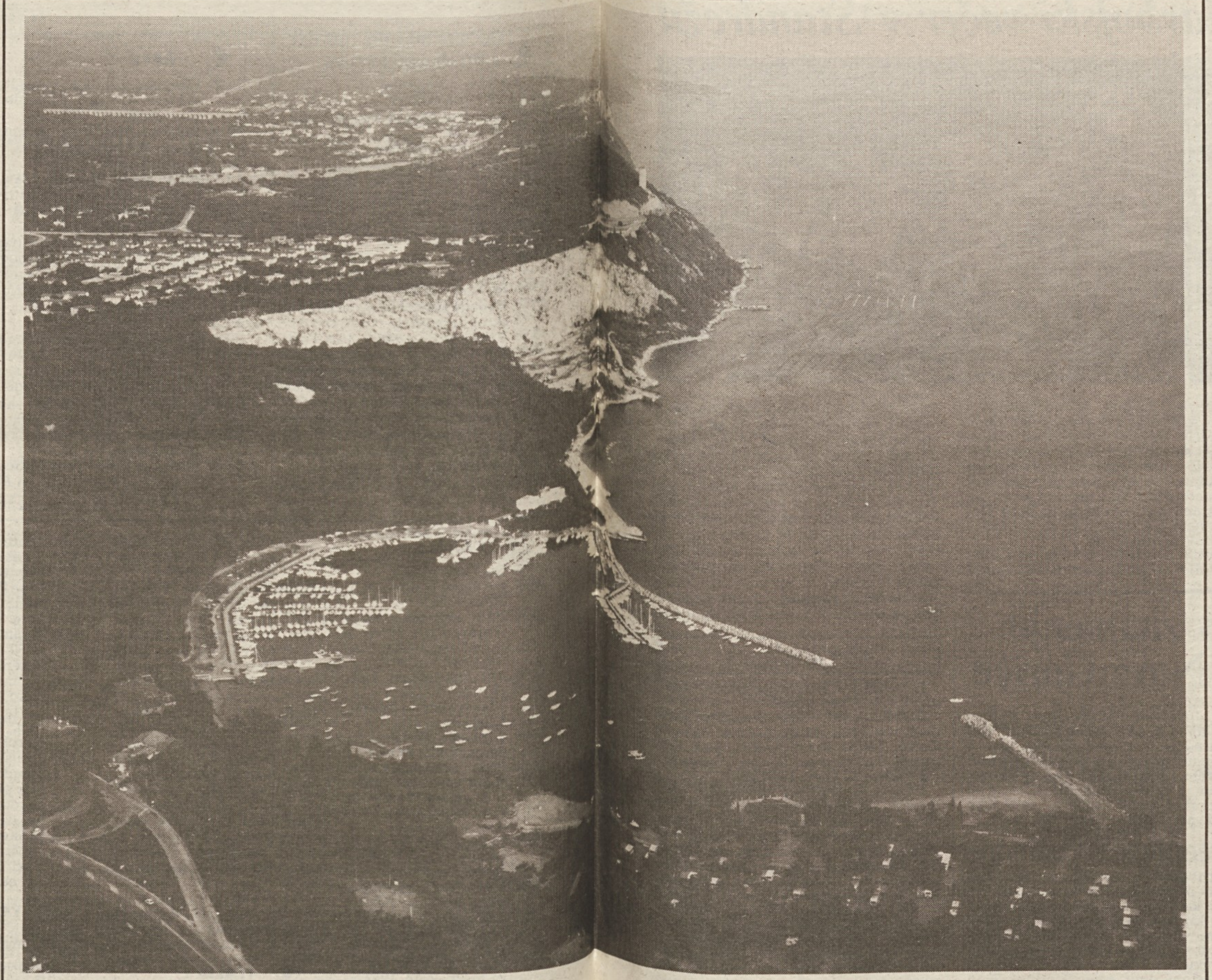

Pogled na Sesljanski zaliv (La Foto Grafica-Umberto Pelizzon, ASMA 968)

Sesljan kot izziv krajevnemu turizmu

Odobrena varianta v marsičem spreminja urbanistični plan nabrežinske občine izpred treh let

Urbanistična varianta, ki jo je sredi prejšnjega tedna odobril devinsko-nabrežinski občinski svet in ki nosi številko 15, spreminja oziroma bolje rečeno dopolnjuje občinski regulacijski načrt iz leta 1985 v poglavju, ki določa razvoj turističnega območja te občine. V glavnem gre za Sesljanski zaliv, za področje nekdanjega kamnoloma in za posamezna obalna območja (posebno Botanjek, it. Costa dei barbari) v smeri proti nabrežinskemu bregu ter kriški Brojnici, kjer nabrežinska občina meji s tržaško. Varianta določa glavne urbanistične smernice za turistični razvoj tega področja, ki je skoraj v celoti last družbe Finsepol, ki ima sedaj dolžnost predložiti izvršilne načrte. Šele nato bo prišlo do podpisa konvencije z občinsko upravo. Občina je vsekakor, po končanem zapletenem proceduralnem postopku, edina pristojna za izdajo gradbenih dovoljenj.

Varianta si prizadeva za popolno ohranitev turistične namembnosti Sesljanskega zaliva. Sprva so strokovnjaki vključili v osrednji občinski regulacijski načrt normo, da posamezna turistična rezidenca lahko meri največ 35 kvadratnih metrov, s čimer bi zaščitili turistično namembnost načrtovanih objektov. To določilo je kasneje dežela zavrnila, ker je v nasprotju z deželno zakonodajo. Uprava je zato sprejela nove norme. V novo varianto so tako vključili določilo, da so turistični objekti proglašeni za javni interes in družbeno korist ter določilo, da bo morebitna sprememba namembnosti izenačena kot črna gradnja in torej za kaznivo dejanje. Zanimivo bo videti, kako bo sedaj Dežela reagirala na to stališče nabrežinskih upraviteljev, ki je bilo pred dnevi predmet precej ostrih polemik v občinskem svetu.

Če se povrnemo k tehničnim aspektom variante, ki jo je po nalogu Občine izdelal arhitekt Mario Dolce, znaša skupna zazidljivost približno 235 tisoč kubičnih metrov. Področje, ki je označeno s črko **B1**, je tisto, kjer bodo lahko lastniki zgradili največ turističnih in navtičnih objektov. Vsaj dvajset odstotkov zazidljivih prostornin namenja varianta obvezno storitvam za navtični turizem ter za javne in kolektivne usluge. V tem okviru bodo obnovili nekdanji slaviti hotel Park na območju bivše Caravelle, pri čemer bodo morali ohraniti njegove glavne arhitektonske značilnosti. Lahko bodo zgradili le največ trinadstropna poslopja, posebne površine pa bodo namenili parkiriščem (najmanj 3 kv. metre za vsakih 20 kv. metrov zazidljive površine).

Območja **B2, C2 in D2** bodo namenjena zelenim površinam, ki bodo dopolnjevala gradbena področja. Tukaj bodo dovoljeni le "ekološki" posegi (prosti čas, pešpoti, šport itd.). Za obiskovalce bo na razpolago na vsem območju zaliva in bližnjih turističnih območjih najmanj 2.500 parkirnih mest. Območje **C1** pokriva zemljišče Vile Diana. Tukaj veljajo v glavnem smernice za področje **B1**, z izjemo, da bo prepovedano graditi navtične strukture in kongresne centre. Poslopja bodo lahko le dvonadstropna in ne bodo smela presegati višine Vile Diana.

Območje **D1** obsega področje zapuščenega kamnoloma. Tukaj veljavo v glavnem smernice območja **B1** (koncentracija turističnih objektov), le za navtične stukture v tem delu Sesljanskega zaliva ne bo prostora. Področje **D3** bo namenjeno kopanju, športni dejavnosti in prostemu času. Tukaj bo verjetno družba Finsepol zgradila tudi bazen. Območje **E** je namenjeno izključno pristaniški in navtični dejavnosti. Tukaj bodo zrasle vse strukture, ki so povezane s to dejavnostjo. Torej valobrani, pomoli, sedež pristaniškega poveljstva, skladišča, strukture za popravilo čolnov itd. Vse podrobnosti bo seveda določal izvršilni načrt, ki ga mora družba Finsepol, po objavi variante v deželnem vestniku, obvezno predložiti Občini.

Pogovor s predsednikom SDGZ dr. Vitom Svetino

Zanimanje slovenskih gospodarstvenikov za turistični razvoj zaliva

Tako velik projekt, v katerega bo vloženih 200 milijard lir in ki bo docela spremenil Sesljanski zaliv, brez dvoma pa prinesel tudi vrsto sprememb v neposredno okolje, na celoten Zahodni Kras, postavlja kopico vprašanj našim gospodarstvenikom. Prav zaradi tega smo se pri predsedniku Slovenskega deželnega gospodarskega združenja dr. Vitu Svetini pozanimali, kako pri njih gledajo na to vprašanje, ki je za vse tukaj živeče Slovence izrednega pomena.

Dr. Svetina nam je povedal, da so bili slovenski gospodarstveniki, in z njimi tudi njih stanovska organizacija SDGZ, za stvar zainteresirani že od vsega začetka. To še takrat, ko so se za gradnjo turističnih naprav v Sesljanskem zalivu zanimale druge družbe, ki pa niso izvedle svojih načrtov, ker so se znašle pred takimi ali drugačnimi težavami. »Vedeti moramo tudi,« nam je še povedal naš sogovornik, »da so bila zemljišča v tem zalivu vseskozi last devinskih grofov, in da je bil na njihovem zemljišču že pred prvo vojno zgrajen hotel, ki je postal zametek kasnejšega turističnega razvoja kraja. To pomeni, da je tu realnost precej drugačna kot v drugih krajih na našem podeželju, kjer je zemlja, ki jo potrebujejo za izpeljavo raznih načrtov, last kmetov slovenske narodnosti.«

To seveda slovenskim ljudem ne odvzema pravice, da se zanimajo, kaj bo nastalo v občini, ki je še do pred kakim desetletjem bila skoro v celoti slovenska, kjer je danes zelo živa prisotnost slovenskih ljudi, ki igrajo važno vlogo tudi na gospodarskem področju.«

SDGZ se je torej za turistični razvoj Sesljanskega zaliva zanimala že od nekdaj. Še večje je postalo to zanimanje odkar so se pokazale zelo konkretne možnosti, da se načrt končno izpelje.

Lastnik družbe Finsepol Quirino Cardarelli je, takrat ko se je odločil od prejšnjega lastnika kupiti vse zemljišče, ki je danes zapopadeno v gigantski gradbeni načrt, navezal stike ne le z občinskimi upravitelji v občini Devin-Nabrežina, marveč tudi s slovenskimi gospodarstveniki. Ti so seveda pokazali zanimanje za velikopotezni načrt, istočasno pa izrazili zaskrbljenost kako bo s sodelovanjem med podjetnikom in slovenskimi gospodarstveniki, še zlasti tistimi v najbližji okolici.

»Slovenci nikakor nismo in niti ne nameravamo zavirati turističnega razvoja v Sesljanu. Nasprotno, želimo, da bi ta razvoj zajel tudi naš Kras, na tej in drugi strani državne meje, da bi se ta velika pobuda navezala na že obstoječe in tudi nove turistične pobude v Istri,« nam je povedal dr. Vito Svetina. Zaradi tega je SDGZ spremljalo pobudo z zanimanjem. Bilo je že kar precej konkretnih pogovorov. Tako velik turistični kompleks, ki bo, kot kaže, deloval skozi vse leto, nujno potrebuje zaledje. Korist od tega lahko imajo naši gostinci na Krasu, kmetje, še zlasti vinogradniki, drugi gospodarstveniki. Če bo stvar zajela tudi Lipico, bodo od tega imeli korist gostinski objekti v Sloveniji. Gre seveda tudi za uveljavitev slovenskih gospodarstvenikov v bodočih napravah v samem zalivu. Tam se bo lahko uveljavil kak slovenski gostinec, domača nabrežinska posojilnica, domača turistična agencija.

Seveda pa se odpirajo tudi nova vprašanja, ki najbrž niso popolnoma pozitivna. Bolje bi rekli, da vzbujajo zaskrbljenost. Kako bo z zaposlitvijo v tem velikem hotelskem kompleksu? Bodo v njem dobili zaposlitev domačini? Pozanimati bi se bilo treba, da najdemo prave profile ljudi, ki bi tu našli zaposlitev.

Zelo važno pa je drugo vprašanje, ki lahko še bolj spremeni narodnostno sestavo devinsko-nabrežinske občine. Zagotovljeno je, da bo v Sesljanu le hotelski kompleks, da naprav ne bodo prodajali zasebnikom, ki bi se lahko vanje vselili in dobili rezidenčno pravico v občini. Vendar pa si bo treba zelo prizadevati, da do tega sploh ne pride. SDGZ si bo zaradi tega zelo prizadevalo, da bo Sesljanski zaliv zares služil le turističnim dejavnostim, ne pa izrazito špekulativnim, ki bi same od sebe prinesle večje spremembe v današnjo realnost devinsko-nabrežinske občine.

Mnenja občinskih svetovalcev

Ivo Širca (KPI)

Komunisti nasprotujemo spremembi regulacijskega načrta za Sesljanski zaliv iz enostavnega, toda globokega razloga, da je ta upravni akt preuranjen. Sami dobro vemo, da je v odnosu z okvirnim načrtom arh. Piana, nekatere elemente obstoječega regulacijskega načrta potrebno spremeniti. Pianova zamisel predvideva namreč drugačno razmestitev zgradb na področju zaliva in kamnoloma, tako da se spričo izredne zanimivosti predloženih skic vsakdo lahko strinja s tovrstnimi spremembami.

Kaj pa ostali aspekti normativa za katere je družba Finsepol zahtevala varianto? Ne izključujemo, da bi nekatere od teh zahtev morda bile utemeljene, potrebujemo pa nekaj konkretnih argumentov, da pravilno presodimo utemeljenost istih. Preden odpravimo sedanji precej strog in podroben normativ je nujno, da lastništvo pokaže v dokumentirani obliki svoje resnične namene za zaliv. Preden se znebimo sedanjih, še kako dragocenih jamstev in pogajalnih adutov, moramo imeti v rokah nekaj konkretnih elementov: dokončni načrt, ekonomski in upravljalni načrt in študijo o posledicah za okolje.

Namesto takojšnje odobritve variante je KPI predlagala odobritev dokumenta, ki bi ga lahko imenovali "preventivno mnenje", kjer bi lastništvu in projektantu točno zajamčili odobritev vseh tistih sprememb, ki so potrebne in sprejemljive, obenem pa poudarili meje, katere nikakor ne moremo prekoračiti. To pa pomeni predvsem sprejetje takih določil, ki bi realno in nesporno onemogočile prelevitev turističnih objektov v nesprejemljive rezidenčne gradbene špekulacije.

Tem našim argumentom, ki niso, kot vidite, iz trte zviti, pa sta KD in SSk odgovorili z utemeljitvijo, da se mudi, ker :

a) lastništvu sta obljubili varianto v določenem roku;

b) vladni komisar je že pred vrati občine, tako da je bolje z varianto takoj pohiteti.

Teh trditev najvidnejših mož upravne večine ni mogoče zanikati. Menim pa tudi, da ne potrebujejo komentarja.

Tisk se je te dni obširno razpisal o zalivu. Velika večina komentarjev ni zajela bistvenih aspektov problema, preveč je bilo netočnosti in zamolčanih reči, da bi človek lahko verjel v slučajnost, nekaj jih je bilo kar klevetavih.

Ker se je začuda tudi Primorskemu dnevniku nekajkrat spodrsnilo, bi hotel podčrtati dva aspekta komaj odobrene variante, ki nista v kroniki dobila pravilnega poudarka.

Najprej kamping Marepineta, katerega solastnik je krajevni tajnik KD (kar seveda še zdaleč ni greh!). Komunisti se ne strinjamo najprej z vsebino variante, ki se omenjenega kampinga tiče, in ki dovoljuje gradnjo skoraj 100 vikendic po 45 kv. m.

Ne strinjamo pa se tudi z metodo postopka, saj je vprašanje kampinga bilo primerno privezano na veliko lokomotivo Cardarellijevega zaliva. Kot najmanj primerna pa je bila prisotnost zgoraj omenjenega solastnika na sejah gradbene komisije, kjer se je o vikendicah govorilo (to pa bi že lahko smatrali za greh!). Druga točka, katero podčrtujem, se nanaša na "zloglasno" normo, ki omejuje bivanjske enote na 35 kv. m.

Ni res da je Dežela zgornjo normo zavrnila. Norma še vedno velja, pa čeprav ne pomeni sama po sebi posebnega jamstva proti rezidenčnosti. Sama zdrava pamet pa nam pove, da je miniapartmaje po 35 kv. m težko prodajati, za hotelsko sobo pa je ta površina zadostna tudi v luksuznih objektih. Svoje veljavnosti omenjena norma torej ima, spričo zatrjenega drugačnega povpraševanja pa se ji lahko odrečemo samo v zameno za solidne argumente, za konkretna jamstva. Odpravljena pa je bila, ne da bi sploh vedeli, v kakšni obliki se bo turizem prodajal, če bodo to hotelske nočitve ali "turistični" apartmaji, saj je večina izglasovala normo, ki komaj omejuje 20 odst. vseh bivalnih površin na dimenzije enot po 45 kv. m, ostalih 80 odst. pa je brez vsake omejitve. Formulacija o turistični obveznosti in pa nespremenljivosti namembnosti se da zlahka izigrati, kot dokazuje praksa. Čudežna norma, katero najavlja županova stranka, o katastrski nedeljivosti zaliva pa že na prvi pogled diši po neustavnosti.

Igor Tuta (neodvisen)

Ped tremi leti so politične sile v naši občini soglašale, da je komaj odobreni občinski regulacijski načrt zelo dober, ker v glavnem določa harmonični razvoj vsega občinskega območja. Veliko pozornost so takratni upravitelji pravilno posvetili krajinski zaščiti Sesljanskega zaliva. To ostaja tudi eno glavnih načel sedanje uprave, saj ima zaščita narave visoko družbeno ceno na tržišču. Osebno sem zato zelo zadovoljen, da varianta v bistvu premika dobršen del zazidljivih površin in kubatur v bližnji zapuščeni kamnolom.

Mislim, da je zato varianta, ne glede na polemike, ki jih upam bomo čimprej premostili, nujni urbanistični inštrument, ki ga je morala uprava na vsak način odobriti. Samo tako bo zajamčeno, da se bo lastnik držal osnovnih smernic, ki jih je Občina začrtala v osrednjem regulacijskem planu. Jasno pa je treba povedati občanom, da je ta dokument samo prvi korak v dolgem in ne prav enostavnem postopku.

Vittorino Caldi (PSI)

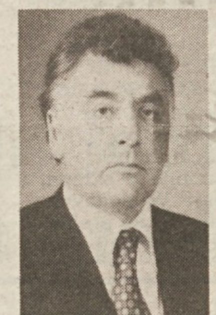

Devinsko-nabrežinski socialisti z velikim zadovoljstvom pozdravljamo dejstvo, da se je vprašanje bodočnosti Sesljanskega zaliva dokočno premaknilo z mrtve točke. V zalivu je preveč let vse razpadalo, tako da res nismo mogli več stati križem rok, zato sedaj pričakujemo, da bo lastništvo, s skladu s sprejetimi obvezami, čimprej jasno in natančno povedalo, kaj hoče pravzaprav narediti.

Voditelj družbe Finsepol Cardarelli je javno povedal, da bo zajamčil vse dosedanje pravice, posebno kopalcev in vseh tistih (ribičev in športnikov), ki imajo v zalivu svoje priveze, vključno s sedežem in s privezi jadralnih klubov Čupa in Pietas Julia. Naša stranka se je za to izrecno borila in se je za to dosledno zavzemala na vseh ravneh, posebno v občinski gradbeni komisiji ter na zasedanjih občinskega sveta.

Martin Brecelj (SSk)

Sesljanski zaliv je danes predvsem velik izziv. Najprej za same lastnike, ki se morajo zavedati, da bo njihov turistični projekt uspel le, če se ne bo spuščal v nizke špekulacije, ampak bo visoko kakovosten, vključno s tem, da bo ovrednotil značilnosti naravnega, pa tudi kulturnega okolja. Sesljanski zaliv je nadalje velik izziv za javne upravitelje, v prvi vrsti občinske, ki nosijo veliko odgovornost, da pravilno usmerjajo in nadzorujejo uresničevanje projekta. Mislim, da se je devinsko-nabrežinski občinski svet z odobritvijo variante izkazal na višini svoje naloge: jasno je začrtal oziroma potrdil smernice turističnega razvoja tega območja in sprejel maksimalna jamstva, da bi se načrtovani posegi ne izrodili. Dobro bi bilo, ko bi zdaj krajevne politične sile opustile polemike krajšega dometa in se skupno zavzele za dosledno izvajanje odobrenih urbanističnih smernic.

Sesljanski zaliv pa je danes velik izziv tudi za vse krajevno prebivalstvo, še posebej slovensko. SSk nenehno poudarja, da se mora skladno z zalivom razvijati celotna občina in še širše območje. V tem okviru smo se že konkretno in učinkovito zavzeli za to, da bi tudi slovenski podjetni ljudje imeli možnost uveljavitve.

Gornje izjave so nam svojeročno napisali za to naprošeni občinski svetovalci. Njim prepuščamo vsako odgovornost za to, kar je v izjavi napisano in ker pač odraža stališče njihovih strank ali skupin.

Pomembno zagotovilo župana Konzulti za slovenska vprašanja

Slovenskih šol ne bodo selili

Dokler ne bo sezidano novo šolsko središče v Ul. Puccini ne bo nobene začasne selitve slovenskih šol iz Ul. Alviano. To pomembno zagotovilo je župan Scarano dal Konzulti za slovenska vprašanja na Občini na seji v petek, ki ji je na povabilo Konzulte prisostvoval tudi odbornik za kulturo Obizzi. Predsednik Marinčič je navedel vrsto odprtih vprašanj, zaradih katerih je slovensko posvetovalno telo na Občini zahtevalo čimprejšnje srečanje z županom.

V zadnjih tednih je namreč bil govor o možni selitvi liceja Primož Trubar iz stavbe v Ul. Alviano, kamor naj bi se že letos nameravala vseliti Univerza. Župan je s tem v zvezi potrdil obvezo Občine, da ne premika slovenskih šol do dokončne vselitve v novo središče. Univerza bo letos odprla v Gorici tečaj za turistične operaterje, ki pa bo startal v začasnem sedežu, najbrž v stavbi osnovne šole v Kapucinski ulici, kjer je na razpolago eno celo nadstropje.

Kar zadeva dela na gradbišču šolskega centra, je župan povedal, da je bilo nekaj zamud zaradi selitve Centra za kmetijsko eksperimentiranje iz stavbe, ki jo morajo podreti. Center se je preselil, iz iste stavbe pa naj bi se v roku desetih dni izselil tudi Konzorcij za zaščitena briška vina, nakar bodo lahko dela stekla s polno paro. Doslej, je še povedal župan, so postavili temelje za dva od treh krakov trikotnika stavb, ki bodo sestavljale središče. Center naj bi sezidali v 14 mesecih, tako da bi se šole lahko vselile vanj po božičnih počitnicah v prihodnjem šolskem letu.

Govor je bil tudi o vlogi Konzulte. Predsednik in drugi člani so župana seznanili z nezadovoljstvom zaradi premajhne pozornosti, ki jo uprava posveča temu organu. Predlagali so spremembo sedanjega pravilnika, v katerega naj bi vnesli obveznost posvetovanja s Konzulto za vprašanja, ki zadevajo Slovence, hkrati pa naj bi organu priznali finančno avtonomijo. Župan je sicer zagotovil, da uprava sprejema politično obvezo o večjem sodelovanju s Konzulto, dejal pa je, da nikakor ne more sprejemati pravnih obvez o posvetovanju s Konzulto, niti ne namerava njenega posvetovalnega značaja spreminjati s tem, da bi ji dala na razpolago upravljanje denarnega slada. Konzulta lahko predlaga upravi posamezne pobude, organizacijo katerih bo nato prevzela Občina sama.

Na seji je nato tekla beseda prav o eni takih pobud, ki jo je že pred več kot enim letom predlagala Konzulta, tj. o posvetu o slovenski prisotnosti na Goriškem. Predsednik Marinčič je pozval upravo, naj pohiti z organizacijo, sicer preti nevarnost izgube deželnega prispevka v ta namen, ki je uporabljiv le do konca leta. Župan je dejal, da deželni prispevek omogoča le delno kritje stroškov, ostalo pa bo krila Občina, morda v sodelovanju z drugimi ustanovami. Že v prihodnjih dneh naj bi se konkretno pričel postopek za organizacijo, tako da bi posvet priredili pred iztekom leta.

Na seji so tudi razpravljali o slovenskem prevajalcu na Občini. V organiku je to mesto predvideno, Občina pa bi morala razpisati natečaj.

Kavbojski večer v Štandrežu

Jesenski praznik, ki ga prireja v domu A. Budala v Štandrežu KD Oton Župančič, se je v petek pričel s koncertom slovenske country skupine Pohorje Express. Odlično pripravljenost je skupina iz Maribora potrdila tudi na štandreškem koncertu, najprej z uspešnicami Neila Younga in Boba Dylana, nato pa z lastnimi skladbami s slovenskim besedilom.

Nastop je privabil v Štandrež veliko ljubiteljev te glasbene zvrsti. Nekateri so se predstavili celo v tipičnih kavbojskih oblačilih. Škoda, da se je nekoliko hladno občinstvo le na trenutke razživelo in uprizorilo tipične western plese. Morda so bili v tem pogledu nekoliko pomanjkljivi sami člani skupine, ki so sicer brezhibno izvedli koncert, niso pa znali vžgati občinstva do takšne mere, da bi z »divjanjem in norenjem«, kot se seveda na takih country nastopih spodobi, pospremilo njihov koncert.

Jesenski praznik se zaključi nocoj s plesom ob glasbi Novih laposov.

PSI in KD ocenili potek pogajanj za obnovo uprav

Pogajanja med strankami za obnovo krajevnih uprav še niso obrodila bistvenih premikov. Te dni sta zasedali pokrajinski vodstvi PSI in KD, da bi ocenili potek pogajanj. Spor zadeva predvsem politično težo, ki naj bi jo stranki imeli v bodočih upravah, ali z drugimi besedami komu naj pripadata mesti tržiškega župana in predsednika Pokrajine.

Vodstvo PSI je pozitivno ocenilo korak naprej, ki ga v pogajanjih pomeni priznanje s strani KD o bistveni vlogi PSI in potrebi po utrditvi zavezništva s socialisti, in je delegaciji stranke poverilo mandat za nadaljevanje pogajanj, ki naj privedejo do »uravnovešenih rešitev«. Socialisti, ki so dosegli uspeh na zadnjih volitvah, želijo v okviru zavezništva s KD pridobiti večjo težo, kar bi pomenilo ohranitev predsedniškega mesta na Pokrajini in ponovno pridobitev župana v Tržiču.

V petek je zasedalo tudi pokrajinsko vodstvo KD, a ni bilo o sklepih mogoče izvedeti ničesar. Do ponovnega srečanja med PSI in KD bo predvidoma prišlo v teku prihodnjega tedna.

Stališče v zvezi z zamudami pri razreševanju upravno-politične krize so zavzeli tudi sindikati CGIL-CISL-UIL, ki ugotavljajo, da po več kot dveh mesecih nimamo še nekaterih med najpomembnejšimi upravami v pokrajini. Strankam očitajo, da se prepirajo zgolj okrog delitve oblasti, saj ni dvomov o zavezništvih, še manj pa je govora o konkretnih programih v upravljanju.

Na svojem zadnjem zasedanju je pokrajinsko vodstvo PSI tudi sprejelo v stranko skupino pristašev gibanja Giustizia e libertà iz Gradeža, ki so pred nedavnim zaprosili za izkaznico PSI. Med njimi sta tudi bivši župan Zanetti in pokrajinski odbornik De Grassi. Pokrajinskemu tajniku so poverili nalogo naj razreši s tem povezana odprta vprašanja v Gradežu.

■ **Občinski svet v Gorici** se ponovno sestane jutri ob 17.30. Na dnevnem redu je med drugim predlog resolucije proti odhodu 13. bataljona karabinjerjev, ki naj bi ga iz Gorice premestili v Kalabrijo.

Slavnostna seja v znamenju 40-letnice gradnje Nove Gorice

Osrednja slovesnost ob občinskem prazniku Nove Gorice, ki letos poteka v znamenju 45—letnice AVNOJA, 45—letnice Goriške fronte in 40 —letnice rojstva mesta Nova Gorica je bila sinoči s slavnostno sejo Skupščine občine, govorom predsednika IS SR Slovenije Dušana Šinigoja in jubilejnim koncertom primorskega akademskega zbora Vinko Vodopivec.

Slavnostna seja je potekala v veliki dvorani Kulturnega doma, kjer je najprej spregovoril nekdanji komandant 2. župske brigade Radoslav Savković in obudil spomine na začetek gradnje mesta. Slavnostni nagovor je imel Predsednik skupščine občine Nova Gorica Albert Bevčič, medtem kpo je delegacija ponesla venec k spomeniku padlim borcem in žrtev fašističnega nasilja na Trnovem.

Na sinočni slavnostni seji so primerno obeležili tudi 15—letnico pobratenja z občino San Vendemiano v Venetu. V drugem delu slovesnosti, ki se je zaključila z nastopom pianistke Ingrid Silič, so podelili letošnje nagrade občine Nova Gorica, nagrado Franceta Bevka in občinska priznanja.

Po slovesnem zborovanju v Kulturnem domu so se dogajanja zvečer preselila na ploščad pred domom, kjer je ob 20. uri govoril predsednik Izvršnega sveta SR Slovenije Dušan Šinigoj in kjer je zatem primorski akademski pevski zbor Vinko Vodopivec imel jubilejni koncert ob 35—letnici delovanja.

Obletnica v Casinoju

Jutri bodo v novogoriški igralnici slavili prvo obletnico salona Las Vegas, v katerem so nameščene slot machine, ki vsak dan privabljajo številne goste iz naše dežele in Veneta. Za priložnost sta HIT in ameriški sovlagatelj pripravila poseben večer, na katerem bo nastopil tudi ameriški duet Oran *"Juice" Jones & Alyson Williams*, ki bosta gostom zapela zadnje uspešnice svetovne lahke glasbe.

GOSTILNA DEVETAK - VRH

obvešča cenjene goste, da bo zaprta od 13. 9. do 11. 10.

včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada v tednu od 4. 9. do 10. 9. 1988.

RODILI SO SE: Chiara Srebernic, Mattia Cabas, Massimiliano Lohnus, Daniele Kodric, Andrea Bazzo, Andrea Spada, Giuseppe Badagliacca, Jessica Anconetti, Luca Carrano, Marta Marcuzzi.

UMRLI SO: 78-letni upokojenec Ugo Devetti, 68-letni upokojenec Marino Gon, 78-letni upokojenec Oreste Sfiligoi, 76-letna gospodinja Teresa Nadaia vd. Delise, 75-letni upokojenec Bernardo Cabas, 77-letna gospodinja Cecilia Dorni vd. Sequalino, 71-letni trgovec Jožef Nanut, 88-letna gospodinja Bianca Di Bert, 81-letni upokojenec Armando Rosello, 77-letni upokojenec Venceslav Leban, 84-letna upokojenka Lia Gasparini vd. Boato, 79-letni upokojenec Tiziano Collenz, 67-letna upokojenka Emilia Devetta, 66-letni Savo Srebernic, 67-letna gospodinja Maria Naccari, 55-letna gospodinja Grazia Canna.

kino

Gorica

CORSO 16.00-22.00 »Scuola di polizia n. 5«.

VERDI 16.00-22.00 »Poltergeist«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

VITTORIA 16.00-22.00 »Fanciulle scostumate e insaziabili«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Pri Sovodnjah našli pištolo

Po dobrih dveh mesecih, odkar so pri Vrhu odkrili nekaj neprijavljenega orožja, je leteči oddelek goriške kvesture odkril v grmovju nekje v bližini Sovodenj plastično ovojnico, v kateri je bila shranjena pištola kalibra 7.65 mod. 34 znamke beretta. Na pištoli je bil privit glušnik domače izdelave, v vrečki pa je bilo še dvajset nabojev.

Preiskovalci bodo sedaj skušali ugotoviti, kdo je pustil pištolo v grmovju. Delo ne bo prav lahko, saj je matična številka na pištoli popolnoma zbrisana. Varnostni organi so v zadnjih časih poostrili nočne preglede v goriški okolici. To je morda prepričalo lastnika pištole, da jo je odvrgel.

■ Včeraj popoldne so goriški gasilci v bližini Pevmskega mostu izvlekli iz vode truplo 51-letnega Emila Vremca iz Nove Gorice. Umrl je zaradi utopitve, do katere je po vsej verjetnosti prišlo po nesreči. Okoliščine skuša ugotoviti policija.

Umrl je Janko Cotič

Na balinarski stezi v Sovodnjah je včeraj popoldne umrl Janko Cotič ena najbolj znanih in zaslužnih osebnosti v tej slovenski občini in na Goriškem nasploh. V Sovodnjah se je včeraj odvijal balinarski turnir društva upokojencev, pri katerem je kot ljubitelj tega športa sodeloval tudi Cotič. Tekmovanje se je nagibalo proti koncu, ko okrog 17. ure Janka Cotiča obšla nenadna slabost. Prihitel je rešilec Zelenega križa in v brezupni tekmi s časom odbrzel proti bolnišnici. Zaman. Pokojnikovo srce je prenehalo utripati pred prihodom v bolnico. Vest se je bliskovito razširila po Sovodnjah, balinarski turnir so prekinili v znak žalovanja, mnogi prijatelji, znanci, občani so se zbrali v Kulturnem domu.

Janko Cotič se je rodil 23. aprila 1922. Že v mladih letih se je izučil za peka, ko je iz Sovodenj kolesaril k peku Kumarju v Šempeter. V začetku vojne so ga poklicali v italijansko vojsko, takoj po zlomu Italije pa se je podal v partizane, s katerimi je 1. maja 1945 vkorakal v osvobojeno Gorico.

Po osvoboditvi je leta 1946 odprl v Sovodnjah pekarno, kjer mu je pomagal brat France, nato pa žena Gabrijela in kasneje sinovi Vojko, Darij in Marko. Prvega je iz družinskega kroga prerano iztrgala zahrbtna bolezen.

Kljub težkemu nočnemu delu je bil pokojni Janko vedno aktiven v javnem življenju. Od osamosvojitve občine leta 1951 pa do leta 1980 je bil nepretrgoma v občinskem svetu, kot svetovalec, odbornik, podžupan. Bil je v pokrajinskem odboru DFS, nato med ustanovitelji socialistične sekcije v Sovodnjah.

Nič manj aktiven ni bil v kulturnem življenju, kjer zasledimo njegovo ime med ustanovitelji prosvetnega društva. Pri društvu je bil dosti let predsednik in v tem svojstvu bil tudi predsednik odbora za gradnjo Kulturnega doma. Prav tako je ustanovil športno društvo in mu deset let predsedoval. Težko je v nekaj skopih vrsticah našteti vsa področja njegove aktivnosti: vodil je lovsko družino, ustanovil podružnico šole Glasbene matice v Sovodnjah, bil dolgo let odbornik v domači posojilnici. Izven sovodenjskega okvira je deloval v odborih Glasbene matice, Slovenske prosvetne zveze, SKGZ in gotovo smo še marsikaj izpustili. Prejel je številna priznanja, med temi leta 1983 priznanje OF slovenskega naroda od republiške SZDL za prispevek političnemu, kulturnemu in športnemu življenju Slovencev v Italiji. Odnehal ni niti kot upokojenec.

Vedrega, aktivnega, še mladostno zagnanega nam ga je včeraj vzela prerana smrt.

Društvo slovenskih upokojencev za Goriško izreka svojcem iskreno sožalje ob izgubi Janka Cotiča, podpredsednika društva upokojencev.

Upravni odbor posojilnice v Sovodnjah sočustvuje s svojci od izgubi Janka Cotiča, nekdanjega podpredsednika posojilnice.

Kulturno društvo Sovodnje izreka svojcem sožalje ob izgubi bivšega predsednika in sedanjega odbornika društva Janka Cotiča.

Športno društvo Sovodnje žaluje za svojim bivšim predsednikom Jankom Cotičem.

Ob izgubi svojega člana Janka Cotiča izrekajo svojcem sožalje člani komisije OF pri SKGZ in Združenja aktivistov osvobodilnega gibanja na Goriškem.

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje

prireja v šolskem letu 1988-89 v Gorici sledeče tečaje:

1. za dodeljene prodaji s kvalifikacijo - 2. letnik (1000 ur)
2. za personal computing (80 ur)
3. angleščine (120 ur)
4. za vodilno osebje v podjetjih (30 ur)
5. za analizo finančnega upravljanja (80 ur)
6. iz kletarstva (30 ur)

Vpisovanje in podrobnejše informacije do 23. septembra na sedežu Zavoda v Gorici, Ul. Croce 3, tel. 81826, vsak dan razen sobote od 10. do 13. ure.

Ferro Julia

FJ

ŽELEZNINA - ORODJA - VIJAKI
AVTOMEHANIKA - BARVE - LAKI

Tržič (GO)
TRGOVINA in **RAZSTAVA:**
Ul. Carducci 30 - Tel. 0481/74371 **SKLADIŠČE:** Ul. Portanzie 12

VIRGILIO BRATINA S.n.c.
Floriana Bratina & C.

URADNI ZASTOPNIK UR OMEGA - TISSOT

DRAGULJI DAMIANI - SREBRNINA GORETTA in OTTAVIANI

V našem tradicionalnem sedežu na **Korzu del Popolo** nudimo široko izbiro ur, zlatnine, srebrnine in draguljev s poslovno resnostjo in 50-letnimi izkušnjami.

TRŽIČ - Korzo del Popolo 28 - Tel. 0481/72674

Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel - Gorica

Vpis v različne tečaje za šolsko leto 1988/89 bo od 12. do 18. septembra

— Gorica, Riva Piazzutta 18, od 17. do 19. ure (tel. 83177)
— Doberdob - Stanko Ferfolja, Bratuževa Ul. 4 (tel. 78262)
— Štandrež, Župnijski urad (tel. 21849)
— Števerjan, Mirjam Hlede (tel. 884042). Poučevali bodo: klavir, orgle, violino, flavto, kitaro, petje, harmoniko.
— Za najmlajše tečaj DO MI SOL. Če bo zadostno zanimanje, bomo lahko uvedli pouk tudi drugih instrumentov.

Vsaj za nabavo šolskih knjig je letos nekaj manj težav

Dober učbenik je predpogoj za uspeh

Pričetek novega šolskega leta - nove težave, nove odgovornosti tako za dijake kot za profesorje. Dober začetek je navadno že predpostavka za uspeh, zato so začetni udarci v vsaki dejavnosti pomembna izhodiščna točka za nadaljevanje.

K šolskemu uspehu veliko pripomoreta metoda in smotrno uporabljanje časa, vendar so ob tem prav gotovo zelo pomembni tudi drugi dejavniki. Primernost šolskih prostorov, stalnost učnih kadrov, dobava knjig - vse to so pogoji za nemoten in uspešen potek šolskega programa. Žal pa je znano, da ti osnovni pogoji niso vedno zagotovljeni. Na slovenskih šolah se že več časa postavljajo prostorski problemi, vendar so ti samo del tistih težav, ki jih je treba sproti reševati, da se omogoči reden pouk. Nabava knjig in šolskih tekstov je prav gotovo ena od plati, ki nas zanima v tem podrobnejšem sprehodu skozi priprave na šolsko leto 1988/89.

Gotovo sta za uspešno učenje potrebni profesorjeva pripravljenost in profesionalnost, dijakova odprtost do znanja in učenja, vendar ne gre, da bi ob teh faktorjih podcenjevali važnost šolskih knjig in učbenikov. Ob profesorjevi zmožnosti učinkovitega in jasnega podajanja snovi ter dijakovi elastičnosti pri dojemanju je dobra knjiga ali učbenik nenadomestljiva za poglobitev in za popolno obvladovanje snovi.

Kdo se ne spominja rednih mrzličnih iskanj šolkskih knjig ob začetku leta, učbenikov, ki se jih ni dalo dobiti nikjer, spraševanja pri dijakih, ki so šolo obiskovali kako leto prej, knjižnega trgovanja, ki med dijaki poteka v obliki nekega večnega izposojanja in vračanja...

Kako je z nabavo knjig na slovenskih šolah? Se je danes kaj spremenilo? Skušali smo preveriti iz profesorskega in dijaškega zornega kota, potem pa še iz izvenšolskega vidika, se pravi knjigarn.

Na učiteljišču, na trgovskem tehničnem zavodu Žiga Zois in na trgovski šoli Ivan Cankar so prebredli večino težav, ki jih je v prejšnjih letih povzročalo pomanjkanje ustreznih učbenikov. Veliko knjig, še posebno kar zadeva slovenščino in srbohrvaščino, si dijaki lahko nabavijo kar pri slovenskih založbah, na primer v MK Ljubljana ali v DZS Ljubljana. To je za dijake prav gotovo zelo pomembno tudi po finančni plati zaradi možnosti cenejšega nakupa, medtem ko so učbeniki za italijanščino na razpolago v vseh italijanskih knjigarnah. V zadnjih letih posebno dobro deluje Deželni šolski urad, kar daje možnost, da se določene knjige lahko kupijo kar na šoli. S kombinacijo teh raznih možnosti je torej nabava knjig krita, če izvzamemo posamezne primere, kot je na zavodu Cankar zaradi knjige Osnova politične ekonomije, ki je pošla. Na nižji srednji šoli imajo največ problemov z matematičnimi učbeniki, še posebno pa s slovenskim čtivom, ki ga meseca septembra (in še prej) ni več mogoče najti na nobeni knjižni polici onstran meje, čeprav dobi šola že nekaj mesecev prej zagotovilo, da knjige bodo na tržišču. Isti problem v zvezi z leposlovnim čtivom je zelo boleč tudi za klasični licej, kot nam je povedal ravnatelj Milko Rener. Zaradi izrazito humanistične smeri ta šola zelo občuti pomanjkanje slovenskih knjig. Kar pa najbolj tare edini slovenski klasični licej, je pomanjkanje izčrpnega in obsežnega slovenskega slovstva, zato je res upati, da si bo kdo v bodočnosti zadal to težko nalogo.

Na industrijskem tehničnem zavodu Galileo Galilei so dijaki razmeroma dobro preskrbljeni. Za matematiko, fiziko in elektroniko, ki so na tej šoli veliko bolj poglobljene kot na drugih šolah, se zaradi neustreznosti slovenskih učbenikov sicer morajo posluževati italijanskih (tudi to je problem, ki že dolgo čaka na rešitev), za druge predmete pa si dijaki knjige priskrbijo kot njihovi kolegi na ostalih šolah.

MYRIAM KLANJŠČEK

Raje k sošolcu kot v knjigarno

Z dijakovega zornega kota je nabava knjig nujna predhodna operacija pred začetkom novega šolskega leta. Poleg profesorskega mnenja smo hoteli zabeležiti tudi dijaško, zato smo nekatere dijake povprašali, po katerih poteh pridejo oni do potrebnih šolskih knjig.

Z nabavo knjig imajo največ problemov dijaki, ki stopajo čez prag prvih razredov. Na splošno pa se je stanje v primerjavi s prejšnjimi leti zelo izboljšalo, kot smo že ugotovili v pogovorih s profesorji. Knjige so veliko lažje nabavljive in resnih težav ni, razen s slovenskim slovstvom in z nekaterimi znanstvenimi učbeniki.

V slovensko Katoliško knjigarno stopajo predvsem dijaki prvih razredov, ki imajo zaradi nekolikšne neizkušenosti težnjo, da si nakupijo čimveč knjig. Drugače si dijaki v knjigarni nabavijo razmeroma malo učbenikov, še posebno ker raje zahajajo v bližnjo Novo Gorico, kar se jim nedvomno splača. V drugi slovenski knjigarni Giss povpraševanja po šolskih knjigah tudi ni veliko, zato si lahko mislimo, da je postopek nabave knjig ostal enak kot pred leti. Najpogosteje si dijaki knjige izposojajo pri starejših obiskovalcih šole. To so večkrat bratje in sestre, ko pa teh zmanjka, se prične lov na tiste, ki jih v skrajnih primerih le bežno poznajo po imenu. Vendar to ni bistveno. Bistveno je, da si do 15. septembra priskrbiš vse, kar je na razglasni deski napisano pod imenom "šolske knjige".

M. K.

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM SIMON GREGORČIČ

GORICA, Ul. Montesanto 84
Tel. 83495

V upravi sprejemamo vpise za šolsko leto 1988/89, vsak dan od 10. do 13. ure. Prijavijo se lahko študentje, dijaki in učenci slovenskih šol.

Uprava

KD OTON ŽUPANČIČ

JESENSKI PRAZNIK v Štandrežu

DANES, 11. sept. ob 20.00 ples z ansamblom

NOVI LAPOSI

Vabljeni!

GLASBENA MATICA GORICA

Vpisovanje v šolo Glasbene matice se nadaljuje na sedežu v Ul. Croce 3, šedo srede, 14. septembra od 10. do 12.ure ter od 14. do 16. ure).

V podružnico v DOBERDOBU vpisujejo jutri, 12. t. m., od 16. do 18. ure, na sedežu kulturnega društva Jezero.

Pri Glasbeni matici načrtujejo letos kakovostno popestritev pouka glasbe

Šolsko leto bo v kratkem ponovno odprlo vrata vseh šol, še prej pa se bo pouk začel v goriški šoli Glasbene matice. Novi in stari gojenci bodo s 15. septembrom redno začeli z vadbo izbranega instrumenta. Vse, ki niso še poskrbeli za vpis ali se niso še odločili za to, obveščamo, da je vpisovanje na sedežu v Gorici in po podružnicah še v teku. Pri Glasbeni matici se obetajo velike novosti, seveda če bo povpraševanja in zanimanja dovolj. V načrtu so spremembe, ki bi lahko precej izboljšale slovensko glasbeno produkcijo na Goriškem in popestrile delovanje z novimi pobudami.

Ob začetku sezone se vsako društvo ali ustanova zamisli o vlogi in perspektivah za bodočnost. Pomembno pa je, da je o tem obveščena tudi širša javnost. Glasbena šola se letos spoprijema s podobnimi problemi, ki jih je po lanski 25-letnici neprekinjenega delovanja predstavil ravnatelj Silvan Križmančič. Tradicija naših krajev je še močno zasidrana v upoštevanju klavirja in harmonike, manj pa drugih glasbil. Šola nudi lekcije (poleg stranskih predmetov) tudi violine, violončela, kitare in flavte, velika pa je želja, da bi se uveljavila še druga glasbila. Malo je bilo namreč doslej zanimanja za ostala pihala in trobila, ki bi lahko omogočila komorno in skupinsko igranje. Poleg tega bi pri Glasbeni matici z velikim zadovoljstvom sprejeli člane za odprtje nove pevske sekcije. Na ta način bi bilo delovanje šole popolnejše in uspešnejše.

V iskanju vzrokov nazadovoljivega povpraševanja je treba takoj pomisliti na vedno manjše število šoloobveznih otrok in na zelo razvejano izvenšolsko dejavnost, ki veliko bolj upošteva šport kakor pa glasbeno vzgojo. Gotovo pa je, da bi večji odziv staršev in otrok bistveno obogatil delovanje in okrepil vlogo glasbene šole.

Lansko delovanje je bilo zelo pestro in polno dobrih rezultatov. Gojenci so svoje znanje pokazali ob raznih priložnostih, tako na tekmovanjih kot na kulturnih prireditvah. Nastopili so v Kulturnem domu v Gorici in na sedežih sovodenjske, števerjanske in doberdobske podružnice. Sodelovali so na Reviji glasbenih šol Primorske, najprej v Izoli, nato pa še na zaključni reviji v Zemonu. Prisotni so bili tudi na otvoritvi doma društva Briški grič na Bukovju. Kakovostna raven je bila zelo visoka tako na notranjih izpitih kot na zunanjih prireditvah, produkcijah, revijah in tekmovanjih. Harmonikaši so z velikim uspehom nastopili v Novem mestu. Odlično pripravo v klavirju je v Novi Gorici pokazala gojenka šole, ki je obenem zasedla tudi prvo mesto v svoji kategoriji. Dobro so se odrezali tudi violinisti na tekmovanju v Fari.

Uspehi in odlični rezultati spodbujajo k vedno temeljitejšemu delovanju, hkrati pa so za gojence zelo pomembni življenjski dosežki, saj imajo pri tem dosti zadoščenja. Seveda je pri študiju potrebna velika vestnost in priprava s strani posameznika, kar je vsekakor predpogoj za uspeh. Glasbena matica v Gorici zato izraža željo po čim večjem odzivu članov, ki bi bistveno pripomogli k rasti, razvoju in obogatitvi tako samih sebe kakor šole.

ALENKA FLORENIN

PRO GORIZIA

A.S. Pro Gorizia

Cene vstopnic

POKRITA TRIBUNA	12.000 lir
TRIBUNA	10.000 lir
STOPNIŠČE	7.000 lir
S POPUSTOM*	3.500 lir

*vstopnice za vojake, ženske in invalide, mladino od 13. do 18. leta; do 12. leta brezplačno

KORIST...

	ABONMA	VSTOPNICA	PRIHRANEK
ZLATA POKRITA TRIBUNA	400.000 lir		
POKRITA TRIBUNA	200.000 lir	12.000 lir	— 64.000 lir
POKRITA TRIBUNA ON & ONA	350.000 lir	24.000 lir	— 178.000 lir
TRIBUNA	150.000 lir	10.000 lir	— 80.000 lir
TRIBUNA ON & ONA	250.000 lir	20.000 lir	— 210.000 lir
STOPNIŠČE	100.000 lir	7.000 lir	— 79.000 lir
STOPNIŠČE ZA ŽENSKE	60.000 lir	3.500 lir	— 59.500 lir
S POPUSTOM*	60.000 lir	3.500 lir	— 59.500 lir

NOGOMETNA SEZONA 1988/89 PREDVIDEVA 17 TEKEM IN 10 PRIJATELJSKIH SREČANJ

... imajo najzvestejši

Na gradbišču v teh dneh pridno delajo

Udarniška gradnja spomenika v Rupi

V Rupi imajo vaščani v teh dneh polne roke dela, saj udarniško gradijo spomenik domačim padlim partizanom. Tudi v tej slovenski vasi so namreč hoteli na ta način počastiti domače fante in može, ki jih je neusmiljena roka vojne predčasno odtrgala svojcem. Spomenik, ki ga je projektiral sovodenjski geometer Ivo Rojec, bo stal sredi vasi in bo seveda v ponos vsem Rupencem.

Pred dnevi smo si ogledali kako poteka "nastajanje" spomenika. Na gradbišču se vrstijo domači možje, ki pod vodstvom strokovnjaka Dominika Grilja z Vrha uresničujejo želje vaške skupnosti o spomeniku padlim Rupencem. Preteklega marca meseca je uspelo delovni skupini urediti gradbeno površino in uliti cementno ploščo, na kateri bo stal spomenik. Kot lahko bralci sami presodijo na sliki, sedaj dvigujejo kamnit zid. Zgradili so ga v dobrem tednu dni, saj se je dela lotilo kar lepo število vaških moških rok. Kot nam je povedal koordinator del Srečko Pavletič, nameravajo dokončati spomenik predvidoma zgodaj spomladi. Tedaj naj bi prišlo tudi do slovesnega odkritja.

Dobre volje Rupencem ne manjka (Foto Čubej)

Seveda vsaka taka pobuda stane in zato so vaščani v preteklih mesecih izvedli nabirko. Navdušenim Rupencem so priskočili na pomoč tudi nekateri bančni zavodi. Kdor želi prispevati k uresničitvi partizanskega spomenika v Rupi pa lahko to še vedno stori in bo njegov prispevek dobrodošel.

V Goriškem muzeju v Krombergu na ogled kar 240 njegovih slik in grafik

Velika razstava del Rika Debenjaka

Riko Debenjak se je rodil 8. februarja 1908 v Kanalu ob Soči. 1915. leta se je družina preselila v Šentjur pri Celju, kjer je končal osnovno šolo. Od 1919 do 1921 je obiskoval realko v Ljubljani. Od leta 1926 do 1930 je bil v Novem Sadu telegrafist, nato prometni uradnik na železnici. Med 1930 in 1937 je študiral na Umetnostni šoli in na Višjem akademskem tečaju v Beogradu. Nato je odšel za leto in pol ustvarjati v Pariz, kjer je samostojno študiral v umetnostnih zbirkah, posebno v Louvru.

1939. se je vrnil v domovino in se nastanil v Ljubljani. Tu je pričel intenzivneje študirati grafiko, posebno v stiku in sodelovanju z Božidarjem Jakcem. V letih 1948 in 1949 je skupaj z Maksimom Sedejem in Marijem Pregljem kopiral freske v Prilesju pri Plavah in na Škrilju pri Bermu. 1950. je postal docent za grafiko na Akademiji upodabljajočih umetnosti v Ljubljani. Leta 1954 je bil izvoljen za predsednika Društva slovenskih likovnih umetnikov. Razstavljal je na mnogih domačih kot tudi mednarodnih razstavah. V tem času je izdal več osnutkov za serije jugoslovanskih poštnih znamk. 1957. je na povabilo J. Friedlaenderja odšel v Pariz, kjer je od septembra do decembra delal v njegovem grafičnem ateljeju. Leta 1960 je prevzel vodstvo katedre za grafiko na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. To leto je bil izvoljen za člana umetniškega sveta Zveze likovnih umetnikov Jugoslavije, leta 1961 pa za predsednika umetniškega sveta Društva slovenskih likovnih umetnikov. 1962. je bil imenovan za izrednega profesorja na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. V obdobju 1963-1964 je bil predsednik umetniškega sveta Zveze likovnih umetnikov Jugoslavije. Leta 1965 je bil imenovan za rednega profesorja Akademije za likovno umetnost v Ljubljani, 1972/73 pa za njenega prorektorja.

Leta 1976 je prejel Bevkovo nagrado v Novi Gorici, odlikovan je bil z redom dela z rdečo zastavo. Septembra 1977 so odprli v Kanalu, njegovem rojstnem kraju, Galerijo Rika Debenjaka, v njej zbirko njegovih grafik, ki jih je umetnik podaril svojemu trgu. Tega leta je prejel tudi znano Herderjevo nagrado na Dunaju. Leta 1973 se je Debenjak upokojil in po dolgih letih grafičnega ustvarjanja se vrača k slikarstvu v olju. Od leta 1976 dalje je imel umetnik težave z zdravjem. Leta 1987 mu je Nova Gorica podelilanaslov častnega občana. 26. decembra 1987 po dolgi in težki bolezni je umrl v Ljubljani in je pokopan na Žalah (29. decembra).

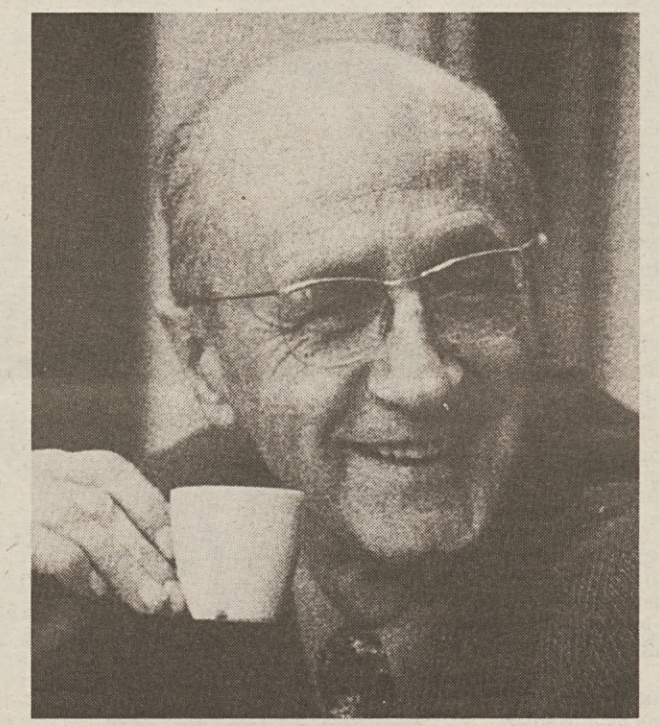

Riko Debenjak leta 1970

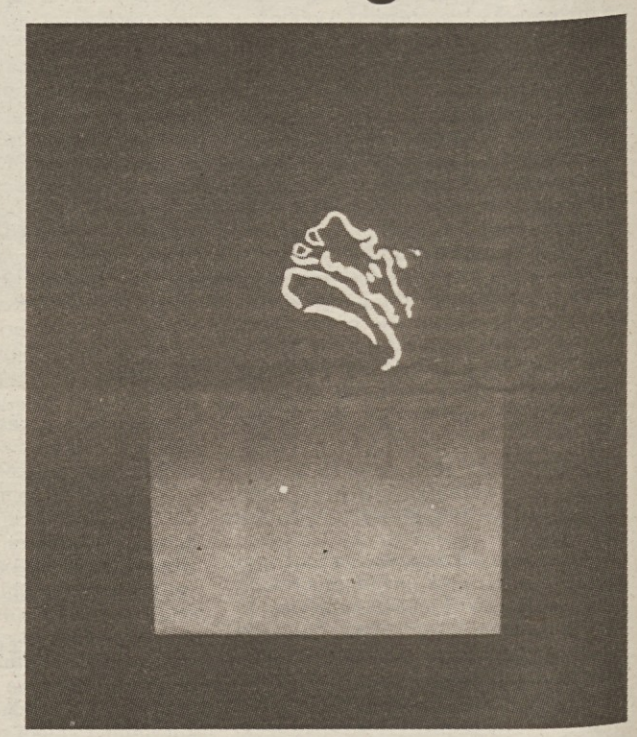

Magične dimenzije LXXV/II (1976)

Riko Debenjak ima največji delež v oblikovanju ljubljanske grafične šole

»Pripomogel je k osvoboditvi likovnega ustvarjanja«

Prebijanje obroča ideoloških naukov je speljala Debenjakova generacija v petdesetih letih. Zastavonoša je bil Stane Kregar, ob njem Zoran Mušič, a tudi drugi mojstri, tako Lojze Spacal. Kregar je že leta 1951 naslikal znano Tihožitje s fazanom, podobo, ki jo je analitsko razčlenil v različne ploskve, pri čemer je bila že izbira kletke temeljno pomagalo. Na ta način je dosegel razbitje po naravi povzetega motiva, postopek, ki bo odtlej na Slovenskem pogosto rabljen. Tudi Marij Pregelj je nakazal podoben prijem na sliki Očeta (1953), sedečega pred knjižno omaro, ki s hrbti knjig, s pokončnimi pravokotniki, prav tako učinkuje kot členjena ploskev, kot sestavljenka. Tudi tukaj gre za hoteno likovno igro, ki pa seveda poudarja vsebinski moment, saj kvalificira upodobljenca kot pisatelja.

Pa pojdimo k Debenjaku. Tudi ta je v prvi polovici petdesetih let stopil na pot, ki ga je vodila v smer abstraktne umetnosti, natančneje, ki je odkrivala nekatere črte take usmeritve. Zakaj kakor drugi vrstniki se ni nikoli povsem prepustil likovni igri, vsebinski momenti mu niso bili nikoli postranska stvar. Njegova dela iz zgodnjih petdesetih let so značilna po tem, da v njih razbiramo včasih zelo močno redukcijo povednih sestavin, pogosto zelo ostro stilizacijo...

* * *

... Če se torej po vsem tem vprašamo, v kakšnem smislu lahko govorimo o prehajanju realizma v abstrakcijo pri Riku Debenjaku, potem je treba najprej oblikovati neko pomembno omejitev: nikjer se umetnik ne podaja v avanturo, da bi konstruiral podobo iz apriornih abstraktnih sestavin, nikoli iz čisto zgolj likovnih prvin, vselej je v ozadju tako ali drugače predelava resničnih pobudnikov, torej realnega sveta. Pač pa je velik ravno v tem, da je zamenjal svet banalne resničnosti, svet normalnega vsakdanjika s svetovi, ki so pod očiščem vsakdanje skušnje ali nad njim, naj gre za svet pod vodo, za svet drobnih reči ali za vpogled v kozmos. Pri tem je vseskozi očitna ne samo nenavadnost, marveč tudi bogata stilizacija, ne vselej enako intenzivna, opuščanje nadrobnosti ali prevedba nadrobnosti v »ornamentalne« motive.

Ti postopki niso ostali samo last Rika Debenjaka. V veliki meri so omogočili generaciji njegovih mlajših kolegov in učencev tisto svobodo pristopa, ki je rodila pojem ljubljanske grafične šole. Njeni predniki so tudi drugi grafični ustvarjalci, Miha Maleš, Božidar Jakac in France Mihelič, toda največji delež v oblikovanju šole ima gotovo Riko Debenjak. Brez njega ne bi bilo premagovanja in osvajanja našega okolja z likovnim preoblikovanjem v svet simbolov in znakov, kar je dosledno uresničila skupina njegovih naslednikov (Bogdan Borčić, Vladimir Makuc, Marijan Pogačnik in drugi).

Potemtakem je Riko Debenjak bistveno pripomogel k osvoboditvi likovnega ustvarjanja iz utesnjujočih okvirov prvih povojnih let na Slovenskem.

NACE ŠUMI

Goriški muzej v Gradu Kromberg prizorišče pregledne razstave

V petek, 9. septembra 1988, so v Goriškem muzeju v Gradu Kromberk odprli obsežno razstavo del lanskega decembra umrlega slikarja in grafika Rika Debenjaka, rojenega leta 1908 v Kanalu.

Razstava, ki je zares edinstvena v prikazu obsežnega in kvalitetno vrhunskega opusa tega umetnika, je tudi sicer posebno doživetje, saj je ta dan prišel iz tiska tudi likovno bogat katalog s tremi tehtnimi prispevki Naceta Šumija *(Od realizma do abstrakcije)*, Zorana Kržišnika *(Grafični opus Rika Debenjaka)* in Nelide Silič Nemec *(V zgodovino zapisan likovni opus)*. Drobne odlomke teh tekstov prinašamo na naši strani.

Poleg tega je do tega dne obnovljen in na novo urejen park pred kromberškim gradom, ki se tako predstavlja v čisto novi podobi. Novo je tudi parkirišče, urejeno na vzhodni strani gradu.

Njegov opus se je zapisal v zakladnico naše likovne umetnosti

Neprecenljiva umetniška vrednost Magičnih dimenzij

Ko opazujemo razvojno pot Debenjakove grafike, se prikazujejo Magične dimenzije kot sklenitev nekega kroga. Umetnikov inspirativni vir je bila vselej čutno dojemljiva konkretnost — pokrajina, poraben predmet, morsko dno, zid, drevesna skorja — in njegovi koraki v abstrakcijo so izhajali iz nje. Predeli morskega dna, oblike na ometu, vrezi v drevesno skorjo ali povsem osvobojene »kresnice«, »rje« in »plesni«, ki jih na predmet veže samo še poimenovanje, so predhodnice od konkretnega predmeta povsem odlepljivih vizij vesoljske brezbrežnosti, tega posega v neko skrajnost, ki ga je mogoče še variirati, ne pa prodreti naprej po tej poti. Debenjakove Magične dimenzije so vrhunski dosežek tudi po tehnični plati, črnina, brezgrajni barvni prelivi, zatemnjevanja, odtemnjevanja, ki jih umetnik doseže, mejijo na komaj verjetno. Svetloba je tukaj v polnem pomenu barva, barva svetloba. Realne dimenzije lista zgube pomen. Prijemi, sposojeni pri nadrealistih, opartistih, dobe v kontekstu Magičnih dimenzij drug zven. Skozi okvir, ki zaznamuje izkustveno izhodišče opazovalca, se vsujejo iskre in zažare diagonalni plameni kot pri startu rakete. V brezbrežje se obesi rdeča kroglica. Oprijemališče očesu in hkrati samota, zgubljena v brezbrežju. Svetloba, ki ustvarja barvo, se zlomi; iz pahljače njenega spektra ujamemo tri, štiri žarke na zaslon. V oblikah, ki znajo biti nepričakovane, ker vidimo v zakrivljenem, v razmikajočem, gibajočem se prostoru tudi lom drugače.

V obdelavi plošče, v doseganju učinkov, je pri Debenjaku vselej veliko racionalnega. So rezultat trdega dela, preskušanja in ponovnega preskušanja, neutrudne eksperimentatorske sle in kar pedantnega perfekcionizma. Izhodišče pa jim je čustven vzgib. Zato vsem analizam navkljub zmeraj spet sprožajo emocionalen odziv.

Riko Debenjak je kot ustvarjalec pobudnik in prvi mojster sodobne eksperimentalne slovenske grafike, mednarodno znane pod imenom »ljubljanska grafična šola«, in hkrati med vodilnimi jugoslovanskimi umetniki na področju barvne grafike, predvsem akvatinte.

V štirih desetletjih svojega umetniškega delovanja je ustvaril orjaški grafičen opus, podan v vrsti zaokroženih ciklov, ki segajo od likovnih transpozicij folklornih elementov — panjskih končnic, nečk, grebljic — mimo svojevrstnih preinterpretacij kraških in obmorskih motivov — čolnov, starih zidov, morskega dna — do novega videnja materije, zlasti lesa, pa vse do zadnje faze tako imenovanih Magičnih dimenzij, kjer se je, obogaten z izkušnjami vseh prejšnjih obdobij, odlepil od tal izkustvene realnosti in obvladljivega sveta in ustvaril s sredstvi likovnega jezika vizijo nadčasovne brezkončnosti.

Njegova ustvarjalna pot je kontinuiran vzpon tako umetnikove likovne poetike kot izbrušenosti tehničnih izrazil, kjer sta mu neugnana eksperimentatorska sla in presežen talent dala odkriti vrsto novih prijemov. Ob umetniški občutljivosti, izpričani v med seboj zelo različnih ciklih, ki kažejo izredno bogato likovno fantazijo in suvereno obvladovanje prilegajočega se ji izraza, je umetnikovo vztrajno stremljenje, izčiščevati ob vseh raznolikosti motivov grafično tehniko in uporabo barve, privedlo v magičnih dimenzijah do strmega vrhunca.

Riko Debenjak ni samo v našem okviru začetnik pomembne nove grafične šole, temveč je tudi v mednarodnem strokovnem svetu često imenovan med piloti-gradniki sodobne svetovne reproduktivne grafike.

Leta 1969 se je formirala Grupa 69, ki je v Moderni galeriji v Ljubljani pripravila svojo prvo razstavo in nanjo povabila tudi ugledne goste iz ostalih republik, z željo, da bi družila delovni elan in voljo po žlahtnem medsebojnem tekmovanju, kar naj bi ustvarilo normalne pogoje za tekmovanje med seboj in posebno v mednarodni areni. Tega leta je Moderna galerija pripravila Riku Debenjaku retrospektivno razstavo devetindevetdesetih grafičnih listov, ki je razgrnila vso veličino njegovega grafičnega opusa in ga potrdilą kot očeta moderne slovenske in jugoslovanske grafike eksperimentalne smeri. Odkrila in potrdila je Rika Debenjaka hkrati kot učitelja in umetnika. Tudi in predvsem kot še vedno snujočega, polnega ustvarjalne energije in novih, svežih likovnih realizacij, ki so globoko zarezale v njegovo grafično snovanje in grafično ustvarjalnost nasploh. Slovenska likovna zakladnica je dobila dela neprecenljive umetniške vrednosti: *Magične dimenzije*.

Magične dimenzije I 1967. Umetnikova misel je zapustila intimni svet domačnosti, barvitosti, jedkosti in trpkosti ter se prepustila meditacijam o svetu, ki ga ni, o prostoru, ki ga komaj slutimo v naši domišljiji, o temnini, ki se pne nad nami in je ne poznamo, a vanjo vstopamo. Magičnost vsemirja in njegovih nedosegljivih dimenzij, magičnost razsežnosti kozmičnih videnj in poletov je razkritje prostora — likovnega prostora, ki predstavlja določeno vsebino. Od tod vodi misel samo še v intenzivnejše barvno sproščanje. Temino, od najbolj črne do najmanj črne, ki deluje kot nekaj živo prisotnega, otipljivega, prebadajo dramatično se sekajoči bliski, ki ob konveksnem prostoru hite v nedogled. Kam? V večnost onstranstva? Med zvezde in sanje? Hite, da bi odkrili nove prostore ali ubežali teminam, iz katerih ni vrnitve. Tu zažari le barva v mavričnem spektru: poudarek rdečega in sivo-belega. Kot znamenje. Kot preblisk zadnje svetlobe.

Magične dimenzije LXX 1970. Magične razsežnosti so omogočile združitev dveh svetov v dražljivo vizualno napetost: za pravokotnim okvirom se razprostira neskončnost prostranstva, v katerega zre gledalec. V daljavi je umetnik izrazil svojo predstavo o vesolju z drobno belo piko in s serpentinasto se prepletajočimi belimi vrezi. Zdaj je to kozmično časovno in prostorsko širjenje nakazoval v rumeno-zelenih prehodih, potlej, da bi preizkušal učinek in skladnost barvnih variant, je isti motiv odtisnil nekajkrat, čeprav je za Debenjaka bilo značilno, da je tiskal zelo majhno število odtisov.

Magične dimenzije CCIII 1974. Futuristična pokrajina, ki jo izzove drzen grafični eksperiment, se odzove na dramatičnost sedanjosti. Barvni poudarek v dvojni formalni upodobitvi se odmika v črnini. Umetnik se je spoprijel z magijo. Misel je odletela. Umetnikova ustvarjalnost usiha. Izpel je svoj zadnji spev velikana, ki se je dotaknil večnosti.

Debenjakovo pojmovanje in interpretacija magičnosti vesoljskih razsežnosti, njegovo občutje in videnje kozmičnega sveta in dogajanja v njem je v slovensko grafično ustvarjalnost vneslo tisti impulz, ki je spodbujal in rodil nova iskanja naslednjih generacij. Toda v njem misel o opojnosti barvnega sveta še živi. Barve želi občutiti tudi drugače. V prenosu čopiča na slikarsko platno mu roka zadrhti v barvni potezi. Tudi magične dimenzije izzvenijo v slikarski tehniki. V črnini ozadja odleti komet. Poslovitev in sprava. Krog se je sklenil.

Debenjakov likovni opus se je zapisal v zakladnico slovenske in jugoslovanske likovne umetnosti. Zapisal se je v zgodovino.

ZORAN KRŽIŠNIK

Dobri stari časi

Borivoj Repe

V Dobrih starih časih je bilo vse drugače. Tako so govorile vse generacije, tako bo tudi današnja mladina govorila o današnjem času.

Vsak čas pa ima seveda tudi svoje prednosti in lepe strani. Mnogi poklici, ki so bili nekoč zelo ugledni, danes ne obstajajo več. Vzemimo na primer poklic čistilca greznic (vulgo drekpumpar). Bili so časi, ko po predmestjih še ni bilo kanalizacije, zato smo imeli greznice. Greznica pa je bila brez takšnega čistilca kakor roža brez vode.

Ta cenjeni, a nič kaj prijetni poklic, so ponavadi opravljali starejši zapiti možakarji, kar jim pa ne gre zameriti glede na specifičnost njihovega poklica, vsaj glede vonjav, s katerimi so se stalno srečavali pri svojem delu.

V Ljubljani, za Bežigradom, je sredi petdesetih let bil nekronan kralj tega poklica stari Tone. Bil je majhen naguban dedec, ki ga v nobenem režimu niso preveč cenili. KUK ga je zagrenil v mladosti, SHS v srednjih letih, to je nadaljevala Jugoslavija, nič bolje ni bilo niti pod ducejem, niti pod führerjem. Tudi ljudska oblast ni pravilno vrednotila njegovega dela. Le-ta ga je namreč proglasila za nekakšnega delomrzneža in parazita, njega delovnega človeka.

Tone pa se je kljub vsemu zavedal svoje cene in veljave. To, da so ga ljudje klicali Drek Tone, ga ni niti preveč motilo. On se je dobro zavedal, da mi brez njega ne moremo. On pa bi že nekako shajal brez nas.

»Greznico bo treba sprazniti,« je ponavadi načela resen razgovor stara mama. Četudi je bilo še dosti prostora do vrha, smo se vsi zavedali, da bo prej ali slej Tone gost v naši hiši. Le poiskati ga je bilo še treba. Pričeli smo poizvedovat po Tonetu.

Čez nekaj dni je stara mama izjavila: »Ga že imam, zasledili so ga pri "Fortuni"«.

Pogovor je bil ponavadi kratek in jasen: »Tone, potrebovali te bomo.«

»Bom videl,« je odvrnil Tone, četudi ni imel nobenega dela. »Kaj boš videl?« »Če bo čas.« »Bo, bo!« »Prav, pa pridem.« »Dobiš hrano, nekaj obleke in petaka.« »Kovača!« »Petaka!!« »Ne!«

»Prav, pa kovača, zato pa bo samo kosilo, brez malice,« je končala razgovor stara mama.

Tone je prišel, odprl pokrov greznice in tedaj je bil samo še on gospodar položaja. Vzel je staro nemško čelado pribito na kol in z njo zajemal vsebino ter jo razlival po gredicah.

Hranil se je v pralnici v kleti, kjer se je tudi umival. V hišo ga namreč nihče ni spustil, kar je bilo razumljivo glede na vrsto dela, ki ga je opravljal.

Tone se je z leti postaral, ni bil več tisto, kar je bil nekoč. Noge niso bile več tako trdne, roke so slabele. Tu in tam se je zamajal. Tudi tropinovec je pri tem odigral svojo vlogo.

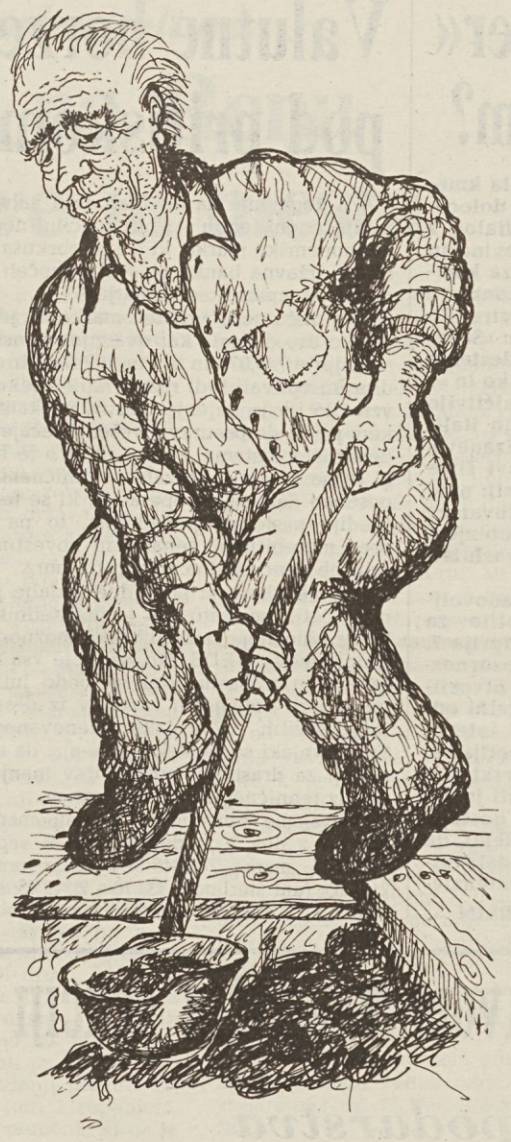

Tako je Tone nekoč odprl greznico, se zamajal in šel počivat na premog v kleti. Ta čas so se pripodili domači in sosedovi smrkavci in se lovili okoli hiše. Prvi je bil Metod. Smrkavec Metod je bil zdrav, krepak fante, tekel je bolje kot vsi ostali, to pot pa ga je to drago stalo. Greznica ni bila globoka. Hitro je priplezal ven, potem pa je pričel tuliti. Stara mama se je prekrižala, Metod pa se je še bolj drl. »Kar pojdi k mami,« mu je rekla.

Pobalin se je še bolj drl. Potem ga je stara mama splahnila z nekaj vedri vode. »Pojdi!« je rekla odločno. Tuleči Metod je odšel v boljše življenje. (Danes je menda univerzitetni profesor nekje v Južni Ameriki. Vsekakor pa je imel dobro šolo že doma.)

Tone si je malo opomogel in se primajal do odprtine. Menda je tega dne imel hudič polne roke dela, morda je tudi Tonetu spodrsnilo na Metodovih sledeh. Mogoče je bil tropinovec malo slabše kakovosti kot ponavadi. Vsekakor se je tudi on znašel v ožjem območju svojega delovišča. Učeni ljudje bi rekli, da se je znašel in medias res. Nam pa, ki so nam mnoge šolske reforme zavdale na področju izobraženosti, bo ostal ta izraz tuj ali celo nerazumljiv. Brodili bomo še naprej po blatu neznanja, kot je v tistem trenutku Tone brodil v svojem delovišču.

Potem je le s težavo priplezal iz luknje in se odločil, da bo za vselej obesil nemško čelado na klin. Tako je pri nas pričel izumirati ta plemeniti poklic. Tone od tistega časa ni bil več ta pravi, čedalje bolj je hiral. Pa tudi časi so se pričeli spreminjati.

V naša predmestja je prišel napredek, pričeli so širiti kanalizacijsko mrežo. Kljub temu, da te zgodbe ni mogoče povezati z mislijo, da so stari časi bili boljši, pa se jih vseeno spominjamo z nekakšno otožnostjo.

Horoskop

od nedelje, 11. do sobote, 17. septembra 1988

Pripravlja SREČKO MOŽINA

OVEN (21.3.-19.4.) — VI IN DELO: Teden bo sicer dokaj ugoden, vendar obstaja nevarnost nepričakovanih težav ali zapletov v prvih dneh tedna. Zvezde priporočajo previdnost in premišljenost, ker to ni primeren čas za kakršne koli pobude. Venera in Jupiter bosta precej naklonjena rojenim od 25. do 31.3. Možnost prijetnih presenečenj. VI IN DRUGI: Ljubljena oseba vam bo v pomoč in veselje. Ugodna bosta petek in sobota.

BIK (20.4.-20.5.) — VI IN DELO: Večina zvezd vam je prijazna, tako da lahko z gotovostjo računate na uspešen izid vaših pričakovanj. Bodite pozorni in ne zamudite ugodne priložnosti, ki se vam bo ponudila v začetku tedna. V četrtek in petek vam bo Luna sovražna. Obstaja možnost slabšega razpoloženja in počutja. VI IN DRUGI: Naredite vse zato, da bi bili v pomoč ljubljeni osebi. Ugodna dneva bosta nedelja in ponedeljek.

DVOJČKA (21.5.-20.6.) — VI IN DELO: Obeta se vam izredno vesel in prijeten teden. Ugoden položaj Venere, Jupitra in Merkurja bo zelo ugodno vplival na uresničitev vaših želj in načrtov. Polni energije boste povsod uspešni in učinkoviti. Nikar ne zamudite lepe priložnosti ob začetku tedna. Precej manj ugodna bosta nedelja in sobota. VI IN DRUGI: Bodite previdni v tem, komu se zaupate. Ugodna bosta ponedeljek in torek.

RAK (21.6.-21.7.) — VI IN DELO: Zvezde vam niso prav naklonjene, zato se lahko zgodi, da vam bo šlo kaj malega narobe. Bodite previdni in se v ničemer ne prenaglite. Obstaja možnost nepričakovanih stroškov. Druga polovica tedna vam bo v marsičem bolj naklonjena. Precej muhasta bosta torek in sreda z Luno v Tehtnici. VI IN DRUGI: Iskren pogovor z ljubljeno osebo bi vam marsikaj pojasnil. Ugodna bosta četrtek in petek.

LEV (22.7.-22.8.) — VI IN DELO: Dobre zvezde so vam precej naklonjene, zato lahko pričakujete razveseljiv in uspešen delovnik. Izkoristite ugodne priložnosti, ki se vam bodo ponudile. Precejšnja je možnost kakršnih koli veselih presenečenj. Posebno naklonjene bodo zvezde vsem rojenim od 28.7. do 3.8. Četrtek in petek ne bosta ugodna. VI IN DRUGI: Nekdo bi bil zelo vesel vašega obiska. Ugodna dneva bosta sreda in sobota.

DEVICA (23.8.-22.9.) — VI IN DELO: Teden bo sicer delovno ugoden, vendar tudi precej utrudljiv in naporen. Kakšnih posebnih težav ne bo, toda kljub temu ne boste prav dobro razpoloženi, ker vam bo nestanovitna Luna med tednom precej nagajala. V drugi polovici tedna možnost ugodnih sprememb na delovnem področju. VI IN DRUGI: Nek pogovor vas bo spravil na izvirno misel. Ugodna bosta četrtek in petek.

TEHTNICA (23.9.-22.10.) — VI IN DELO: Teden bo pretežno ugoden, vendar nekajkrat za marsikoga tudi mučen in naporen. Verjetno se boste morali srečati z nekaterimi neprijetnimi okoliščinami, ki se jim lahko le s potrpljenjem postavite po robu. Izkoristite ugoden vpliv zvezd ob koncu tedna. Neugodna bosta torek in sreda. VI IN DRUGI: Bodite previdni, nekdo vam nastavlja pasti. Ugodna bosta četrtek in petek.

ŠKORPIJON (23.10.-21.11.) — VI IN DELO: Napoved je za vas še kar ugodna. Zadovoljni boste, ker se vam bodo nekatera pričakovanja izpolnila. Računate lahko na nemoten potek zastavljenega dela. Zaupajte v lastne moči in pozabite na skrbi, ki vas mučijo. Marsikaj se vam bo obrnilo na bolje. Sreda vam prinese novosti. VI IN DRUGI: Ne vmešavajte se v tuje zadeve, ker zna biti hitro kaj narobe. Ugodna bosta sreda in četrtek.

STRELEC (22.11.-21.12.) — VI IN DELO: Pred vami je prijetno razgiban in sproščen teden, ki vas bo razvedril in vam olepšal dneve. Prijetna Venera in ugodni Mars bosta pripomogla k uspešnemu razpletu vaših načrtov. Precejšnja je možnost nepričakovanega zaslužka. Nedelja in ponedeljek vam bosta z neprijazno Luno manj naklonjena. VI IN DRUGI: V srčnih zadevah vas čaka prijetno presenečenje. Ugodna bosta torek in sreda.

KOZOROG (22.12.-19.1.) — VI IN DELO: Zvezde so vam še kar naklonjene, zato bo teden precej sproščen in zanimiv. Delo vam bo vzelo manj časa kot po navadi. Uspeli se boste malo oddahniti in posvetiti več časa družabnemu življenju. Posrečilo se vam bo uresničiti nekaj, kar ste si že dolgo želeli. Nedelja in ponedeljek bosta manj ugodna. VI IN DRUGI: Družabno srečanje vas bo prijetno razvedrilo. Ugodna bosta torek in sreda.

VODNAR (20.1.-18.2.) — VI IN DELO: Nebo vam je naklonjeno. Obeta se vam zanimiv in prijeten teden. Uspešno boste uresničili nekaj svojih želj in načrtov. Vaša izvirnost in prizadevnost bosta poplačani. Dobro razpoloženje bo na vaši strani. Četrtek in petek vam z neprijazno Luno v Škorpijonu ne bosta naklonjena. VI IN DRUGI: Nekdo vas bo prosil za pomoč, ne odklonite je! Ugodna bosta ponedeljek in torek.

RIBI (19.2.-20.3.) — VI IN DELO: Teden bo precej muhast in spremenljiv. Nikar naj vas ne spravi v slabo voljo nekaj nepričakovanih nevšečnosti, s katerimi se boste morali po vsej verjetnosti srečati. Izkoristite pozitiven vpliv zvezd v sredini tedna. Nedelja in sobota vam z neugodno Luno ne bosta naklonjeni. VI IN DRUGI: Nekdo vas na tihem občuduje in si želi vaše bližine. Ugodna dneva bosta četrtek in petek.

Pisava odkriva našo notranjost

Ureja: SIMON BORUT POGAČNIK

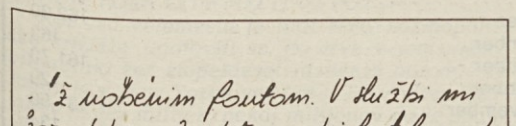

Šifra: SLADKA LAŽ

Trmasta? No, morda. Glede razočaranj pa ti moram reči, da smo razočarani le in samo takrat, kadar so naši načrti drugačni od načrtov drugega človeka. Posebno, če gre za partnerstvo v kateremkoli smislu. Posebno pa tudi, če so naše želje mnogo večje, kot pa jih lahko ta (ali pa sploh kdo) uresniči. Če nimamo želja, tudi nismo razočarani. A to zmorejo le asketi. Povprečneži pa imamo veliko želja. Želje nas vodijo in nam često tudi zameglijo poti.

V odnosih do okolja se včasih res dogaja, da nekako ne najdeš pravega stika. Toda to se mi zdi bolj posledica pubertete, ki pač zdaj tudi pri tebi slovo jemlje, kot pa da bi šlo za kaj resnejšega. Če si se pač odločila, da boš stopila nedolžna v zakon, je to tvoja odločitev in do nje imaš pravico kot drugi do drugačnih idej. V tem ni nič slabega. Svet mora biti predvsem svet svobode. Toda ta svoboda ne sme biti takšna, da bi počeli, kar bi se nam zljubilo, ampak je njena meja vedno drug človek. Kajti svobodna je naša pravica, a le v mejah, ki ne ogrožajo drugega. Če se torej odločiš za nekaj, ker meniš, da je zate dobro in prav, pa s tem nikogar ne ogrožaš ali prizadeneš, imaš do tega brezpogojno pravico. Navzven se kažeš precej nedostopno in okolje te ima morda res za nekoliko rezervirano. Toda to je le tvoja igra, igra fasade, igra s katero naj bi svetu nekaj dokazala... Le kaj? V bistvu pa sploh nisi taka in se prav rada odpreš bližnjemu, ki ima čas in posluh za tvoje težave. Ali je bilo doma tako, da se niste mogli pogovarjati o ničemer, kar je bolj osebno in intimno? Ali ste se bali eden drugega in tega, kar je morda najbolj človeško? Ste vse stiske reševali z molkom in eden mimo drugega? Moja vprašanja niso namenjena samo tebi, ampak kar večini deklet in fantov. Ugotavljamo, da smo tam, kjer naj bi dobili največ podpore za življenje in kjer naj bi se lahko o vsem pogovorili, dobili najmanj. S tem primanjkljajem, ki ga ne moremo do konca življenja napolniti, letamo od zdravnika do zdravnika, od svetovalca do svetovalca, a tega, kar nismo nikoli dobili, ne moremo dati. Veliko je takih primerov, res veliko.

Tebi pa želim pri iskanju »svoje« prave poti tudi to, da ne bi iskala povsod samo najlažjih sestopov, ampak da bi sebi postavila tudi malce višje cilje, da bi še kaj doštudirala in tudi spoznala svet. Morda bi ti to dalo smisel, ki ga iščeš...

KUPON

za grafološko analizo ali pojasnila Simona Boruta Pogačnika

sigla: .....

Primorski dnevnik, 11. septembra 1988

KRIŽANKA

(lako)

VODORAVNO: **1.** glavno mesto Francije, **6.** prašič, **12.** ime tržaškega pisatelja Sveva, **13.** očesna mrežnica, **14.** zmrznjena voda, **15.** ameriški filmski igralec (Bruce), **17.** plin brez barve in vonja, **18.** avtomobilska oznaka Ancone, **19.** kmetija, kmetijsko posestvo, **21.** omogočajo vid, **22.** francoski igralec in režiser, **24.** Verdijeva opera, **26.** avtomobilska oznaka Beneventa, **27.** usnje, **29.** država v ZDA, **31.** reka v ZDA, **34.** lučaj, **35.** lik jajčaste oblike, **36.** Stanislav Renko, **38.** umrli italijanski komik, **41.** Ojdipov oče, **42.** dela na polju, **44.** mednarodno združenje književnikov, **45.** Italija, Luksemburg, **46.** mladina, **48.** avtomobilska oznaka Reke, **49.** francoski pisatelj (Charles-Emmanuel), **51.** močan človek, **53.** glavno mesto Turčije, **54.** polzavestno stanje.

NAVPIČNO: **1.** rimski prokurator v Judeji (Poncij), **2.** grška boginja modrosti, **3.** beograjski nogometni klub, **4.** italijanski moški spolnik, **5.** francoski pisatelj (Emile), **6.** premaknitev, **7.** Reggio Emilia, **8.** grška boginja nesreče, **9.** priprava z gosto mrežo, **10.** matematična operacija, **11.** odlična italijanska kolesarka (Maria), **16.** doba, vek, **19.** vrsta kulturne rastline, **20.** prvi človek, **23.** kraj ob Tisi, znan po vinu, **25.** francoski pisatelj (Claude), **28.** latinski veznik, **30.** konec, pika v telegrafiji, **31.** naša občina, **32.** ameriški pevec (Frankie), **33.** mesto v Etiopiji, **37.** ime filmskega igralca Skeltona, **39.** kraška črnina, **40.** kremenjak, **42.** duhovščina, **43.** psihotehnični preizkus duševnih zmožnosti, **46.** filmska igralka Farrow, **47.** bukov plod, **50.** avtomobilska oznaka Danske, **52.** Lodovico Ariosto.

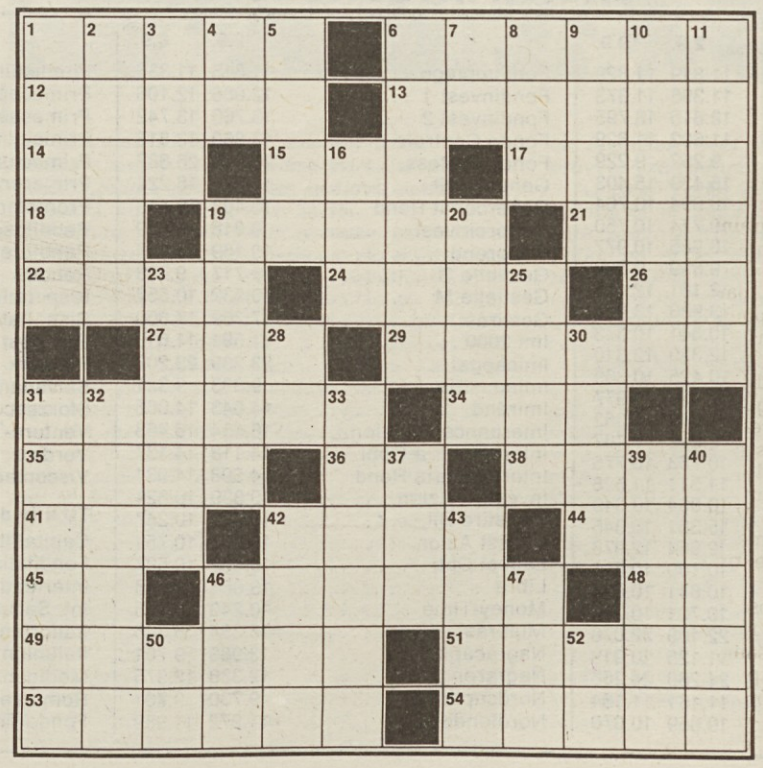

REŠITEV

VODORAVNO: **1.** Pariz, **6.** prasec, **12.** Italo, **13.** retina, **14.** led, **15.** Lee, **17.** etan, **18.** AN, **19.** farma, **21.** oči, **22.** Tati, **24.** Aida, **26.** BN, **27.** ože, **29.** Kansas, **31.** Dakota, **34.** mel, **35.** oval, **36.** S.R., **38.** Toto, **41.** Laj, **42.** kmet, **44.** PEN, **45.** IL, **46.** mladež, **48.** RI, **49.** Nodier, **51.** silak, **53.** Ankara, **54.** trans.

NAVPIČNO: **1.** Pilat, **2.** Atena, **3.** Rad, **4.** il, **5.** Zola, **6.** premik, **7.** RE, **8.** ate, **9.** sito, **10.** enačba, **11.** Canins, **16.** era, **19.** fižol, **20.** Adam, **23.** Tokaj, **25.** Anet, **28.** et, **30.** stop, **31.** Dolina, **32.** Avalon, **33.** Asmara, **37.** Red, **39.** teran, **40.** oniks, **42.** Kler, **43.** test, **46.** Mia, **47.** žir, **50.** DK, **52.** L.A.

Gospodarski »manever« vlade: koliko kmetom?

»Proračunska sredstva, ki jih je vlada namenila kmetijstvu, so precej omejena, res pa je tudi, da so v določenem smislu nedotakljiva. Vsekakor je v teku dialog z zakladnim ministrstvom.« To je izjavil včeraj novinarju tiskovne agencije AGI podtajnik na ministrstvu za kmetijstvo Giovanni Zarro, ko se je šel udeležit zasedanja v priredbi Zveze neposrednih obdelovalcev v okviru 52. levantskega sejma v Bariju. Nadaljeval je takole: »Seveda se dobro zavedamo, da je treba preprečiti klestenje tistih izdatkov, ki so tesno povezani s tržno politiko in »z vertikalno integracijo kmetijstva«, to je z uresničitvijo takšnih struktur, ki naj omogočijo modernizacijo italijanskega kmetijstva. V resnici si rimska vlada prizadeva, da bi izoblikovala novo tržno politiko na osnovi širše stvarnosti znotraj Evropske gospodarske skupnosti: njen cilj sta vzpostavitev pravičnega odnosa do kmetovalcev in okrepitev učinkovitosti, da se z večjim ovrednotenjem živil, ki so sad njihovega dela, izboljšata tako zaslužek kot pogodbena moč obdelovalcev zemlje.«

Spodbudne besede torej, ki jih bodo kmetje zadovoljni. Še posebno tržaški, ki so spričo nedeljskih volitev za sestavo pokrajinskega poklicnega seznama in odprtja 7. kmetijskih dnevov v Boljuncu tačas v središču pozornosti, kar se jim ne dogaja kdo ve kako pogosto. Na otvoritveni slovesnosti Dnevov v dolinski občini je deželni odbornik Vinicio Turello, kot smo pisali, potrdil interes deželne uprave FJK do pospešenega razvoja kmetijstva, je pa obenem izrazil upanje, da »vladni gospodarski manever« ne bi že spet prizadel ravno kmetov. Upati je, da res ne bo tako, sicer bi morali soglašati s tistim gostom, ki je na zadnjem občnem zboru Kmečke zveze dejal, da se ponujajo našim kmetijcem spričo krčenja obdelovalnih površin številne alternative: na primer tudi intenzivno gojenje polžev!

DRAGO GAŠPERLIN

Valutne borze so bile pod pritiskom marke

Za dogajanje na mednarodnih valutnih borzah v komaj zaključenem tednu sta bili značilni neprestana krepitev zahodnonemške marke, ki sta jo poskušala italijanska in francoska državna banka po svojih močeh zavirati, in relativna pomiritev ameriškega dolarja.

Na občutno učvrstitev marke, ki je v primerjavi z italijansko liro dosegla kar dva zgodovinska viška zaporedoma — najprej 747,075 in brž nato 747,85 lire za marko — so med drugim vplivali tudi raznovrstne špekulacijski manevri; povzročilo jih je širjenje glasov, po katerih naj bi že v kratkem prišlo do preuravnovešenja tečajev znotraj Evropskega denarnega sistema. Pritisk na liro je bil največji v četrtek, ki je na tečajnih borzah v tehničnem pogledu pravzaprav poseben dan, saj se operacije, ki se tedaj sprožijo, v bistvu uredijo naslednji ponedeljek, to pa obvaruje operaterje pred morebitnimi nenadnimi novostmi, do katerih utegne priti ob koncu tedna po zaprtju borz.

Od četrtkovega popoldneva dalje pa je napetost začela popuščati, tudi zato, ker je predsednik bonske Bundesbanke najodločneje zanikal vsako možnost skorajšnjih tečajnih »popravkov« v EDS. No, sedaj je vsa pozornost namenjena zasedanju v Baslu, kjer se bodo jutri in v torek sestali guvernerji emisijskih zavodov iz desetih industrijsko najbolj razvitih držav tako imenovanega zahodnega sveta. Strokovnjaki so vsekakor mnenja, da sploh še niso dozoreli pogoji za drastično preureditev menjalnih tečajev v EDS, vsaj iz tehničnega zornega kota ne.

Navajamo menjalne tečaje najpomembnejših valut v lirah (prvi je z dne 2. in drugi z dne 9. septembra): dolar 1.397 - 1.378,675; marka 745,345 - 747,625; francoski frank 219,335 - 219,765; funt šterling 2.333,70 - 2.342,45; švicarski frank 884,20 - 885,65; ECU 1.545,25 - 1.548,25; jen 10,21 - 10,357.

gospodarski dopis iz slovenije

Vsa sidra ne držijo

Z mednarodnim denarnim skladom (IMF) je bilo spomladi dogovorjeno, da bo treba krepkeje privezati tri nominalna sidra, če bo inflacija preskočila 95 odstotkov. To, tako imenovano ciljno inflacijo smo letos že dosegli (letna stopnja, merjenja od avgusta do avgusta, pa se je približala celo 200 odstotkom). Zato bi morali zmanjšati družbene izdatke, znova priviti plače in omejiti obseg denarja v obtoku. Toda delavci se upirajo, ker imajo premajhne plače (in čedalje bolj jih podpira sindikat), javne službe dokazujejo, da imajo premalo denarja za opravljanje svojih nalog, podjetja pa trdijo, da je denarna suša tolikšna, da še za plače ni denarja. Kaj zdaj?

Najnovejši podatki dokazujejo, da se je protinflacijska politika obdržala le še na enem sidru. Le plače so ustrezno zadrževane in so zato realno letos mnogo nižje kot lani. Zaradi tega ne bi smele biti več vzrok za inflacijo. Ker so se plače realno zmanjšale za približno 20 odstotkov, je učinek tega nominalnega sidra približno tak, kot če bi 20 odstotkov vseh zaposlenih odpustili z dela. Takšno sidro je strašansko močno in ni jih veliko, ki bi si ga upali še obteževati.

Povsem drugače pa je z izdatki za proračune in z drugimi javnimi izdatki. Na računu zveznega proračuna je letos kar za 219 odstotkov več denarja kot pred letom, v republiških proračunih pa za 209 odstotkov. Toda tudi realno so se proračunska sredstva povečala za 2 odstotka. Precejšen del proračunov in dejavnosti javnih služb mora pokrivati gospodarstvo s svojim zaslužkom. Delež teh izdatkov se je v dohodku podjetij povečal za 2,5 odstotka. V zdajšnjih razmerah lahko tak strošek pokrijejo v podjetjih samo s podražitvami svojih izdelkov. To so tudi storili, kar je vplivalo na rast inflacije.

Pri tretjem sidru (zmanjševanje denarja v obtoku) se je izkazalo, da je gospodarstvo res nelikvidno, da pa je veliko denarja v bankah in na računih javnih služb in v proračunih. Zlasti izračuni, ki jih delajo v slovenski narodni banki, so pokazali, da je preveč denarja v obtoku in da bi morali obseg zmanjšati. Sodelavci znanega ekonomista Aleksandra Bajta zaradi tega celo predlagajo, da bi spet morali dovoliti naložbe v negospodarske dejavnosti, saj bi tako imelo gospodarstvo vsaj nekaj koristi od proračunskega in podobnega »mrtvega« kapitala. Zdaj si mora namreč gospodarstvo ta kapital sposojati in zanj plačuje visoke obresti. Če bi se ta denar pretočil v naložbe, tega stroška ne bi bilo, gospodarstvo pa bi imelo veliko več dela.

Od vseh treh sider je torej najslabotnejše tisto pri proračunskem in sisovskem denarju. Že leta nazaj vsi oblastniški in politični proglasi zahtevajo, da se ta poraba zmanjša. Prav politična in oblastniška praksa pa je povsem drugačna od njihovih gesel. Šele zdaj, ko so zamrznjene plače, ki so jih doslej naštevali kot poglavitni razlog za visoko inflacijo (razlogi za inflacijo sicer so, ne pa poglavitni), se je pokazalo, kako požrešna je država. Osem tisoč in tristo proračunskih in sisovskih blagajn je nenasitnih in nihče ne zna zmanjšati njihovega apetita, vključno z zelo dobrim tekom, ki ga ima JLA. Za kakšno nenasitnost vendarle gre, ko pa grozijo zaradi slabih plač s stavkami celo zdravniki in učitelji? Gre za nenasitno požrešnost! Primer: V BiH in Makedoniji, kjer se je gospodarstvo znašlo v popolnem finančnem zlomu, so povečali število službenih avtov, čeprav jih imata ti dve federalni enoti 20-krat več kot bogata Švedska. Takšnega razsipanja pa je zelo veliko. Vsi vedo zanj.

Kako se bo gibala inflacija, bo odvisno predvsem od tega, kako težko bo to sidro. Toda, kako ga obtežiti, ko pa o njem odločajo v glavnem tisti, ki od tega denarja dobro živijo? Je presenetljivo, da je na primer srbski vodja priljubljen med ljudmi, tudi zato ker med drugim zahteva (in obljublja), da je treba nagnati tisoče odvečnih in arogantnih uradnikov, in ko pravi, da za voditelje ne bo nič več večerij in muzike na državne stroške. Toda podobne stvari obljublja politika že dolga leta. Lahko torej vseeno pričakujemo od zvezne vlade, da bo uspela zmanjšati izdatke, ki jih daje gospodarstvo in zaradi katerih je obubožalo? Težko je kaj takega verjeti, saj je vlada letos najhitreje in najbolj povečala zvezni proračun!

JOŽE PETROVČIČ

SLOVENSKI DENARNI ZAVODI V BANČNI SEKCIJI SDGZ

za razvoj gospodarstva in v pomoč prebivalstvu

KMEČKO-DELAVSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA V SOVODNJAH

KMEČKA IN OBRTNA HRANILNICA IN POSOJILNICA V NABREŽINI

HRANILNICA IN POSOJILNICA OPČINE - TRST

KMEČKO OBRTNA HRANILNICA DOBERDOB

Kmečka banka Gorica

BCTKB TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

VALUTE IN DEVIZE NA MILANSKI BORZI

Valute	Efektivne valute 2.9.88	Efektivne valute 9.9.88	Devize 2.9.88	Devize 9.9.88
Nemška marka	745,50	747,74	745,50	747,74
Nizozemski gulden	660,52	662,36	660,52	662,36
Belgijski frank	35,554	35,626	35,554	35,626
Danska krona	194,04	194,48	194,04	194,48
Norveška krona	201,39	200,34	201,39	200,34
Švedska krona	215,49	215,55	215,49	215,55
Ameriški dolar	1397,00	1378,60	1397,00	1378,60
Kanadski dolar	1128,75	1113,10	1128,75	1113,10
Španska pezeta	11,194	11,184	11,194	11,184
Portugalski eskudo	9,041	9,02	9,041	9,02
Grška drahma	9,212	9,205	9,212	9,05
Avstrijski šiling	105,969	106,969	105,969	106,349
Francoski frank	219,29	219,78	219,29	219,78
Švicarski frank	884,40	884,50	884,40	884,50
Japonski jen	10,209	10,357	10,209	10,357
Funt šterling	2333,40	2342,90	2333,40	2342,90

ZLATI KOVANCI IN ŽLAHTNE KOVINE

	2.9.88	9.9.88		2.9.88	9.9.88
F. šterling zlat	145.000	144.000	Zlato (gram)	19.350	19.200
Napoleon	114.000	113.000	Srebro (gram)	306,7	305,6

TEDENSKI PREGLED TEČAJEV TEMELJNIH DRUŽB NA MILANSKI BORZI

Družbe	Datum 2.9.	Datum 9.9.	+ —%	Družbe	Datum 2.9.	Datum 9.9.	+ —%
Alleanza	44.700	44.110	-1,3	Italmobiliare	112.950	113.100	+0,1
Assitalia	15.195	15.100	-0,6	Mediobanca	18.780	19.395	+3,3
Bca Comm. It.	2.402	2.510	+4,5	Montedison or.	1.785	1.791	+0,3
Bco Roma	7.000	7.050	+0,7	Montedison ris.	756	765	+1,2
Bastogi	285	295	+3,5	Olivetti ord.	9.855	9.885	+0,3
Benetton	10.040	10.155	+1,1	Olivetti priv.	5.830	5.701	-2,2
Nuovo Bco A.	2.990	3.070	+2,7	Pirelli S.p.A.	2.498	2.517	-0,8
Cigahotels	4.205	4.210	+0,1	RAS	34.650	39.200	-1,1
Cred. It.	1.166	1.180	+1,2	Rinascente	4.280	4.330	+1,2
CIR	5.301	5.335	+0,6	SAI	17.450	17.580	+0,7
Eridania	4.330	4.275	-1,3	SIP	2.381	2.560	+7,5
Fiat ord.	9.131	9.122	-0,1	SME	4.290	4.365	+1,7
Fiat risp.	5.480	5.485	+0,1	SNIA Viscosa	2.245	2.284	+1,7
Generali	90.400	90.700	+0,3	Standa	16.990	17.040	+0,3
IFI risp.	15.790	15.700	-0,6	STET	3.370	3.480	+3,3
Iniz. Meta	—	—	—	Toro ord.	17.400	17.400	—
Italcable	11.000	11.210	+1,9	Toro priv.	11.550	11.511	-0,3
Italia Assic.	10.100	10.020	-0,8	Unipol	16.000	15.890	-0,7

Pogodbe so bile v tem tednu zelo skromne. Na tržišču so namreč prisotni le profesionalni operaterji, ki skrbijo le, da se tečaji določenih družb preveč ne razvrednotijo. Negativno bi namreč vplivalo na že programirane operacije. Tu mislimo predvsem na bližnje višanje glavnice GENERALI. Sledili bosta nato še dve zelo zahtevni ponudbi. Nujno je torej, da se ustvari primerno vzdušje pri investitorjih.Tržišče mora biti primerno pripravljeno, kajti neuspeh pri plasiranju lahko povzroči tako škodo, ki jo je mogoče odpraviti samo s še večjimi izdatki. Delnice novokotirane družbe FERFIN bodo ponudili delničarjem družbe MONTEDISON, ki niso zadovoljni z današnjimi tečaji. Glavni državni bančni zavodi (BIN) pa bodo za odstop udeležbe v MEDIOBANCA zahtevali od novih delničarjev skupno vsoto 500 milijard. J. Bradassi

(V sodelovanju s Tržaško kreditno banko)

BLAGOVNE BORZE

KOVINE

New York (stotinke dolarja za funt)

Baker wirebars	111,625 - 113
Baker elektrolitičen	109,05-109,55
Bakrovi odpadki št. 2.	87,25
Cink high grade	60 - 70
Cink elektrolitičen	60,50 - 70,50
Paladij 99,9	124
Platina (v dolarjih za unčo troy)	525 - 526
Železni odpadki (v dolarjih za tono)	—
Srebro 999 (stotinke dolarja za unčo troy)	649

London

Svinec bel dry fob UK	756
Aluminij 99,5%	—
Nikelj high purity	—
Jeklo v palicah	—
Cinkova pločevina	—
Živo srebro v jeklenkah po 76 funtov	310 - 320

SEMENSKO OLJE

Rotterdam (v dolarjih za tono cif)

Zemeljski lešniki oktober, november	675
Soja iz Nizozemske oktober	102,50
Palmovo olje Sumatra september, oktober	430
Sončnica september, oktober	515
Kokosovo olje Filipini (v dol. za long ton) oktober, november	570
Laneno olje september, december	705
Ricinovo olje (ex tank) september, oktober	1040

ŽITA

Winnipeg (kanadski dolarji za tono)

Rž oktober	164,50
Rž december	164,50
Rž marec	167
Oves oktober	162,30
Oves november	163
Oves december	161,70
Ječmen oktober	129
Ječmen november	131,50
Ječmen december	134
Pšenica oktober	160,70
Pšenica november	161,70
Pšenica december	161,50

BOMBAŽ

New York (stotinke dolarja za funt)

Oktober	54,90
December	53,20
Marec	53,20

Aleksandrija (stotinke dolarja za funt fob)

Giza 45 fg extra	225,72
Giza 45 g	216,79

SVILA

Jokohama (jenov za kilogram)

Takojšnja dobava	14.815
September	14.815
Oktober	15.008
November	15.212

SKUPNI INVESTICIJSKI SKLADI

ITALIJANSKI (v lirah)	2.9.	9.9.
Ala	11.819	11.829
America	11.398	11.373
Arca BB	18.815	18.795
Arca RR	11.602	11.629
Arca 27	9.252	9.229
Aureo	15.439	15.403
Aureo Previdenza	10.694	10.764
BN-Multifondo	10.774	10.750
BN-Rendifondo	10.965	10.977
Capitalcredit	9.899	9.888
Capitalfit	12.161	12.171
Capitalgest	13.986	13.968
Cashbond	10.341	10.373
Cash Management F.	12.329	12.310
Centrale Capital	10.425	10.369
Centrale Global	9.958	9.977
Centrale Reddito	11.040	11.052
Commercio Turismo	9.292	9.187
Corona Ferrea	10.763	10.775
Eptabond	11.511	11.528
Eptacapital	10.064	10.049
Euro Andromeda	15.351	15.345
Euro Antares	12.964	12.978
Euromob. Cap. Fund.	10.100	10.086
Euromob. Redd.	10.641	10.664
Euro Vega	10.701	10.716
Fiorino	22.109	22.078
Fondattivo	11.125	10.919
Fondersel	24.260	24.266
Fondicri 1	11.161	11.184
Fondicri 2	10.059	10.070

	2.9.	9.9.
Fondimpiego	11.318	11.336
Fondinvest 1	12.086	12.106
Fondinvest 2	13.760	13.742
Fondo Centrale	13.860	13.818
Fondo Profess.	26.915	26.882
Genercomit	16.270	16.224
Genercomit Rend	10.403	10.416
Geporeinvest	9.918	9.889
Geporend	10.169	10.178
Gestielle B	9.717	9.709
Gestielle M	10.532	10.552
Gestiras	17.769	17.800
Imi 2000	11.591	11.610
Imicapital	23.239	23.207
Imindustria	9.303	9.321
Imirend	14.043	14.065
Interbancaria Azion.	16.504	16.463
Interbancaria Obbl.	14.118	14.137
Interbancaria Rend.	14.598	14.631
Investire Azion.	10.339	10.321
Investire Bil.	10.259	10.247
Lagest Azion.	10.738	10.751
Lagest Obb.	10.502	10.507
Libra	16.054	16.023
Money-Time	10.240	10.235
Multiras	16.354	16.346
Nagracapital	13.985	9.701
Nagrarend	12.336	12.375
Nordcapital	9.730	9.701
Nordfondo	11.972	11.989

	2.9.	9.9.
Phenixfund	9.689	9.669
Primecapital	22.709	22.670
Primecash	12.304	12.306
Primeclub Azion	9.286	9.284
Primeclub Obbl.	10.705	10.720
Primerend	17.481	17.470
Promofondo 1	10.107	10.083
Redditosette	14.887	14.900
Rendicredit	10.994	10.948
Rendifit	11.467	11.479
Risp. Italia Bil.	15.918	15.918
Risp. Italia Redd.	13.767	13.801
Rologest	10.827	10.826
Rolomix	9.986	9.949
Salvadanaio	9.777	9.731
Sforzesco	11.300	11.336
Venture-Time	10.898	10.904
Verde	11.236	11.284
Visconteo	14.682	14.665
TUJI (v dolarjih)		
Capital Italia	28,91	28,33
Fonditalia	63,61	64,09
Interfund	32,62	32,91
Int. Securities	23,90	24,16
Italfortune	36,80	37,00
Italunion	20,25	19,96
Mediolanum S. F.	31,00	31,15
Rominvest	28,78	29,00
Fondo Tre R. Lit.	36.552	36.622

V krajih, kjer se je ustvarjala evropska kultura

Na potovanju z ladjo po Renu bomo videli lepe gradove in mesta

Ren, Donava, Rodan, Loara, Volga, Pad. To so največje reke, ki so botrovale gospodarskemu in političnemu razvoju Evrope. Nekatere teh rek, katerim seznamu bi lahko dodali še druge, pa čeprav ne tako pomembne, povezujejo več držav. Najpomembnejša mesta so bila zgrajena ob rekah, velikokrat tam, kjer se v večjo reko steka manjša.

Tudi dandanes je dejstvo, da mesto je zgrajeno ob reki, zelo pomembno za gospodarstvo tega kraja. Prevoz blaga iz enega kraja v drugega je danes zelo pomemben, saj ne živimo več v časih avtarhičnega gospodarstva. Dandanes imamo železnice in avtoceste po katerih se prevaža blago. Vodne poti sredi kontinentov pa so ohranile svoj pomen. Tega se zavedajo še zlasti Francozi, Nemci in Rusi, ki so v tem stoletju že obstoječim vodnim potem — rekam dodali še vrsto kanalov, ki v glavnem povezujejo eno reko z drugo. V pravkar omenjenih državah se dobro zavedajo gospodarske koristi prevoza z rečnimi ladjami, saj tisti, ki se na to razumejo, vedo povedati, da je cena prevoza z rečno ladjo le desetodstotna v primerjavi z vožnjo po železnici in še manjša v primerjavi s ceno prevoza s tovornjakom po avtocesti.

Na vseh teh rekah pa uspevajo tudi turistična križarjenja. Marsikdo med našimi bralci je že bil na potovanju z rečno ladjo po Donavi od Dunaja do izliva v Črno morje. Nekateri so se z ladjo peljali po Volgi ali Donu.

Najbolj pa uspevajo križarjenja po Renu. To je reka, ki je skozi stoletja botrovala rojstvu in razvoju zahodnoevropske kulture. Bila je tudi prizorišče sporov in spopadov, najprej med Franki in Germani, zatem pa med Francozi in Nemci. Seveda so jim, kot vedno, pomagali tudi drugi, ki za to imeli svoj interes. Tu so bila zgrajena pomembna mesta. Tu so se v starih časih zgradili gradovi. V marsikaterem gradu ob Renu ali pa kar na otoku sredi reke so nekdanji plemiči izvajali svoje pravice tudi z ropanjem. Dobro so se zavedali pomena, ki ga je imela posest kraja ob tej reki, ki je že v srednjem veku bila zelo pomembna za trgovsko dejavnost.

Ren teče danes na ozemlju štirih držav: Švice, Francije, Nemčije in Nizozemske. Podnevi in ponoči, ob vsaki uri, je po tej reki veliko tovornega prometa. V toplejših mesecih, od aprila do oktobra, plovejo tudi potniške ladje, ki v štirih ali petih dneh, prepeljejo stotine potnikov od Basla v Švici do nizozemskega pristanišča Rotterdam v Severnem morju, ali seveda v obratni smeri. Ob poti je tudi več postankov, tako da si potniki lahko ogledajo ta ali drug zanimiv grad, to ali drugo zanimivo mesto, kot so, denimo, Heidelberg, Bonn, Köln, Strasbourg, Meinz, itd. Včasih, to je seveda odvisno od potovanja, ki si ga turist izbere, ladja zavije tudi v Mosello, drugo reko, ki je zelo znana zaradi vinogradov in odličnega vina.

Turistom so na voljo v glavnem ladje z vsem udobjem, s kabinami, tako da se potnik med potovanjem počuti kot v kakem boljšem hotelu. V nekaterih primerih pa potniki prenočijo v hotelih na kopnem. Potnik si lahko izbere tudi polovično potovanje, saj je postankov med vožnjo vse polno.

Vožnja po tej reki bo zares zanimiva, saj bomo spoznali veliko lepih reči, obiskali bomo zelo znane kraje, ugotovili kako velika reka vpliva na vsestranski razvoj večjega števila držav.

Onesnaženje zavrača turiste iz Italije

Število turističnih nočitev v Italiji bo letos za 5 odstotkov višje od lanskega. To še zlasti zaradi višjega priliva francoskih, ameriških in kanadskih turistov. Računi pa bodo pokazali, da bo letos manj nemških in angleških turistov. Za to sta predvsem kriva onesnaženje Jadranskega morja in onesnaženje zraka na Tirenski obali.

Italijanski hotelirji, združeni v FAIAT menijo, da bodo obmorski kraji ob Jadranskem in Tirenskem morju imeli dva milijona nočitev manj kot v prejšnjem letu. Največji izpad bo pri Zahodnih Nemcih. Mnogi med temi so že pred letošnjo sezono sklenili, da gredo letovat v druge države. Nekateri so zbežali potem ko so uhajali plini iz tovarne Famoplant na tirenski obali, drugi pa v drugi polovici avgusta, ko je onesnaženje Jadranskega morja doseglo svoj višek.

Res pa je tudi, tako menijo italijanski hoteliriji, da so turisti v večjem številu kot prej obiskali kraje v gorah in v gričevnatih predelih. Tu so zabeležili pravi boom. To pa je vsekakor pozitivno, saj so bili ti kraji ovrednoteni. V poštev pridejo še zlasti kraji na Tridentinskem.

Združenje hotelirjev FAIAT bo 20. septembra v Rimu sklicalo posvet, na katerem bo govor o onesnaženju ter o nevarnostih za italijanski turistični razvoj, ki so s tem v zvezi.

Italijanske gostince namreč zelo skrbi kako bo v prihodnjem letu. Neugodne vesti o onesnaženju v Italiji so namreč šle v svet. Kdor bo načrtoval počitnice v letu 1989 bo dobro pomislil, kam bo potoval.

Vodnik o Kranjski gori

Že dolgo vrsto let na Slovenskem izhajajo vodniki po raznih krajih. Izdaja jih Založba Obzorja v Mariboru. Napolnili so marsikatero vrzel. V teh drobnih knjižicah lahko vsakdo, ki želi spoznati tak ali drugačen kraj, najde veliko zanimivega. Občasno je knjižica posvečena enemu samemu spomeniku, gradu, cerkvi, samostanu, hiši znanega Slovenca, krajevni posebnosti. Te knjižice so že neobhodno potrebne vsakomur, ki želi obiskati posamezne slovenske kraje. Koristne so tudi zaradi tega, ker jih z lahkoto daš v žep ali torbico. Ni ti treba nositi s seboj debelih potovalnih vodnikov. V njih sicer niso omenjena gostišča ter hoteli. Iz njih izvemo le to kar je potrebno za spoznavanje zgodovinskega ter kulturnega značaja kraja.

Doslej je izšlo že 134 takih vodnikov. Eden je bil posvečen tudi goriškemu Travniku. Bil je to, če se ne motimo, edini vodnik v katerem je bil govor o kraju izven današnjih meja Socialistične republike Slovenije.

Zadnja knjižica iz te zbirke, ki je izšla pred kratkim, je posvečena Kranjski gori z okolico. Avtorica je Anka Novak. V posameznih poglavjih predstavlja Kranjsko goro, Podkoren, Gozd in Srednji vrh, njihovo zgodovino in gospodarski razvoj, razvoj turizma, posebno pozornost pa posveča stanovanjski kulturi predvsem Liznjekovi hiši, ki je spomenik stavbnega oblikovanja iz 17. in 18. stoletja.

Vodnik so tiskali v 3.000 izvodih. Sedanja cena je 2.600 dinarjev.

Turisti v Polineziji

3.921 Italijanov je lani bilo na počitnicah v Polineziji. S tem so Italijani kar za 60 odstotkov povečali svoj obisk v primerjavi z letom prej. Vendar pa so italijanski turisti le kaplja v morju turizma na teh otokih, ki so francoska posest. Le 2,8 odstotka. 15-dnevno letovanje stane, vključno z letalsko vožnjo, okrog pet milijonov lir.

Posveti o turizmu

Na največji italijanski turistični borzi BIT, ki je vsako leto februarja v Milanu, so sklenili prirejati med letom nekatere ozemeljsko omejene turistične borze. Najpomembnejša med temi bo v Bariju od 22. do 25. septembra. Tu bodo prikazali turistično ponudbo dežel Bazilikata, Abruci, Molise, Kampanija, Kalabrija in Sardinija ter seveda Apulija.

Na tej borzi bo prisotnih nad 500 tour operaterjev iz omenjenih dežel, poleg teh pa še 200 tour operaterjev iz drugih dežel sveta. Nekaj podobnega so že priredili predlanskim in lani.

18. in 19. novembra bo v Firencah Convention Bureau za Toskano. Tu bo govor predvsem o kongresnem turizmu. Ta v Italiji zelo uspeva, saj je ta država danes na četrtem mestu na svetu v tem sektorju. V zadnjem času si je kongresni turizem utrl pot. V poštev prihajajo predvsem turistični kraji, to še zlasti v mrtvih sezonah.

Na otoku Ischia in v Neaplju bo od 4. do 9. oktobra druga italijanska borza o turizmu v toplicah. Prva je bila lani v Veroni.

Od 20. do 30. novembra pa bo v Bronteju na Siciliji že 22. prireditev Espomanifestotour. Tu bodo prikazali in nagradili najboljše turistične lepake. Na ogled bodo turistični lepaki iz evropskih, azijskih ter afriških dežel.

NEW YORK morje nebotičnikov

Španščina polagoma izriva angleščino

Muzejev na pretek

Mladi iz vsega sveta v Grenwich Villageju

(Foto Aleš Waltritsch)

NEW YORK CITY MELTING POT —

Kot vsa velemesta je tudi NYC kozmopolitsko križišče: ugotovili so, da žive v tem mestu pripadniki čez stopetdeset različnih narodnosti. Judov je v New Yorku več kot v Tel Avivu, Italijanov je čez milijon, nekaj milijonov pa je španskogovorečih prebivalcev, tako da se dejansko uveljavlja dvojezičnost. V nekaterih predelih New Yorka slišiš govoriti le špansko, precej teh ljudi angleščine sploh ne razume. Javna uprava mora v odnosih s prebivalstvom vedno več uporabljati španski jezik. To se vidi tudi na prevoznih sredstvih, predvsem v podzemskih vlakih, ki peljejo v obrobne četrti, kjer je precej oglasov in napisov v kastiljanščini, to je v španščini.

Zadnji val priseljencev sestavljajo v glavnem Latinoameričani, ki, z razliko od prejšnjih priseljencev iz drugih koncev sveta, imajo le občasno delo, so večinoma nepismeni, sploh se niso še vključili v ameriško življenje. Tile predstavljajo tudi velik problem za javno upravo, saj sem že omenil, da mora ta večkrat uporabljati španščino in tudi to ni vedno dovolj. Kot primer bi le dal spot o zaščiti proti AIDS, za katerega so morali znani filmski igralci španskega porekla natančno razložiti, kako se uporablja kondom. Wojtila bi ob gledanju tega spota kar padel s stolice.

THE BIG APPLE —

S tem geslom je New York postalo v zadnjih letih prestolnica svetovnega turizma. Na leto si mesto ogleda kakih petnajst milijonov ljudi. Tega ogromnega potenciala so se njeni prebivalci in upravitelji pred leti tudi zavedli ter pripravili primerne manifestacije. Letos poleti je v teku The New York's festival of art, na katerem v stotih dneh nastopa preko tristo skupin na skupnem številu 1500 predstav. Turistu nudi NYC kratkomalo vsega. Čeprav je to zelo veliko mesto, so njegovi številni hoteli, katerih cene so še kako visoke, skoraj vedno polni. Poleti pa lahko izgubiš cel dan samo v iskanju prenočišča.

Na razpolago imamo nekatere med največjimi muzeji na svetu. Kar zadeva moderno umetnost pa je NYC daleč pred drugimi prestolnicami. Brez dvoma si velja ogledati Metropolitan museum of art, ki je na sredini Central Parka, Museum of Modern Art (MOMA), muzeje Whitney, Guggenheim museum, El Museo del Barrio (portorikanska kultura), drugih pa ne bi sploh našteval.

V nedeljski izdaji New York Timesa (obsega približno 500 strani!!!) in v Village Voice boste med drugimi informacijami dobili tudi vse urnike, dežurstva in dan, ko je vstop v muzej prost. Ta dva časopisa sta pravi vodič skozi vsestransko newyorško življenje. Zvedeli boste, kaj se dogaja v mestu, kje je kakšna prireditev, ki si jo velja ogledati, dobili boste naslove restavracij, gledališč, kinodvoran, in še in še.

Za ljubitelje arhitekture je mesto samo izredno lep muzej. Tu imajo sedež vrsta multinacionalnih družb, vsaka ima svoj nebotičnik in ta mora seveda biti najlepši, tako da so vsi najboljši svetovni arhitekti pripomogli k gradnji in lepoti mesta tisočerih luči. Z urbanističnega vidika je NYC izredno dobro urejeno. Ceste so široke in povečini enosmerne, ceste gredo od juga proti severu - avenues -, ter od rek proti središču mesta - streets, tako da večjih problemov pri premikanju ni. Vseeno pa se v New Yorku sploh ne izplača imeti avtomobila. Promet je zelo gost, število taxijev je tako veliko, da lahko vedno dobimo enega, vrh tega pa so javna prometna sredstva odlično urejena.

Pred dvajsetimi leti je tu cvetela beat-generation, sledovi tistega zelo plodnega obdobja alternativne kulture pa so še danes vidni. Številne so razstavne galerije, predvsem na jugu Manhattana, v Sohu in Tribeci.

Glasbeni sceni pa bije srce predvsem v Greenwich Villageju, kjer na desetine klubov ponuja vsak večer koncerte še neznanih izvajalcev vseh glasbenih zvrst. Tu je tudi osrčje jazz glasbe, Bleecker street. V klubih na tej ulici lahko v pravem vzdušju uživaš svetovno elito jazza.

O New Yorku bi se dalo govoriti še in še, gotovo si je treba ogledati velikanski Central Park, pravo zeleno središče Manhattana. V New Yorku pa je še veliko drugih parkov, tako da zelenja kljub vsemu ne manjka. Druge zanimivosti so finančno središče sveta Wall Street, številne trgovine, ki ponujajo vsega po vsakršni ceni, vsakovrstne športne manifestacije.

Ogled New Yorka, ki ni le Manhattan, pač pa obsega tudi druge štiri mestne četrti, ki so Brooklyn, Queens, Bronx in Staten Island, zahteva najmanj dva tedna. Najlažji način za ogled mesta je, da si obujemo telovadke in prehodimo to mesto, v kolikor se na vsakem vogalu kaj zanimivega dogaja.

Predno obiščemo New York si velja kupiti dober turistični vodnik. Dal bi pa še zadnji nasvet : ne potujte v New York julija ali avgusta, naleteli bi le na gnečo turistov in ne bi utegnili spoznati Newyorkčanov, ki so kljub vsem življenskemu tekmovanju in burnemu življenju vsaj na prvi videz zelo prijazni ljudje, poleg tega pa bi vas zajela izredna toplota in vlaga, ki je v poletnih mesecih v New Yorku zares neznosna.

ALEŠ WALTRITSCH

Danes Senna desetič zapored prvi na štartu

Tudi v Monzi premoč mclarnov

MONZA — Ayrton Senna je postavil še en rekord - desetič zapored bo kot prvi štartal na dirki za SP v formuli ena. Doslej si je »pole-position« v karieri zagotovil že šestindvajsetkrat, pred njim sta zdaj le slovita Manuel Fangio (28) in Jimmy Clark (33). Včeraj je še izboljšal čas, ki ga je bil dosegel v petek, medtem ko Prostu to ni uspelo, tudi zato, ker je med vožnjo zavozil v pesek in nekoliko poškodoval svoj bolid. Oba ferrarijevca sta vozila zelo požrtvovalno in se približala Prostu, vendar njegovega drugega mesta na štartu nista mogla ogroziti. Še posebej se je s srčnim nastopom izkazal Alboreto, a Berger mu je naposled le iztrgal tretje mesto. Vozila arrows in benetton sta takoj za vodilno četverico, vendar je na primer Cheever priznal, da bodo med samo dirko težko držali korak celo s ferrarijem.

Kljub temu da razpleta dirke ni težko napovedati, vlada za VN Italije (začetek ob 15. uri) vseeno izredno zanimanje, o čemer priča rekorden obisk gledalcev med poskusnimi vožnjami.

V Ferrarijevem taboru se medtem nadaljuje zamenjava tehničnega kadra. Svoj odhod je napovedal tudi športni vodja Piccinini, ki pa bo na svojem mestu ostal do konca sezone.

1. vrsta: Senna (Br.) mclaren 1'25"974; Prost (Fr.) mclaren 1'26"428. **2. vrsta:** Berger (Av.) ferrari 1'26"654; Alboreto (It.) ferrari 1'26"988. **3. vrsta:** Cheever (ZDA) arrows 1'27"660; Warwick (VB) arrows 1'27"815. **4. vrsta:** Piquet (Br.) lotus honda 1'28"044; Boutsen (Bel.) benetton ford 1'28"870. **5. vrsta:** Nannini (It.) benetton ford 1'28"958; Patrese (It.) williams judd. **6. vrsta:** Capelli (It.) march judd 1'29"696; Nakajima (Jap.) lotus honda. **7. vrsta:** Gugelmin (Br.) march judd 1'30"035; Martini (It.) minardi ford 1'30"125.

Tenis: prvenstvo ZDA

Grafovi »Veliki slam« Danes moški finale

NEW YORK — Po zmagah v Avstraliji, Franciji in Angliji si je Zahodna Nemka Stefi Graf z uspehom proti Argentinki Gabrieli Sabatinijevi (6:3, 3:6, 6:1) v finalu mednarodnega ameriškega prvenstva v ZDA zagotovila tudi Veliki slam. Pred njo je to uspelo le Američanki Connollyjevi (leta 1953) in Avstralki Court-Smithovi (leta 1970).

V današnji moški finale se je prebil Šved Wilander, ki je s 6:4, 6:4, 6:2, premagal Avstralca Cahilla. Drugi finalist je izšel iz dvoboja med Čehoslovakom Lendlom in Američanom Agassijem, a do zaključka redakcije rezultata žal nismo dobili.

Mladinske igre treh dežel Alpe-Jadran v Novi Gorici

Nova potrditev prijateljstva

NOVA GORICA — V znamenju prijateljstva in izkazane želje po utrjevanju medsebojnega spoznavanja so se včeraj v Novi Gorici zaključile 14. mladinske igre treh dežel Alpe-Jadran, na katerih je sodelovalo več kot 300 športnic in športnikov iz Furlanije-Julijske krajine, Koroške in Slovenije.

Z vidika doseženih rezultatov velja povedati, da so predstavniki iz Slovenije prednjačili v šestih od sedmih disciplin, ki so bile na sporedu dvodnevnega mladinskega srečanja.

Ob zaključni slovesnosti nam je predsednik organizacijskega odbora Zdenko Trunkl povedal naslednje: »Namen, ki smo si ga zastavili ob prevzemu te odgovornosti, je bil uresničen: mladi iz treh obmejnih dežel so se med seboj spoznali, stkala so se nova prijateljstva. Upam, da bodo v to smer tudi nadaljevali in da bodo prijateljski odnosi dobili trajno vez. Z organizacijskega vidika bi rekel, da ima Nova Gorica precejšnjo izkušnjo v prirejanju takih in podobnih prireditev in prepričan sem, da so tudi mladi športniki znali naša prizadevanja primerno ceniti.«

Bruna Križmana, člana vodstva reprezentance FJK (vodil je atletsko skupino), pa smo vprašali za tehnično mnenje o igrah Alpe-Jadran.

»Kakovostno prednost, ki jo je potrdila slovenska reprezentanca, je treba pripisati dejstvu, da v Sloveniji polagajo večjo pozornost telesni kulturi na šolah. Tak pristop zagotavlja namreč večji in kakovostnejši izbor mladih za razne športne panoge.«

REZULTATI

ATLETIKA - MLADINCI: 1. Slovenija (69 točk); 2. FJK (46); 3. Koroška (43). MLADINKE: 1. FJK (61); 2. Slovenija (54); 3. Koroška (43). SKUPNI VRSTNI RED: 1. Slovenija (123), 2. FJK (107), 3. Koroška (86).

TENIS: Slovenija - FJK 2:1; Slovenija - Koroška 2:1; Koroška - FJK 2:1. VRSTNI RED: 1. Slovenija, 2. Koroška, 3. FJK.

NAMIZNI TENIS: MLADINKE: Koroška - FJK 5:1, Slovenija - Koroška 5:0, Slovenija - FJK 5:0. MLADINCI: Slovenija - FJK 5:0, Slovenija - Koroška 5:0, FJK - Koroška 5:4.

ROKOMET: Slovenija - Koroška 26:12, Koroška - FJK 26:11, Slovenija - FJK 32:6.

STRELJANJE: 1. Slovenija (1.420 točk), 2. FJK (1.385), Koroška ni nastopala.

SABLJANJE - MLADINKE: FJK - Koroška 9:0, FJK - Slovenija 7:2, Slovenija - Koroška 5:4. MLADINCI: FJK - Koroška 7:2, FJK - Slovenija 7:2, Koroška - Slovenija 7:2.

KOŠARKA: Slovenija - Koroška 129:60 (61:25); FJK - Koroška 120:45 (62:27); Slovenija - FJK 98:92 (47:45). (RUDI PAVŠIČ)

Na sliki (foto Rudi Pavšič) **reprezentance treh dežel ob otvoritveni slovesnosti.**

Nogomet: start v B, C-1 in meddeželni ligi

Triestina z novo »obleko«

Končno se začenja zares! Marsikateri navijač bo danes izrekel ta stavek. »Poletna« nogometna sezona je bila letos neverjetno dolga, saj praktično ni bilo premora med koncem prejšnje in začetkom nove. Italijanski športni časopisi so celo dodeljevali »poletne državne naslove«, vendar vsi vemo, da je edini resen test le in izključno prvenstvo.

Triestina bo nastopila v novi (seveda nižji) C-1 ligi v novi preobleki. Le malo je ostalo lanskih igralcev, zato pa bodo barve tržaškega tretjeligaša branili mladi in ambiciozni nogometaši, poleg »velikega« povratnika De Falca. Tržačani so baje med favoriti na tem prvenstvu skupno z Vicenzo, Modeno in še kako drugo ekipo, vendar pa jim je ta konkurenca povsem neznana.

Svojo prvo tekmo bodo Tržačani igrali doma proti Mantovi, ki je na papirju solidna ekipa, nastopili pa bodo brez diskvalificiranega Daneluttija, z zadnjima nakupoma Buttijem in Tomasonijem, medtem ko je nastop napadalca Trombette v dvomu.

Današnji spored 1. kola C-1 lige (ob 16.00): Carrarese - Centese; Modena - Lucchese; Montevarchi - Venezia Mestre; Prato - Vicenza; Spal - Pro Livorno; Spezia - Derthona; Trento - Arezzo; TRIESTINA - Mantova; Virescit Bergamo - Reggiana.

Danes se začenja tudi prvenstvo B lige, na keterem je Udinese eden od glavnih favoritov za prestop v najvišjo ligo. Videmčani so skoraj popolnoma spremenili svojo postavo, vendar pa je enajsterica nadvse konkurenčna.

Današnji spored 1. kola B lige (ob 16.00): Ancona - Bari; Avellino - Taranto; Barletta - Cremonese; Cosenza - Genoa; Licata - Catanzaro; Padova - Sambenedettese; Piacenza - Brescia; Reggina - UDINESE; Parma - Messina; Monza - Empoli.

Danes tudi Pro Gorizia

Danes se bo začelo tudi meddeželno prvenstvo, v katerem bo s precejšnjimi ambicijami za prestop igrala tudi Pro Gorizia. V prvem kolu bodo Goričani igrali v gosteh pri Miri.

Na EP letalskih modelov

Zmagi v Belgijo in VB

Z zmago Belgijca Philipa Avondsa med posamezniki in ekipe iz Velike Britanije se je včeraj v Gorici zaključilo 15. svetovno prvenstvo letalskih modelov razreda F4C. Prireditev, ki je bila z organizacijske plati odlično izpeljana, je na mirensko letališče privabila več tisoč gledalcev, ki so z zanimanjem sledili akrobatskim poletom letal najboljših svetovnih modelarjev.

Kot smo dejali, se je med posamezniki uveljavil Belgijec Philip Avonds, ki je z modelom F 15 eagle zbral 3.64,37 točke. Na drugo mesto se je uvrstil Angež Pete McDermott (airco DH 9A, 3.634,90), tretji pa je Zahodni Nemec Max Merckenschlager (bristol scout, 3.374,30). Najboljši od Italijanov je bil Niccolò Saettone (ansaldo SVA), ki je zbral 3.096,27 točke.

V ekipni konkurenci so se najbolje izkazali Angleži, ki so McDermottom, Reevesom in Taylorom zbrali 10.173,70 točke. Drugo mesto je zasedla ekipa iz Belgije (9.137,77), tretji pa so bili Zahodni Nemci (9.009,75). Italijanska ekipa, ki so jo sestavljali Niccolò Saettone, Carlo Bergamaschi in Gianni Ghilardi, se je z 8.946,60 točke uvrstila na peto mesto.

(R. Pavšič)

TUDI V SEPTEMBRU se angleškega jezika naučiš v
UL. TORREBIANCA 18
tečaj za začetnike
posebni tečaj pri podjetjih
zahtevnejši tečaj ZA UNIVERZITETNE DIPLOME IZ CAMBRIDGEA
tečaj za otroke
NOVI TEČAJI VSEH STOPENJ vpisovanja so v teku
THE BRITISH SCHOOL
TRST — Ul. Torrebianca 18 Tel. 69453-69140-61741
GORICA — Korzo Italia 17 Tel. 0481/33300

Danes ob proslavi bazoviških žrtev

Sklepni boji v odbojki in 8. spominski pohod

Po prvem kolu ženskega mednarodnega odbojkarskega turnirja za Pokal bazoviških žrtev vodita ekipi Bora in Sloge Koimpex, ki sta včeraj v telovadnici openske nižje srednje šole premagali sarajevsko Bosno oziroma ravenskega Fužinarja. Kot smo že poročali, se letošnja izvedba turnirja, ki ga že tradicionalno prireja dinamično Športno združenje Sloga, razlikuje od prejšnjih zlasti po tem, da se nastopajoče šesterke pomerijo vsaka z vsako; drugo kolo bo tako na sporedu danes zjutraj, sklepno pa popoldne.

Poleg turnirja prireja planinski odsek vzhodnokraškega združenja osmi spominski pohod »Bazoviški junaki«. Zbirališče bo ob 10.30 pred spomenikom padlim v Bazovici, odhod pa ob 11. uri.

Izida sinočnjih tekem 1. kola odbojkarskega turnirja:

Bor - Bosna 2:0 (15:3, 15:12); Sloga Koimpex - Fužinar 2:0 (15:7, 15:9).

Današnji spored: 9.30 Bosna - Sloga Koimpex; 11.00 Fužinar - Bor; 16.30 Bosna - Fužinar; 18.00 Sloga Koimpex - Bor.

kratke vesti - kratke vesti - kratke vesti

Nogomet: Rad še vodi

BEOGRAD — V 6. kolu prve jugoslovanske nogometne zvezne lige so včeraj dosegli sledeče izide: Spartak - Crvena zvezda 1:0, Čelik - Vardar 1:1, Sarajevo - Napredak 1:1, Sloboda - Velež 2:4, Rijeka - Željezničar 3:0, Radnički - Rad 0:0, Vojvodina - Budućnost 2:0, Partizan - Osijek 1:1, Hajduk - Dinamo 4:1.

LESTVICA: Rad 9, Velež, Hajduk in Vojvodina 8, Osijek 7, Napredak in Vardar 6, Partizan, Crvena zvezda, Dinamo, Budućnost in Spartak 5, Radnički, Sloboda in Rijeka 4, Sarajevo 2, Željezničar 0, Čelik -5.

Navdušenje za Zavarova

TURIN — Prvi trening Sovjeta Zavarova v Juventusovem dresu si je ogledalo dva tisoč navijačev, ki so vsak Zavarovov dotik žoge pozdravili z vzklikanjem in ploskanjem. Turinski klub je Zavarovu dodelil osebno prevajalko.

Upor košarkarskih sodnikov

RIM — Vseh 47 košarkarskih prvoligaških sodnikov je v znak protesta zapustilo predprvenstveni zbor, ker je predsednik njihovega odbora Acciari umaknil svoj sklep o odstopu s položaja. Sodniki so ocenili, da je Acciarijevo zadržanje neresno, očitno ga nimajo posebno radi...

Poljakoma trofeja »Baracchi«

TRENTO — Na 47. izvedbi kolesarske trofeje Baracchi - cestne hitrostne preizkušnje dvojic - sta po pričakovanju zmagala poljska specialista Piasecki in Lang. Z 1'51" zaostanka sta bila Švicarja Gisiger in Stutz, po 2'08" sta prispela Francoza Mottet in Marie, svetovni prvak Fondriest in Avstralec Peiper sta imela 2'14" zaostanka.

»Pokal Amerika« ostane doma

SAN DIEGO (Kalifornija) — »Pokal Amerika« ostane v vitrini »Yacht cluba« iz San Diega. Jadrnica »Star and Stripes«, ki jo je upravljal Dennis Conner, se je namreč uveljavila tudi v drugi preizkušnji (na sporedu so bile le tri) proti novozelandski »New Zealand« in tako osvojila prestižni pokal.

Dirka tris

PADOVA — Zmagovita kombinacija dirke tris je ta teden 9-14-1. Dobitnikov je bilo 116, prejeli pa bodo po 9.701.765 lir.

V spomin L. Cergolu ob prvi obletnici smrti

Pred točno letom dni je bila zahrbtna, krušljiva skala severne stene Cimoneja usodna enemu izmed najbolj uspešnih tržaških alpinistov - Lucijanu Cergolu. Slovenski zamejski alpinisti in vsi člani Planinskega društva ne moremo mimo te tragične obletnice, ne da bi se s tesnobnim občutkom spominjali stalno nasmejanega fanta, ki je s svojimi izkušnjami in voljo do dela odločilno pripomogel k ustanovitvi Alpinističnega odseka pri matičnem društvu.

Njemu gre namreč zasluga, da se je odsek v nekaj letih razvil v dokaj veliko skupino alpinistov, ki so poželi vidne uspehe in se uveljavili v očeh celotne tržaške skupnosti. Od začetnega plezalnega tečaja, ki ga je sam vodil, je Cergol popeljal to skupino do izjemnih dosežkov v alpskem loku od Julijcev do Dolomitov in še do Zahodnih Alp. Svojo dejavnost pa je kronal z organizacijo samostojne alpinistične odprave v Himalajo.

Lucijan se je posvetil alpinizmu že zelo zgodaj in je nato kljub družinskim obveznostim stalno bogatil svojo gorniško dejavnost z vedno novimi in čedalje zahtevnejšimi podvigi. Prav v lanskem letu je zmogel nekaj izmed najtežjih vzponov v Dolomitih. Do skrajnosti je bil previden, vsake težave se je lotil brez nepotrebnega tveganja in zaupal je samo svoji dolgoletni izkušnji in odličnemu obvladovanju plezalne tehnike. Kruta usoda je zaustavila njegovo življenjsko pot, podobno kot Comicijevo in Cozzolinijevo, v steni, ki je bila za njegove sposobnosti sorazmerno lahka. Stojišče, ki se podre pod nogami, je nesreča, ki je ni mogoče predvidevati, nesreča, ki je spravila v obup njegova soplezalca in člane tiste reševalne skupine, ki jo je sam vodil in se je takoj po nezgodi odpravila v steno.

Novica o njegovi smrti je spravila v obup tudi vse, ki so ga poznali, ki so kdaj plezali z njim in ki so se z njim tudi kdaj skregali. Njegov energični značaj je namreč od časa do časa presegel mejo sogovornikove potrpežljivosti, toda jeza je kmalu splahnela, saj je bil Lucijan Cergol v svojem bistvu predober in preveč je bilo veselja in tovarištva v njegovem značaju, da bi bil lahko človek z njim skregan. (D. Zupančič)

Tudi v novi sezoni

Odbojkarska ekipa Soče v D ligi

Moška odbojkarska ekipa Soče iz Sovodenj bo tudi v novi sezoni igrala v prvenstvu D lige. Tako je sklenila odbojkarska federacija, potem ko sta se dve šesterki odrekli prvenstvu C-2 lige.

Soči (nadomestila je ekipo Našega prapora, ki se je odrekla možnosti nastopa v tej ligi) se bo v D ligi pridružil še Lucinico.

SEUL
17. sept. - 8. okt. 1988
Najzanimivejša olimpijska tekmovanja ob uri, ki ti najbolj ustreza!
videoregistratorji PHILIPS
PO UGODNIH CENAH!
HI-FI, VIDEOTAPE, TV COLOR IN SERVIS
ALDO COLJA
KONTOVEL 134
TEL. 225471

V zgoniški telovadnici za najmlajše

Uspel namiznoteniški kamp

V ponedeljek se je pričel v zgoniški telovadnici namiznoteniški kamp, ki ga prireja ZSŠDI in se je zaključil v petek. Kamp je naletel na odziv, ki presega začetna pričakovanja organizatorjev. Udeležilo se ga je 24 otrok, ki so prišli iz širšega kraškega območja, a tudi iz mesta in iz Brega. Vsi so bili začetniki in se se prvič soočili z namiznim tenisom. Njihova starost gre od sedmih do največ dvanajstih let, največ pa je bilo deklet.

Namiznoteniški tečaj je vodil Matjaž Šercer, ki je sicer tehnični vodja Krasovih namiznoteniških ekip. Pri precej napornemu delu z mladimi so mu pomagali Alenka Obad, Martina Rauber in Robert Milič.

Mladi tečajniki so se navdušeno učili osnovnih udarcev in pravilne drže za zelenimi mizami. Trenerji so jim stali stalno ob strani in jim razlagali osnovna pravila igre. Pri tem so se posluževali tudi kamere, s katero so snemali tečajnike, ki so se nato lahko gledali na ekranu in so tako sami videli napake, ki so jih zagrešili. Ekran pomaga tako pri premagovanju tehničnih in taktičnih napak in postopoma je bil že razviden pri mladih določen napredek.

Na vsak način je zavzelo igranje namiznega tenisa le del kampa, saj bi bilo povsem razumljivo, da bi se drugače otroci pričeli dolgočasiti. Tečaj je namreč zajel širši časovni presledek, ki je šel od 9.00 do 16.30. Vmes je bilo dovolj časa za dobro kosilo v zgoniški osnovni šoli, a ni manjkalo niti daljših pavz, ki jih je dopolnilo igranje raznih zabavnih igric. Na sporedu so bile tudi raznovrstne igre z žogo, med katerimi sta dobila nekaj prostora tudi odbojka in košarka. Mladi so vse to opravili z veseljem in sklenili s svojimi vrstniki nova prijateljstva.

Letošnji namiznoteniški kamp ni predstavljal večjih novosti, v kolikor so podobne tečaje prirejali tudi v prejšnjih letih. Zadnji dve leti pa je ta prireditev zaradi organizacijskih težav odpadla. Prav zaradi tega so pri našemu gonilnemu namiznoteniškemu društvu, zgoniškemu Krasu, izgubili precej mladih sil. S prirejanjem kampov pa hočejo pri Krasu odpraviti praznino, ki je nastala med starejšimi in izkušenejšimi ter mlajšimi igralkami. Na vsak način traja doba vzgoje in priprave za tekmovanje od sedmih do osmih let, tako da predstavlja kamp le temeljni kamen, ki pa je bistvenega pomena za nadaljnji razvoj namiznega tenisa pri nas.

(W. Koren)

Z memoriala M. Štrekelj na Proseku

V petek zvečer se je na Proseku s finalom za prvo mesto zaključil memorial M. Štrekelj, katerega se je skupno udeležilo kar sedem zamejskih amaterskih ekip, prvo mesto pa je osvojila enajsterica San Marca, ki je v velikem finalu tesno premagala domačine Primorja, ki so se ji vsekakor enakovredno upirali. Po zaključku tekme je bilo na igrišču nagrajevanje, pokale in plakete pa so prejeli prav mnogi nogometaši in predstavniki društev.

Na sliki (foto Križmančič): **levo - predsednik Primorja Dario Kante ob prisotnosti Štrekljeve vdove nagrajuje predstavnika zmagovite ekipe San Marco. Desno - kapetan Primorja in najboljši igralec turnirja Dario Antoni prejema spominski pokal.**

obvestila

ŠD POLET
sporoča, da se bo jutri, 12., pričel kotalkarski tečaj za začetnike. Trajal bo do 30. t. m. Vpisovanje vsak dan na kotalkališču Poleta od 19. do 20. ure ter pol ure pred začetkom tečaja (od 15. do 16. ure).

ŠD JUVENTINA
iz Štandreža obvešča, da so te dni pričeli s treningi ekipe cicibanov (letniki '78, '79 in '80). Treningi so vsak dan od 15.30 dalje na štandreškem igrišču. Podrobnejše informacije interesenti dobijo pri Ladiju Marchiju (tel. 21514) in Dariju Frandoliču (78158).

SHINKAI KARATE CLUB
obvešča, da so se začeli tečaji v karateju. Obvešča tudi, da so letos odprta vpisovanja za otroke. Informacije na tel. številki 227342.

NOGOMETNA SEKCIJA BOR
obvešča, da so se pričeli treningi otrok, in sicer ob ponedeljkih, sredah in četrtkih od 15.30 do 17.30 ter da se še nadaljujejo vpisovanja otrok.

V organizaciji alpinističnega odseka

Alpinistični tečaj SPDT

Alpinistični odsek SPDT prireja tudi letos alpinistični tečaj za vse. Vpisovanje je ob sredah, 14., 21. in 28. t. m., od 20.30 do 21.30 na sedežu odseka (Ul. Carducci 8/2. nad.) ali pa telefonsko v trgovini Papi Sport (tel. 227277, Davor Zupančič). Skupna informativna seja tečajnikov bo v sredo, 5. oktobra, ob 20.30 na sedežu odseka, program pa je, kot že vrsto let pester, saj je razdeljen na praktične vaje in predavanja na gorsko tematiko.

Tečajniki se bodo približje spoznali s skalo na vajah v Dolini Glinščice, ki bodo trajale štiri nedelje, prva vaja pa bo 9. oktobra.

Teoretska srečanja bodo ob sredah, ko bodo na sporedu sestanki alpinistov, na sporedu pa bodo tri predavanja. Lucijan Milič bo predaval o opremi, vozlih in plezalni tehniki, Dušan Jelinčič o zgodovini slovenskega alpinizma, Peter Suhadolc pa o vremenoslovju in nevarnosti v gorah.

Vodja celotnega tečaja je načelnik alpinističnega odseka SPDT Davor Zupančič, vaditelji pa so še Ivo Kafol, Štefan Brecelli, Aleš Roncelli, Lucijan Milič, Valter Ukmar in Angelo Kermec.

Tečaj stane 50 tisoč lir, mladoletniki pa morajo ob vpisu predstaviti pismeno dovoljenje staršev. Tečaj bo primeren za vse, saj ne bo težek, zato so vabljeni vsi tisti, ki bi se radi ukvarjali z alpinizmom, pa tudi tisti, ki bi radi le bolj varno hodili po hribih.

Alpinistični tečaji SPDT se redno obnavljajo od leta 1982, ko je bil ob ponovni obuditvi odseka na sporedu prvi tečaj najnovejšega obdobja. Takrat se ga je udeležilo rekordno število 30 bodočih alpinistov, število tečajnikov pa je nato nihalo.

Vsekakor se je v tem obdobju vzgojil množičen in na obdobja kvaliteten alpinistični rod.

Blesk lažnega uspeha

Pod večer grem v šotor, kjer srečam Matevža, ki nekaj motovili okoli svoje opreme. Ko ga zagledam, se končno čutim pripravljenega, da nekomu od odprave zaupam misel, ki drastično demitizira našo željo po osvojitvi Broad Peaka, naše pehanje za uspehom za vsako ceno, našo strast po odhodu v Himalajo, ki je za marsikoga nerazumljiva skrivnost.

»Veš,« začnem, »vrh ni važen, važno je le to, da smo s pretvezo osvojitve gore prišli sem!«

Matevž razpotegne svoj obraz v skoraj zdolgočaseno kretnjo, kot da bi kaj takega že zdavnaj in večrat slišal, nato pa resno doda: »To misel si, ne da bi se sploh zavedal, obrazložil že večkrat, vendar ji nisi znal nikoli resnično priti do dna. Tvoja analiza je bila vedno nekam idealistično površna in nisi iz nje kaj prida ustvaril. No, jaz mislim drugače. In vedi, da sem nekoč mislil točno tako kot ti. Sedaj pa sem se prepričal, da je tako razmišljanje le pretveza za kritje morebitnega neuspeha. Ko svojega cilja ne dosežeš, se pač lotiš razlage, da te vrh v resnici ne zanima, da si se podal na pot iz čisto drugih nagibov, med katere boš naštel najprej visokodoneče, kot so npr. »spoznavanje samega sebe«, »boj s svojo dušo«, »odhod v miselne višave neznanega« in še druge, nato pa še dosti bolj »zemeljske« in človeške, kot so želja po potovanju, spoznavanje novih krajev, prostranstev in ljudi, opazovanje njihovih šeg in navad - kako lepo se to sliši -, in še toliko drugih, ki zvenijo kot skisane in že zdavnaj obrabljene narejene fraze in šablone, ki jih uporabljajo že otroci v šolskih nalogah, ko opisujejo svoje počitnice ali svoj prvi obisk muzeja.

Matevž me pozorno pogleda, če mu sledim ali če morda nisem preveč začuden, zaprepaden ali pa samo zdolgočasen, nato pa nadaljuje, kot da bi skandiral besede: »Sedaj pa sem globoko prepričan, da je važen le uspeh in da je torej bistveno le to, da stopimo na vrh Broad Peaka in morda še na Gasherbruma II. Vse druge možnosti pomenijo neuspeh. Cilj odprave je osvojitev vrha, polovičnih ali vmesnih možnosti ni. Ali zmaga ali poraz. In sedaj ti povem še to. Ni važen uspeh, temveč je važen le moj uspeh. Me razumeš? Moj! Torej meni je važno le to, če jaz in nihče drug stopim na vrh. Ostalo je le grobo prekrita hinavščina, slab pokerski blef.«

Matevž za trenutek pomolči, kot da bi razmišljal, s katerim primerom bi še bolj poudaril svoje razglabljanje. »Ali se morda še kdo spominja imen vseh udeležencev naše največje, ali vsaj na zunaj najbolj odmevne odprave, ko smo pred leti preko jugozahodnega grebena osvojili Everest? Ali se kdo morda spominja, da sta Viki in Marjon skoraj pomrznila, zato da sta tistim, ki so nato stopili na vrh, odprla vrata v... slavo. Vsi vedo, da sta Everest prva osvojila Nejc in Andrej, morda se še spominjajo druge zmagujoče naveze, Šraufa in Stipeta, predvsem pa Ang Puja, ker je pač ob povratku zdrsnil v prepad, in konec. In ostali, ki so garali na gori, nesli opremo, napeljali vrvi? Kdo sploh ve, da so pravzaprav tudi oni takrat obstajali? Razumeš, zakaj sem važen samo jaz in zakaj je važen le moj uspeh?«

Mrak počasi pada na ledenik, jaz pa se zagledam nekam daleč. Spomnim se na jutranji pogreb in mi je vse bolj jasno. Liliane Barrard, slava, želja po uspehu, nato pa smrt...

Matevž se oddahne in nadaljuje: »Poglejmo, recimo, to odpravo: prepričan sem, da se tu čisto vsi pehamo za lasten uspeh, če pa ta slučajno sovpada s skupnim, toliko boljše. Vse nas zanima le lastna ambicija, in je seveda prav tako. Tisti, ki to zanika, zavestno blefira, saj je nemogoče in prav nič... človeško, da se jaz borim za... tvoj uspeh. Skupen uspeh pa je nekaj preveč neoprijemljivega, da bi bil resničen. Prepričan sem, da ne obstajajo neki veliki skupni cilji. Slednji so spet nekaj neotipljivega, predvsem pa nekaj lažnega in potvorjenega. Naj mi nihče ne reče, da bo osvojil vrh za domovino, za zastavo svoje države, za narod, za svoj kraj ali celo za svoje društvo. To je smešno. Tisti, ki tako govori, hlini, ker hoče svojo povsem človeško željo in hrepenenje po osebni uveljavitvi prikazati kot nekaj vzvišenega, idealističnega, češ, saj se ne borim zase, temveč... za druge. No, če bi to bilo res, bi bil ta, ki tako govori, enostavno... bedak. Kaj pa je lepšega kot želja po osebni uveljavitvi?«

Sedaj sem že kar začuden, da mi Matevž tako odkrito govori in mi je skoraj nerodno, da sem še pred kratkim tudi sam zagovarjal in goreče razpravljal o visokih in... nizkih ciljih, ko pa nas vse, in torej tudi mene, vodi le osebna ambicija. Tisti, ki to jasno in z dvignjeno glavo prizna, je vsaj pošten. Vsaj so računi jasni. Tako pa je dvoumnosti še vse preveč. Vzvišeni nagibi. Pha!

Vtis imam, da ima Matevž glede tega zelo jasne pojme in zdi se mi, da je o tem dosti razmišljal ali razpravljal. Ko mislim, da je že končal svoj dolg monolog, pri katerem le redko pridem do besede, v zameno pa modro kimam, še nadaljuje: »Veš, spominjam se, kako me je profesor šokiral na diplomskem zagovoru, ko sem na ljubljanski univerzi diplomiral v biologiji. Nenapovedano je, kot strela z jasnega, izrekel nekaj stavkov, trdih kot žeblji, ki mi še sedaj bijejo v glavi. Tako me je vprašal: "Veste, Lenarčič, kaj je znanost?" Jaz sem za trenutek pomolčal, profesor pa, ki je pričakoval to medlo in začudeno reakcijo, mi je nato kar sam odgovoril: "Znanost je le pehanje za lastnim uspehom." Blisk na jasnem nebu. Grom, tema in svetloba obenem. Nasmeh, nato pa še razlaga: "Pač eden od tolikih možnih pehanj, toda le po lastni uveljavitvi. In čisto nič drugega." Čeprav sem bil ves iz sebe, sem ga vseeno, ob komaj lahno zakriti zaprepadenosti, zelo dostojanstveno vprašal: "Zakaj pa ste nam cela štiri leta vtepali v glavo, da je znanost nekaj vzvišenega, nekaj poduhovljenega, nekaj, kar je nad človeškimi željami in strastmi?" Profesor pa me je samo pogledal, le skomignil z rameni in nato tiho odšel.«

Besede kot žeblji.

V Zgoniku preko sto otrok na odbojkarskem tečaju ZSŠDI

Na večjemu prostoru ob zgoniški osnovni šoli in okoli zgoniške občinske telovadnice je od petka, 2. t. m., vse živo. Pričela se je namreč že trinajsta izvedba odbojkarskega tečaja za najmlajše, ki ga prireja odbojkarska komisija pri ZSŠDI in ki bo trajal 10 dni. Letošnjega tečaja se udeležuje kar 138 otrok, ki prihajajo iz celega Krasa, iz mesta in iz Brega.

Obrnili smo se do prof. Drasiča, ki nam je, kot tehnični vodja tečaja, povedal nekaj več o tej prireditvi.

»Kako to, da je letošnji tečaj naletel na tako množični odziv?«

»Mislim, da je bila pri tem posebno pomembna izbira datuma. Tečaj se namreč odvija v neke vrste "mrtvem" obdobju, v katerem so naši otroci popolnoma prosti. Družine so se namreč v glavnem že vrnile s počitnic in pouk na šolah se ni še pričel. Poleg tega sodeluje letos pri tečaju vseh pet naših društev, ki gojijo odbojko, kar je seveda tudi pripomoglo k porastu števila udeležencev. Na tečaju je letos kar 50 otrok več kot lani. Med udeleženci je velika večina deklet, medtem ko je fantov bolj malo.

»Katere objekte imate na razpolago?«

»Zgoniška občina nam je dala na razpolago občinsko telovadnico, odprto igrišče ob osnovni šoli ter kuhinjo in jedilnico v njej. Večino tečajnikov predstavljajo osnovnošolci. Le - ti vadijo v igri miniodbojke na odprtemu igrišču ob osnovni šoli in na travniku, ki ga obdaja. Manjša skupina tečajnikov vadi v zgoniški telovadnici, medtem ko nekatera dekleta trenirajo tudi v telovadnici na Opčinah. Vsi skupaj se, ob uri kosila, dobimo pred zgoniško osnovno šolo. Kosilo imamo v dveh izmenah, v kolikor v jedilnici ni prostora za vse. Na razpolago imamo tudi repensko telovadnico, ki pa jo bomo uporabljali le v primeru dežja oz. slabega vremena, a upam, da tega ne bo. Otroci se boljše znajdejo na odprtem, kjer je tudi veliko več prostora.«

Vrsta mladih športnikov za kosilo

»Kako je s starostno mejo udeležencev?«

»Najmlajši tečajniki so stari 7, 8 let, medtem ko imajo njihovi starejši vrstniki največ 14 let. Za igranje odbojke kot take, so v glavnem otroci še majhni. Prav zaradi tega številni tečajniki ne igrajo odbojke, pač pa nekakšno predigro odbojke. Ob tem opravljajo razne telovadne vaje. Tečaja se zaradi tega udeležujejo tudi nekateri mladi košarkarji in smučarji, ki pridejo sem kot v neko počitniško kolonijo. Na tečaju najdejo tako otroci tudi priložnost za zabavo in za sklepanje novih prijateljskih vezi, kar je seveda zelo pomembno.«

»Kakšen je pravzaprav namen tečaja?«

»Pomembno vlogo igra, kot smo videli, družabna plat, a ne smemo pozabiti, da je delovanje vendarle usmerjeno v odbojko. Na podobnih tečajih se številni otroci prvič seznanijo z odbojko in mnogi jo tudi vzljubijo. Le - ti nadaljujejo potem z igranjem odbojke pri posameznih društvih. Moj prvi občutek, v vseh letih tečaja, je, da se na koncu vidi nek napredek, zlasti pri začetnikih.

Delamo zaradi tega, da se pomnožijo vrste mladih odbojkarjev in da se ustvari širša baza, iz katere bodo lahko naša društva črpala nove sile.

»Kaj pa s trenerji?«

»Trenerji so skoraj vsi mladi, razen treh starejših, med katerimi sem tudi jaz, ki se z mladino ukvarjamo tudi v šoli. Spodbudno je, da je letos kar 5 novih trenerjev. Le - ti imajo tako na tečaju priložnost, da preizkusijo svoje trenerske sposobnosti. Pri tem ni sploh važna tehnična plat, pač pa sposobnost, ki jo pokažejo pri delu z otroci. Zelo pomembno je ustvariti neko širšo "igralsko" bazo, vendar ne smemo pri tem pozabiti na trenerje, ki bodo morali pripomoči k napredku naših mladih odbojkarjev.«

»Kaj bi še za zaključek dodal?«

»Podčrtal bi angažiranost staršev, ki je dosti večja kot v prejšnjih letih, saj društveni kombiji ne zmorejo kriti celotnega prevoza. Starši radi pripeljejo svoje otroke, ker vedo, da trenerji stalno skrbijo zanje. Večjih problemov, kar se tiče opreme, ni, saj lahko za mini - odbojko izrabimo npr. tudi drevesa, preko katerih napnemo vrvi. Na vsak način imamo na razpolago zadostno število odbojkarskih mrež. Zadnja dva dneva bomo pripravili manjši turnir v miniodbojki, ki bo dal mladim odbojkarjem priložnost, da preizkusijo pridobljene igralne sposobnosti.«

WALTER KOREN

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 500.- din, naročnina za zasebnike mesečno 6.000.- din, trimesečno 17.000.- din, letno 60.000.- din, upokojenci in študenti mesečno 4.500.- din, trimesečno 12.000.- din, letno 45.000.- din. Za organizacije in podjetja mesečno 7.000.- din, letno 75.000.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglasi 700 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Marko Waltritsch**

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

11. septembra 1988

Medtem ko na jugu Afrike potekajo mirovna pogajanja

Papež Janez Pavel II. prispel v Harare in začel prvo etapo večdnevnega obiska

VATIKAN — Papež Janez Pavel II. je včeraj začel desetdnevno potovanje po jugu afriške celine. V delegaciji, ki je odpotovala s poglavarjem rimsko-katoliške cerkve, sta tudi kardinal Agostino Casaroli in namestnik vatikanskega tajništva Edward Cassidy. Malo pred odhodom z rimskega letališča Fiumicino je papež prejel pozdravno brzojavko italijanskega predsednika republike Francesca Cossige.

Janez Pavel II. je prve razgovore imel že včeraj. V Harareju, ki je prva etapa njegovega potovanja, se je srečal z najvišjimi predstavniki Zimbabveja, kmalu nato pa z voditelji medregijskega sveta katoliških škofov, v katerem so bili visoki cerkveni dostojanstveniki vseh držav afriške podceline, vključno Južnoafriške republike. Na srečanju se je poglavar svete stolice seznanil s položajem v tem delu sveta.

Program papeževega potovanja kot znano ne predvideva obiska v Južnoafriški republiki, vzrok tega pa je, kot poroča včerajšnji Osservatore romano, kršenje človekovih pravic. Vsekakor pa Vatikan ni izključil morebitnega obiska papeža v JAR v prihodnosti.

Papežev obisk na afriškem Jugu sovpada z mirovnimi pogajanji, ki potekajo v teh dneh med Južnoafriško republiko, Angolo in Kubo. Na njih razpravljajo predvšem o neodvisnosti Namibije in zaostrenem položaju v Angoli. Ravno jutri, medtem ko se bo papež mudil v nekem mestu na jugu Zimbabveja, se bosta prvič sestala južnoafriški predsednik Pieter Botha in mozambiški šef države Joaquim Chissano. Problem vojnih konfliktov je vsekakor le eden od odprtih vprašanj afriškega Juga. Poleg gverilskih spopadov in prisotnosti tujih vojaških čet so namreč precej žgoči problemi beguncev, lakote in suše.

Palestinske vlade v izgnanstvu ne bodo sestavili

BEJRUT — Potem ko je že vse kazalo, da je palestinska vlada v izgnanstvu praktično že sestavljena, je včeraj predsednik Palestinske osvobodilne organizacije Jaser Arafat v intervjuju za dnevnik Al Itihad, ki izhaja v Abu Dabiju, izjavil, da PLO ne bo sestavila vlade v izgnanstvu, saj tako vlado lahko sestavijo le tiste države, ki že imajo vlado pod okupacijo.

Vendar pa je Arafat tudi dejal, da to še ne pomeni, da se bo PLO odpovedala svoji vladi. Ta naj bi imela začasen značaj, o tem pa naj bi govorili na izrednem zasedanju Palestinskega nacionalnega sveta v začetku oktobra.

Palestinski voditelj pa bo v torek in sredo gost Evropskega parlamenta, kamor so ga povabili socialistični evropski poslanci. Arafat bo ob tej priliki zaprosil evropske države, da pomagajo palestinskemu ljudstvu v boju za svobodo in neodvisnost na lastenm ozemlju. Kaže pa, da njegov obisk v Strasbourgu ne bo minil mirno, saj liberalci grozijo, da ne bodo prisostvovali zasedanju.

Neobičajna prireditev pod mediteranskimi bori večnega mesta

Jugoslovanski gastronomsko-filmski večer

RIM — Kako lahko predstaviš neko tujo državo svojim (in drugim) občanom? Z njeno tipično kuhinjo vendar! Glavno (ali skoraj) vodilo organizatorjev enotedenskega sklopa prireditev s še kar ambicioznim naslovom »Evropa v Angelskem gradu« je bilo ravno: »Povej, kaj imaš na menuju in ti povem odkod si«. In ko je v petek zvečer iz čudovitih vrtov postavnega rimskega Angelskega gradu zadišalo po ražnjičih, čevapčičih, sarmi in srbskem pasulju, je bilo redkim mimoidočim popotnikom z Balkana (in njegovih obronkov) jasno, da je v evropsko prizorišče stopila Jugoslavija.

Tako se je nekaj Rimljanov v iskanju eksotike in nekaj turistov, naveličanih rimske kuhinje, posedlo kot na naših kraških šagrah za mize in za še kar drag denar preizkušalo nove okuse. Za priboljšek so nato lahko izbirali med filmsko predstavo ali rock koncertom. Filmska ponudba ni bila slaba. Najprej so predvajali znani in odličen film Bora Draškovića Življenje je lepo, ki prikazuje, kako je življenje kruto, nasilno in neizprosno, in skoraj nekako prispeva k slabši prebavi ražnjičev, zatem pa še bolj znani in še boljši film Emira Kusturice Oče na službenem potovanju. Tudi rock predstava je bila verjetno dovolj užitna za ljubitelje te zvrsti, ki postaja vse bolj katalizator sodobnih pacifističnih in človekoljubnih vrenj. Skupina Demolition je po svojih močeh rušila razne predsodke in jezikovne pregrade, kaj izjemnega pa ni izrazila.

To navajamo za kroniko. Če naj pridamo še kratek komentar, pa moramo reči, da smo le pričakovali nekaj več od prireditve, ki naj bi prikazala posamezne drobce Evrope z nekoliko širšega, kulturno bolj dovršenega vidika. Morda se lenim in nekoliko raztresenim Rimljanom v septembrski sopari ne da preveč naprezati svoje intelektualne radovednosti in se zadovoljijo z alternativnim gastronomsko-filmskim večerom pod košatimi mediteranskimi bori. Morda pa bi koga le zanimalo vedeti, če ne drugega, vsaj kaj je pravzaprav jedel, kaj je gledal in poslušal. Nihče ni ne s pisano ne z govorjeno besedo prispeval, da bi pod zidovjem Angelskega mostu res spoznali nekaj več od te lepe Jadranske sosede, ki trenutno preživlja boleče trenutke. Samo v nekem odročnem kotičku, kjer so prireditelji (Združenje Izven urnika) namestili nekaj stojnic s knjigami, risbami in glasbenim materialom, je bila ozka poličkа s petimi (!) knjigami. To so bili italijanski prevodi Andrića, Pavića, Supka in Kosmačevega Tantadruja. In to je bilo vse.

DUŠAN KALC

Italijani so zvesti ali vsaj tako pravijo

RIM — Italijanski tednik l'Espresso je naročil raziskavo o zvestobi in tako odkril (vse podrobnosti bodo objavljene v ponedeljkovi številki), da so Italijani ... zvesti. Kdo bi si kaj takega mislil, saj je vendar Italija domovina latin loverjev. Pa vendar kaže, da je prav tako. V osemdesetih letih so Italijani odkrili, da je zvestoba med partnerji (naj si bodo to zakonci ali osebe, ki so se odločile za skupno življenje) izredno priljubljena, saj se je kar 79 odst. intervjuvancev - 68 odst. moških in 89 odst. žensk - priznalo za zveste.

Na italijanskem Jugu je menda največ »svobodomiselnih« oseb, ki redno - ali občasno - skakajo po tujih zeljnikih (20 odst.). V srednji Italiji so baje zmernejši (17 odst.), na Severu pa menda živi večina »zvestih«, saj je le 14 odst. intervjuvancev izjavilo, da je kdaj varalo svojega partnerja.

Rezultate raziskave lahko seveda tolmačimo tudi drugače: na Jugu so najbolj pošteni, pravi lažnivci pa so na Severu, kjer nočejo priznati svojih pomanjkljivosti. Sicer pa je večina intervjuvancev priznala, da poroka še zdaleč ni grob ljubezni, prej obratno.

Draža Marković zavrača obtožbe da je kriv za ustavo leta 1974

BEOGRAD — Poklic funkcionarja in politika dandanes v Jugoslaviji zanesljivo ni več med najlažjimi in najbolj priljubljenimi. Zadnje čase pa kaže, da tudi upokojitev ne prinese miru in varnega zavetja spodobne pokojnine, razen za politike, ki so morali predčasno oditi v zasebno življenje (Kavčič, Savka Dapčević, Mika Tripalo, Marko Nikezić, itd.) Vendar tudi »prisilno upokojeni« ne uživajo, saj trpijo ravno zaradi popolne izolacije in molka, na katerega so bili obsojeni.

Med ljudmi, ki so morali oditi, ima zadnje mesece največ težav nekdanji srbski politik Dragoslav (Draža) Marković, saj razjarjene množice na zborovanjih vedno pogosteje vzklikajo tudi njegovo ime. Predvsem zato, ker naj bi bil med glavnimi krivci za položaj na Kosovu ter za »krivico«, ki se je Srbiji zgodila s sprejetjem ustave leta 1974.

Zaradi vse hujših očitkov, ki jih je sprožil sedanji srbski vodja Slobodan Milošević, se je Draže Marković julija obrnil na predsedstvo CK ZK Jugoslavije, nakar je postalo tudi to »neprebrano in javnosti neznano pismo« kamen spotike. Zaradi vse hujših očitkov je Marković zaprosil Tanjug, naj javno objavi vsebino njegovega dopisa zveznemu partijskemu vodstvu. Jugoslovanska javnost zdaj z zanimanjem prebira Markovićeva pojasnila, vendar si bo s to objavo najverjetneje prislužil samo še več transparentov in hujskaških parol, saj je v pismu zelo ostro spregovoril tudi o ljubljencu srbskih množic - Miloševiću...

Marković predvsem zelo prizadeto zavrača očitke, češ da se ni zavzemal za Srbijo, da je kriv za ustavo 1974, ki da je povzročila neenakopraven položaj te republike in »osamosvojitev« Vojvodine in Kosova, da je tako ravnal samo zato, da bi obsedel v svojem fotelju. Resnica pa je menda takale: Draža je ves čas opozarjal na pomanjkljivosti v ustavi, vendar je odnehal, ker sta se za takšno besedilo, kakršno je bilo sprejeto s soglasjem vseh republik, močno zavzemala tudi Tito in Kardelj, in tudi zato, ker ni hotel povzročati velikih problemov v Jugoslaviji. Marković zavrača tudi očitke, da je popuščal albanskemu nacionalizmu in s tem škodoval srbskemu narodu.

V nadaljevanju pisma partijskemu vodstvu pa Draža Marković že prehaja v protinapad. Po njegovem mnenju namreč sedanja politika srbskega vodstva, predvsem Slobodana Miloševića, igra zelo nevarno igro. Sploh jim ne gre za urejanje razmer na Kosovu, pač pa stisko sonarodnjakov izrablja za poglabljanje družbene krize in ustvarjanje ozračja za razglasitev izrednih razmer in uporabo izrednih sredstev.

Nedvomno je Markovićeva analiza politične situacije v Srbiji pravilna, kot je utemeljena tudi njegova kritika liderskih metod Miloševića, ki poziva k slogi, po drugi strani pa je že odstranil vse, ki mislijo drugače. V tem se njegov komentar ne razlikuje bistveno od drugih (predvsem iz Hrvaške in Slovenije), pa mu kljub temu ni mogoče pripisati kdovekako velike objektivnosti.

Predvsem zaradi zgodovine. Marković je namreč človek, ki je bil zelo prizadet, ko ga je Ivan Stambolić (Miloševićev predhodnik) odstranil s politične scene. Milošević je, kot je znano, nato obračunal s Stambolićevim klanom in tako bo najbrž igra v Srbiji tekla dalje, kot se je odvijala že tudi prej. Toda prav Marković je v času svoje »vladavine« v sedemdesetih letih temeljito počistil pisarne v najvidnejših organizacijah in ustanovah. Med drugim je »upokojil« Latinko Perović, Marka Nikezića, Mirka Tepavca in tako pravzaprav le nadaljuje srbsko tradicijo političnega sekanja glav. Tokrat pač kot žrtev.

O tem, kdaj in kdo bo v Srbiji spodnesel Miloševića, pa je za zdaj žal, še precej preuranjeno ugibati... Z. Š.

Skupina Freccie Tricolori prvi nastop po Ramsteinu

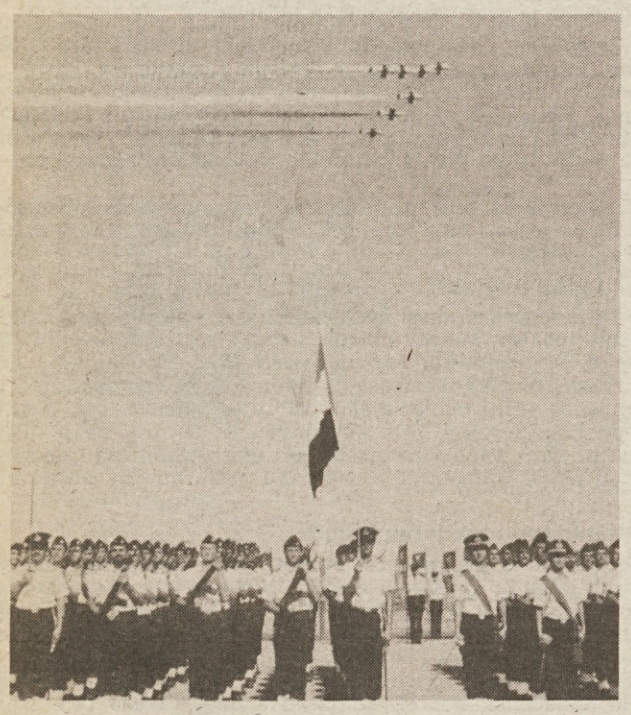

Prvi javni nastop akrobatske skupine Freccie Tricolori po nesreči v Ramsteinu je bil včeraj v Viterbu, kjer so prisegli rekruti VAM (kopenske sile letalstva) (AP)

Neposredna prodaja od proizvajalca do potrošnika sveže in zmrznjeno svinjsko meso kuhana - surova šunka

Pršut «SAN DANIELE»	sušen nad	12 mesecev
Pršut «PARMA»	sušen nad	12 mesecev
Pršut «SAURIS»	sušen nad	12 mesecev
Pršut «NAZIONALE» Parma	sušen nad	9 mesecev
Pršut «MEC»	sušen nad	7 mesecev
Pršut v kosih		

pleče - kotleti - jetra - srce - ledvice - jezik - tace - repi - rebrca - sveže svinjske klobase - kuhan pršut praga - hrenovke - kranjske klobase - vse vrste kuhanih in surovih salam

DUKE grandi marche

INDUSTRIJSKA CONA - TRST
Strada Monte d'oro 332
(Dolga krona)
Tel.:820334-5-6 Telex: 460237
avtobus: 23 - 40 - 41
PROSTORNO PARKIRIŠČE

ODPRTO VSAK DAN - TUDI OB PONEDELJKIH
od 9. do 13. in od 15. do 19.